

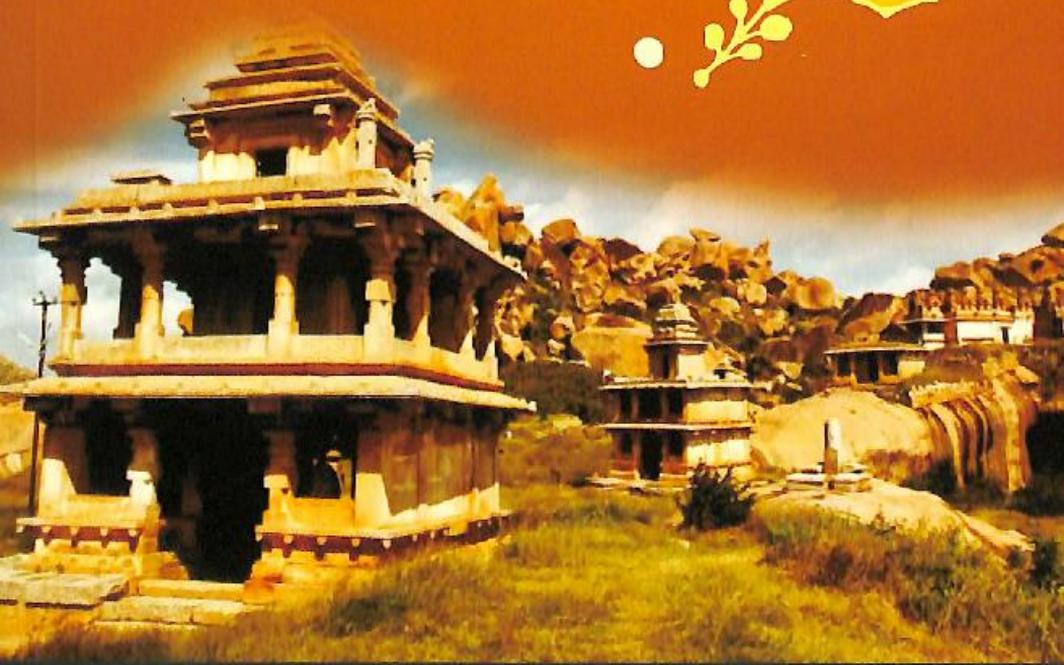
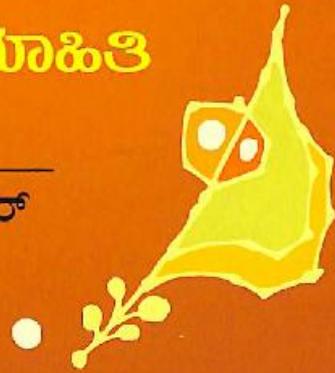

ಕರ್ನಾಟಕ ನಾಟಕ ಅಕಾಡೆಮಿ

ಚಿತ್ರದುರ್ಗ

ಜಿಲ್ಲಾ ರಂಗಮಾಹಿತಿ

ಡಿ. ಶ್ರೀಕುಮಾರ್

ಜಿಲ್ಲಾ ರಂಗಮಾಹಿತಿ ಮಾಲಿಕೆ

ಚಿತ್ರದುರ್ಗ

ಜಿಲ್ಲಾ ರಂಗ ಮಾಹಿತಿ

ಡಿ. ಶ್ರೀಕುಮಾರ್

ಕರ್ನಾಟಕ ನಾಟಕ ಅಕಾಡೆಮಿ

ಕನ್ನಡ ಭವನ, ಜಿ.ಪಿ. ರಸ್ತೆ, ಬೆಂಗಳೂರು - ೫೬೦ ೦೦೨

ದೂರವಾಣಿ : ೦೮೦ - ೨೨೨೩ ೭೪೮೪

Chitradurga Jilla Ranga Mahiti

District Theatre information written by

D. Srikumar

Published by **B. Manjunatha Aradhya**, Registrar,

Karnataka Nataka Academy, Kannada Bhavana,

J.C. Road, Bengaluru-560002 Phone : 080-22237484

ಹಕ್ಕುಗಳು	:	ಕರ್ನಾಟಕ ನಾಟಕ ಅಕಾಡೆಮಿ
ಮೊದಲ ಮುದ್ರಣ	:	೨೦೧೭
ಪ್ರತಿಗಳು	:	೧,೦೦೦
ಪುಟಗಳು	:	xii + ೭೨
ಬೆಲೆ	:	ರೂ. ೬೦/-

ಪ್ರಕಾಶಕರು

ಬಿ. ಮಂಜುನಾಥ ಆರಾಧ್ಯ, ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್

ಕರ್ನಾಟಕ ನಾಟಕ ಅಕಾಡೆಮಿ

ಕನ್ನಡ ಭವನ, ಜಿ.ಸಿ. ರಸ್ತೆ, ಬೆಂಗಳೂರು-೫೬೦೦೦೨

ದೂರವಾಣಿ : ೦೮೦ - ೨೨೨೩೭೪೮೪

ಮುಖಪುಟ ವಿನ್ಯಾಸ :

ಕೃಷ್ಣ ರಾಯಚೂರು

ಮುದ್ರಣ :

ವಿ.ವಿ. ಪ್ರಿಂಟರ್ಸ್

ಚಾಮರಾಜಪೇಟೆ, ಬೆಂಗಳೂರು-೧೮

ಮೊ. : ೯೩೪೧೯ ೯೭೯೯೮

ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ನುಡಿ

ಕರ್ನಾಟಕ ನಾಟಕ ಅಕಾಡೆಮಿ ಮೂರು ವರ್ಷದ ನಮ್ಮ ಅವಧಿಯ ಮುಕ್ತಾಯದ ಹಂತಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ನಾಟಕೋತ್ಸವ, ಹವ್ಯಾಸಿ ರಂಗ ತಂಡಗಳಿಗೆ ಶಿಬಿರ, ರಸಗ್ರಹಣ, ನಾಟಕ ಕಂಪನಿಗಳಿಗೆ ಹೊಸ ನಾಟಕ ಬರಸುವ ಯೋಜನೆ, ಪೌರಾಣಿಕ ರಂಗೋತ್ಸವ, ತಿಂಗಳ ನಾಟಕ, ರಂಗಗೀತೆ ಪ್ರಾತ್ಯಕ್ಷಿಕೆ, ಬಾಗಲಕೋಟೆ ಜಿಲ್ಲೆ ಇಳಕಲ್‌ನಲ್ಲಿ 30 ದಿನಗಳ ವೃತ್ತಿರಂಗಭೂಮಿ ತರಬೇತಿ ಶಿಬಿರ, ಮುಂಬಯಿ, ದೆಹಲಿ ಹಾಗೂ ಕೇರಳದ ತ್ರಿಶೂರಿನಲ್ಲಿ ಹೊರರಾಜ್ಯ ನಾಟಕೋತ್ಸವ, ಕಾಸರಗೋಡಿನಲ್ಲಿ ಗಡಿನಾಡು ಬಹುಭಾಷಾ ನಾಟಕೋತ್ಸವ ಮತ್ತು ಮೈಂದರ್ಗಿಯಲ್ಲಿ ಗಡಿನಾಡ ನಾಟಕೋತ್ಸವ ಬನಹಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ನಾಟಕೋತ್ಸವ ಮುಂತಾದ ಹತ್ತು ಹಲವು ವಿನೂತನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕಳೆದ ಮೂರು ವರ್ಷಕಾಲ ಹಮ್ಮಿಕೊಂಡಿದ್ದೆವು.

ವಿಜಯಪುರದಲ್ಲಿ 2015 ಸೆ.24 ರಿಂದ 30 ರ ವರೆಗೆ ನಡೆದರಾಜ್ಯ ವೃತ್ತಿರಂಗ ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಕಂಪನಿಗಳ ಕಲಾವಿದರು ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದರು. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಐದು ದಿನಗಳ ಕಾಲ ಹತ್ತು ನಾಟಕ ಕಂಪನಿಗಳಿಗೆ ಏರ್ಪಡಿಸಿದ್ದ ನಾಟಕ ಸ್ಪರ್ಧೆ ರಂಗ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಅಪರೂಪದ್ದಾಗಿತ್ತು. ಹಿರಿಯ ಕವಿಗಳಾದ ಬಿ.ಆರ್. ಅರಿಷಿಣಗೋಡಿ ಅವರಿಗೆ ಇಳಕಲ್‌ನಲ್ಲಿ, ಎಲ್.ಬಿ.ಕೆ. ಆಲ್ವಾಳ ಅವರಿಗೆ ಕಲಬುರಗಿಯಲ್ಲಿ, ಹಿರಿಯ ನಟ ಕಂಚಿಕೇರಿ ಶಿವಣ್ಣ ಅವರಿಗೆ ದಾವಣಗೆರೆಯಲ್ಲಿ ಏರ್ಪಡಿಸಿದ್ದ ಅಭಿನಂದನೆ, ವಿಚಾರ ಸಂಕಿರಣ, ಪುಸ್ತಕ ಬಿಡುಗಡೆ ವಿಶೇಷವಾಗಿತ್ತು.

ಹಾವೇರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಶೇಷಗಿರಿಯಲ್ಲಿ 21 ದಿನಗಳ ಕಾಲ ರಂಗ ನೇಪಥ್ಯ ಶಿಬಿರ, ರಾಮನಗರದ ಜಾನಪದ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಐದು ದಿನಗಳ ನಾಟಕರಚನಾ ಶಿಬಿರ, ಶಿರಸಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ರಂಗವಿಮರ್ಶಾ ಕಮ್ಮಟ, ದೆಹಲಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ವೃತ್ತಿ ಕಂಪನಿ ನಾಟಕೋತ್ಸವ ಹಾಗೂ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ರವೀಂದ್ರ ಕಲಾಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಏಳು ದಿನಗಳ ಕಾಲ ನಡೆದ ವೃತ್ತಿರಂಗಭೂಮಿ ಕಂಪನಿ ನಾಟಕೋತ್ಸವ ಕೆಲವು ಮೈಲುಗಲ್ಲುಗಳು. ವಿಶೇಷ ಘಟಕಯೋಜನೆಯಡಿ 30 ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ರಂಗಶಿಬಿರ, ನಾಟಕ ಪ್ರದರ್ಶನ ಏರ್ಪಡಿಸಿದ್ದೇವೆ. ವಿಶೇಷ ಘಟಕ ಯೋಜನೆಯಡಿ ಐದು ಕಲಾವಿದರ ಮತ್ತು ಗಿರಿಜನ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ

ಇಬ್ಬರು ಕಲಾವಿದರ ಸಾಕ್ಷ್ಯಚಿತ್ರ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. 12 ವೃತ್ತಿ ನಾಟಕ ಕಂಪನಿಗಳ ಸಾಕ್ಷ್ಯಚಿತ್ರ ನಿರ್ಮಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಫೆಲೋಶಿಪ್ ಯೋಜನೆ ಮುಂದುವರಿದಿದೆ. ಸರಿಸುಮಾರು 20 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಸ್ಥಗಿತಗೊಂಡಿದ್ದ ಕರ್ನಾಟಕ ನಾಟಕ ಅಕಾಡೆಮಿಯ ಮುಖವಾಣಿ 'ಸಂವಾದ' ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಪುನರಾರಂಭಿಸಿದ್ದೇವೆ. ನಾಟಕ ರಚನಾ ಶಿಬಿರದಲ್ಲಿ ಆಯ್ಕೆಯಾದ ಏಳು ನಾಟಕಗಳ ಸಂಕಲನವನ್ನು ಹೊರತರಲಾಗುವುದು.

ಪುಸ್ತಕಗಳ ಪ್ರಕಟನೆ ನಾಟಕ ಅಕಾಡೆಮಿಯ ಮಹಾತ್ವಾಕಾಂಕ್ಷೆಯ ಯೋಜನೆ. ಮೊದಲ ಸರ್ವ ಸದಸ್ಯರ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಣಾ ಸಮಿತಿ ರಚಿಸಿ ಕಾರ್ಯಪ್ರವೃತ್ತರಾಗಿದ್ದೆವು. ಪ್ರಥಮ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲಾ ರಂಗಮಾಹಿತಿ ಮಾಲಿಕೆ ಮತ್ತು ರಂಗಸಂಪನ್ಮರು ಮಾಲಿಕೆಯ 18 ಪುಸ್ತಕಗಳು ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗಿವೆ. ಎರಡನೇ ಹಂತದಲ್ಲಿ 15 ಪುಸ್ತಕಗಳು ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗುತ್ತಿವೆ. ಶತಮಾನದ ಶಕಪುರುಷ ಏಣಿಗೆ ಬಾಳಪ್ಪ, ರಂಗಭೂಮಿ ಮತ್ತು ಮಹಿಳೆ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಹೊರತರಲಾಗಿದೆ. ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿ ಫೆಬ್ರವರಿ 19 ರಿಂದ 23ರವರೆಗೆ ರಾಜ್ಯಮಟ್ಟದ ಹವ್ಯಾಸಿ ರಂಗೋತ್ಸವ ನಡೆಸಲಾಗಿದೆ.

1959 ರಿಂದ 2016 ರ ವರೆಗಿನ ನಾಟಕ ಅಕಾಡೆಮಿಯ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪುರಸ್ಕೃತರ ಪರಿಚಯದ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಹೊರತರಲು ಕ್ರಮ ವಹಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಕನಸು ಸಾಕಾರಗೊಳ್ಳಲು ಶ್ರಮಿಸಿದ ಪ್ರಕಟಣಾ ಸಮಿತಿ ಸದಸ್ಯರು / ನಾಟಕ ಅಕಾಡೆಮಿ ಸದಸ್ಯರು ಹಾಗೂ ಜಿಲ್ಲಾ ರಂಗಮಾಹಿತಿ ಮಾಲಿಕೆಯಡಿ ಸರಿಸುಮಾರು 25 ಮತ್ತು ರಂಗಸಂಪನ್ಮರು ಮಾಲಿಕೆಯಡಿ 15 ಕಲಾವಿದರ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಬರೆದುಕೊಟ್ಟ ಎಲ್ಲಾ ಲೇಖಕರಿಗೆ, ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಸಕಾಲಕ್ಕೆ ಮುದ್ರಿಸಿಕೊಟ್ಟ ವಿ.ವಿ. ಪ್ರಿಂಟರ್ಸ್‌ನ ಮಾಲೀಕರಾದ ಶ್ರೀ ಗಣೇಶ್‌ರವರಿಗೂ ಅಕಾಡೆಮಿಯ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಶ್ರೀ ಬಿ. ಮಂಜುನಾಥ್ ಆರಾಧ್ಯ ಹಾಗೂ ಅಕಾಡೆಮಿಯ ಎಲ್ಲ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ವರ್ಗದವರಿಗೂ ಕೃತಜ್ಞತೆಗಳು.

- ಎಲ್.ಬಿ. ಶೇಖ (ಮಾಸ್ತರ)
ಅಧ್ಯಕ್ಷರು
ಕರ್ನಾಟಕ ನಾಟಕ ಅಕಾಡೆಮಿ

ಇದು ಆರಂಭ

ಒಂದೊಂದು ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ರಂಗಮಾಹಿತಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಪುಸ್ತಕ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಿರಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ನಾಟಕ ಅಕಾಡೆಮಿಯ ಬಹುದಿನದ ಕನಸು. ಇದು ಗುರುತರ ಕೆಲಸ. ಬಿ.ವಿ. ರಾಜಾರಾಂ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ಚಾಲನೆ ನೀಡಲಾಯಿತು. ಅಕಾಡೆಮಿ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಇದರ ಹೊಣೆ ಹೊರಿಸಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸುವ ಹತ್ತಾರು ರಂಗಕರ್ಮಿಗಳ ಸಂಪಾದಕೀಯ ಸಮಿತಿ ರಚಿಸಲಾಯಿತು. ಹಾಗೂ ಹೀಗೂ 5-6 ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ರಂಗಮಾಹಿತಿಯೂ ಸಿದ್ಧಗೊಂಡಿತು. ಆದರೆ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಹೊರಬರಲಿಲ್ಲ. ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಜನರನ್ನು ಈ ಕೆಲಸಕ್ಕಾಗಿ ತೊಡಗಿಸುವುದು ಕಷ್ಟಕರ. ನಮ್ಮ ಮಿತಿയിಲ್ಲ ಅಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಎನಿಸಿತು. ಅಂತೆಯೇ ಒಂದು ಜಿಲ್ಲೆಯ ರಂಗಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಬರೆಯುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಒಬ್ಬರಿಗೇ ವಹಿಸಿ ಕಾರ್ಯಪ್ರವೃತ್ತರಾದೆವು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ 'ಜಿಲ್ಲಾರಂಗಮಾಹಿತಿ' ಮಾಲಿಕೆ ಯೋಜನೆ ರೂಪಿಸಲಾಯಿತು. ಅದು ಫಲ ನೀಡಿತು. ಇವತ್ತೆಕ್ಕೂ ಅಧಿಕ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ರಂಗಮಾಹಿತಿ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಈಗ ಹೊರಬಂದವು.

ಜಿಲ್ಲೆಯ ರಂಗಭೂಮಿ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಇತಿಹಾಸ; ಹವ್ಯಾಸಿ, ವೃತ್ತಿತಂಡಗಳು, ನಟ ನಟಿ, ನಿರ್ದೇಶಕ, ನೇಪಥ್ಯ ಕಲಾವಿದರ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಪರಿಚಯ; ರಂಗಮಂದಿರ - ಹೀಗೆ 13 ವಿಷಯಗಳ ಪಟ್ಟಿಮಾಡಿ ಲೇಖಕರಿಗೆ ಕಳಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೆವು. ರಂಗಲೇಖಕರು ವಿರಳವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಕೆಲವು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಲಾವಿದರಿಗೇ ಬರಹದ ಕೆಲಸ ನೀಡಲಾಗಿತ್ತು. ಒಬ್ಬರು ಕಲಾವಿದರ ಮೂಲಕ, ಮತ್ತೊಬ್ಬರು ನಾಟಕಕಾರರ ಮೂಲಕ, ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ರಂಗತಂಡಗಳ ಕ್ರಿಯಾಶೀಲತೆ ಮೂಲಕ ಜಿಲ್ಲೆಯ ರಂಗಮಾಹಿತಿ ಹಿಡಿದಿಡುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ದಾಖಲೆಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಲಭ್ಯವಿಲ್ಲದ ಕಾರಣ ಲೇಖಕರು ತಮ್ಮ ಶಕ್ತ್ಯಾನುಸಾರ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಯಾರೂ ಸಮಗ್ರ ಎಂದು ಭಾವಿಸಬಾರದು. ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕುರಿತು ಒಂದು ಪಕ್ಷಿನೋಟ ಇದು. ಒಂದು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕೆಲವಷ್ಟು ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಈ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಒಳಗೊಂಡಿವೆ. ಇದೊಂದು ಆರಂಭ. ಇದನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಲು ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆ, ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ.

ಸಂಚಾರಿ ನಾಟಕಗಳ ಜಿಲ್ಲೆ

ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆ ಬುಡಕಟ್ಟು ಜನಾಂಗಗಳ ತವರು. ಕೋಟಿ ಕೊತ್ತಲಗಳ ನಾಡು. ಬಯಲಾಟ, ಪೌರಾಣಿಕ, ಐತಿಹಾಸಿಕ, ಸಾಮಾಜಿಕವಲ್ಲ ಪ್ರಕಾರಗಳ ನಾಟಕಗಳು ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಲಿತದಲ್ಲಿವೆ. ಹಳೇ ಮೈಸೂರು ಭಾಗದ ಏಕೈಕ ನಾಟಕ ಕಂಪನಿ ಕುಮಾರಸ್ವಾಮಿ ಅವರದು. ಅದು ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಮೂಲದ್ದು. ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಶಿವಸಂಚಾರ ಹಾಗೂ ಜಮುರಾ ಎರಡು ರೆಪರ್ಟರಿಗಳಿವೆ (ಸಂಚಾರಿ ವೃತ್ತಿ ನಾಟಕ ತಂಡ). ಇವು ರಂಗತರಬೇತಿ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತವೆ. ಈ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಲಿತ ನೂರಾರು ಯುವಕರು ನಂತರ ನಾಟಕಗಳೊಂದಿಗೆ ರಾಜ್ಯ ಸಂಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಆಳವಾಗಿ ಬೇರುಬಿಟ್ಟಿರುವ ಇಲ್ಲಿನ ರಂಗಚಟುವಟಿಕೆಯ ಮುಖ್ಯ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿಮಾಡುವುದೂ ದುಸ್ತರದ ಕೆಲಸ. ಇಂತಹ ಅಗಾಧವಾದ ಕೆಲಸ ಬೆನ್ನಿಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ರಂಗಶಿಕ್ಷಣ ಪದವೀಧರ ಯುವಕ ಡಿ. ಶ್ರೀಕುಮಾರ್ ತಮಗೆ ದಕ್ಕಿದಷ್ಟು ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರು ತುಂಬಾ ಪರಿಶ್ರಮ ಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಟ, ನಿರ್ದೇಶಕ, ಪ್ರಸಾಧನ ಕಲೆಯನ್ನು ಬಲ್ಲ ಶ್ರೀಕುಮಾರ್ ರಂಗದ ಒಳಗಿನವರಾಗಿ ಚಿತ್ರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಹಿರಿಯ ರಂಗಕರ್ಮಿ ಹಾಗೂ ನಾಟಕ ಅಕಾಡೆಮಿ ಸದಸ್ಯ ಪಿ. ತಿಪ್ಪೇಸ್ವಾಮಿ ಅವರು ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಬಿಟ್ಟಿರುವ ಮತ್ತಷ್ಟು ವಿವರಗಳು, ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಗಳಿಂದ ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆ ರಂಗ ಇತಿಹಾಸ ಕಟ್ಟುವ ಕೆಲಸ ಮುಂದುವರಿಯಬೇಕಿದೆ.

— ಗುಡಿಹಳ್ಳಿ ನಾಗರಾಜ
ಪ್ರಕಟಣಾ ಸಮಿತಿ ಪರವಾಗಿ

ಪ್ರಕಟಣಾ ಸಮಿತಿ ಸದಸ್ಯರು
ಎಂ.ಎಸ್. ಗುಣಶೀಲನ್
ಎಸ್.ಕೆ. ಕೊನಸಾಗರ
ಮುದ್ದಣ್ಣ ರಟ್ಟೇಹಳ್ಳಿ

ಅಕಾಡೆಮಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಮತ್ತು ಸದಸ್ಯರ ಪಟ್ಟಿ

ಶ್ರೀ ಎಲ್.ಬಿ. ಶೇಖ (ಮಾಸ್ತರ)

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು,

ಕರ್ನಾಟಕ ನಾಟಕ ಅಕಾಡೆಮಿ, ವಿಜಯಪುರ

ಸದಸ್ಯರು, ಕರ್ನಾಟಕ ನಾಟಕ ಅಕಾಡೆಮಿ

ಶ್ರೀ ಪಿ. ತಿಪ್ಪೇಸ್ವಾಮಿ, ಚಳ್ಳಕೆರೆ

ಶ್ರೀ ರಾಜಪ್ಪ ಕಿರಗಸೂರು, ಮೈಸೂರು

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಕೆ. ಕೊನೆಸಾಗರ, ಹುನಗುಂದ

ಶ್ರೀ ಎಂ.ಎಸ್. ಗುಣಶೀಲನ್, ಬೆಂಗಳೂರು

ಶ್ರೀಮತಿ ಕಲ್ಪನಾ ನಾಗನಾಥ್, ಬೆಂಗಳೂರು

ಶ್ರೀ ಮುದ್ದಣ್ಣ ರಟ್ಟೆಹಳ್ಳಿ, ಹಾವೇರಿ

ಶ್ರೀಮತಿ ಅನ್ನಪೂರ್ಣಾ ಸಾಗರ, ಶಿವಮೊಗ್ಗ

ಶ್ರೀ ಎಚ್.ಷಡಾಕ್ಷರಪ್ಪ ಹೊಸಮನಿ, ಹರಪನಹಳ್ಳಿ

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಜಗುಚಂದ್ರ, ಧಾರವಾಡ

ಶ್ರೀ ಉಮೇಶ ಸಾಲಿಯಾನ, ಕಾಸರಗೋಡು

ಶ್ರೀ ಹಾಲ್ಕುರಿಕೆ ಶಿವಶಂಕರ್, ಕೊಪ್ಪಳ

ಶ್ರೀ ವಿ.ಎನ್. ಅಕ್ಕಿ, ರಾಯಚೂರು

ಶ್ರೀ ಬಿ.ಎಂ. ರಾಮಚಂದ್ರ, ಮೈಸೂರು

ಶ್ರೀ ಎನ್.ಕೆ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ, ಬೆಂಗಳೂರು

ಶ್ರೀಮತಿ ಎ. ವರಲಕ್ಷ್ಮಿ, ಬಳ್ಳಾರಿ

ಕೋಪ್ಪ್ ಆದ ಸಹಸದಸ್ಯರು

ಶ್ರೀ ಗುಡಿಹಳ್ಳಿ ನಾಗರಾಜ, ಬೆಂಗಳೂರು

ಡಾ. ಶ್ರೀಪಾದ ಭಟ್, ಶಿರಸಿ

ಶ್ರೀ ಎಲ್.ಎಚ್. ರಂಗನಾಥಪ್ಪ, ಶಿರಾ

ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್

ಬಿ. ಮಂಜುನಾಥ ಆರಾಧ್ಯ

ಯೋಜನಾ ಸಹಾಯಕರು

ಕೆ. ರೇವಣ್ಣ

ಕಚೇರಿ ಸಿಬ್ಬಂದಿ

ಸೌಭಾಗ್ಯಲಕ್ಷ್ಮಿ, ಎಂ. ಭೋಜಣ್ಣ, ಸುಶೀಲಮ್ಮ

ಲೇಖಕರ ಮಾತು

'ನಮಸ್ಕಾರ ನಾನು ಶ್ರೀಕುಮಾರ್ ಡಿ. ಎಂ.ಈ.ಎಸ್. ರಂಗಶಾಲೆ, ಬೆಂಗಳೂರು ಇಲ್ಲಿ ನಾಟಕ ಡಿಪ್ಲೊಮಾ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆದವರಾಗಿರುತ್ತೇನೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ನಾಟಕ ಅಕಾಡೆಮಿಯ ವತಿಯಿಂದ ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ ರಂಗ ಕೈಪಿಡಿ ಬರೆಯಲು ತಿಳಿಸಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಅಭಾರಿಯಾಗಿರುತ್ತೇನೆ.

ನನ್ನಂತ ಯುವ ರಂಗ ಕಲಾವಿದನಿಗೆ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹ ಎನುವಂತಹ ಕಾರ್ಯ ಬಹಳ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಾದ ಕೆಲಸವಾಗಿತ್ತು. ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ನೀಡಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯ ನಾಟಕ ಅಕಾಡೆಮಿ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ಪಿ.ತಿಪ್ಪೇಸ್ವಾಮಿಯವರಿಗೆ, ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಸಿದ್ದರಾಜರವರಿಗೆ ಗುಡಿಹಳ್ಳಿ ನಾಗರಾಜರವರ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಕ್ಕೆ ಅಭಿನಂದನೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತೇನೆ.

ನಾನು ರಂಗ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹ ಬರೆಯಲು ಪಟ್ಟ ಕಷ್ಟದ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಜಿಲ್ಲೆಯ ಆರು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿಗೆ ಸ್ವತಃ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿನ ಕಲಾವಿದರನ್ನು ಭೇಟಿಯಾಗಿ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ನೀಡುವಂತೆ ಕೇಳಿಕೊಂಡೆ. ಅನೇಕ ಕಲಾವಿದರಿಗೆ ಗೌರವ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ರಂಗ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹದ ಬಗ್ಗೆ ದೂರವಾಣಿ ಮೂಲಕ ಕರೆಮಾಡಿ ತಿಳಿಸಿದಾಗ ತುಂಬಾ ಸಂತೋಷದಿಂದ ನನಗೆ ಉತ್ತೇಜನ ನೀಡಿ ತಮಗೆ ತಿಳಿದ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯ ನಾಟಕ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಿಸಿದರು. ಹಾಗೆಯೇ ತಮ್ಮ ಬಳಿ ಇದ್ದ ಕೆಲವು ಕಲಾವಿದರ ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ನೀಡಿರುತ್ತಾರೆ, ದೂರವಾಣಿ ಮೂಲಕ ಕರೆ ಮಾಡಿದ ತಕ್ಷಣ ನನ್ನ ಬಳಿ ಬಂದು ಅವರ ಫೋಟೋ ವಿವರ ನೀಡಿದ ಕಲಾವಿದರನ್ನು ಕಂಡೆನು, ನನಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಯಿತು. ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಕಲಾವಿದರಲ್ಲಿ ಕೇಳಿದರೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಣ ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡುತ್ತ ನನ್ನ ಸಮಯ ಮತ್ತು ತಾಳ್ಮೆಯನ್ನು ಪರಿಕ್ಷೆಗೆ ಒಡ್ಡಿದ್ದರು, ಆದರೂ ನನ್ನ ತಾಳ್ಮೆಯನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಬೇರೆ ಕಲಾವಿದರಿಂದ ತಿಳಿದು ಈ ರಂಗ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹದ ಕೈಪಿಡಿಯಲ್ಲಿ ಬರೆದಿರುತ್ತೇನೆ. ಇದರಿಂದ ನನಗೆ ತಿಳಿದ ವಿಷಯವೇನೆಂದರೆ ತಮ್ಮ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ನೀಡಿ ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡರೂ ತಲೆ ಕೆಡಿಸಿಕೊಳ್ಳದೇ ಆಗಲಿ, ನೋಡೋಣ ಎಂದು ಹೇಳಿದ ಕಲಾವಿದರನ್ನು ಕಂಡೆನು.

ಕಲಾವಿದರ ಹೆಸರು ಹೇಳಿಕೊಂಡು ದುಡಿಯುತ್ತಿರುವ ಕೆಲವು ಕಲಾವಿದರು ನನ್ನ ಬಳಿ ಮಾತು ಸಹ ಆಡಲು ಯೋಚಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಇದು ನನಗೆ ಉತ್ತಮ ಅನುಭವವಾಯಿತು.

ಈ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹದ ಬಗ್ಗೆ ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಆಕಾಶವಾಣಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಾರವನ್ನು ಮಾಡಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಅನೇಕ ನಾಟಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ವೇದಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ನಾಟಕ ಅಕಾಡೆಮಿ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ಪಿ. ತಿಪ್ಪೇಸ್ವಾಮಿಯವರು ತಿಳಿಸಿದ್ದರು. ಎಲ್ಲಾ ಕನ್ನಡ ದಿನ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಲಾಗಿದ್ದರೂ ಸಕಾಲಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ಕಲಾವಿದರು ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ನೀಡದಿರುವುದರಿಂದ ಹೆಸರು ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆ ಮಾಹಿತಿಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಿರಬಹುದು. ಅದು ನಾನು ಬೇಕಾಗಿ ಬಿಟ್ಟಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾವುದೇ ಕಲಾವಿದರು ಅನ್ಯಥಾ ಭಾವಿಸಬಾರದು. ಇದರಲ್ಲಿ ನನ್ನ ತಪ್ಪು ಎಷ್ಟು ಇದೆಯೋ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡದಿರುವ ಕಲಾವಿದರ ತಪ್ಪು ಅಷ್ಟೆ ಇದೆ. ಮುಂದಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಷ್ಕೃತ ಆವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ರಂಗ ಮಾಹಿತಿ ಯಾವ ಕಾಲಕ್ಕೂ ಪರಿಪೂರ್ಣವಲ್ಲ ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಕೊನೆಯೂ ಇಲ್ಲ.

ನಾನು ಅನೇಕ ಹೆಸರಾಂತ ಕಲಾವಿದರೊಂದಿಗೆ ಹಾಗೂ ಹಿರಿಯ ಕಲಾವಿದರಿಗೆ ಚರ್ಚಿಸಿ, ರಂಗಭೂಮಿಯ ವಿವರಗಳನ್ನು ಪಡೆದು ರಂಗಮಾಹಿತಿ ಕೈಪಿಡಿ ಸಿದ್ಧ ಪಡಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಹಿರಿಯರಾದ ಅಶೋಕ ಬಾದರದಿನ್ನಿಯವರೂ ನಾಟಕ ಅಕಾಡೆಮಿ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ಪಿ.ತಿಪ್ಪೇಸ್ವಾಮಿಯವರು ಡಾ|| ರಾಮಚಂದ್ರನಾಯಕ, ಜಮುರಾ ಸುತ್ತಾಟದ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕರಾದ ಎ.ಜೆ.ಪರವಶಿವಯ್ಯ, ರಚನಾ ಹವ್ಯಾಸಿ ಕಲಾ ಸಂಘದ ಎಂ.ಸಿ.ಮಂಜುನಾಥ್, ಉಪನ್ಯಾಸಕರಾದ ನುಂಕಪ್ಪ, ವಿಮರ್ಶಕರಾದ ಡಾ.ವಿ.ಬಸವರಾಜು, ಆಕಾಡೆಮಿಯ ಮಾಜಿ ಸದಸ್ಯರಾದ ಕೆ.ನಾಗರಾಜ್, ಹೊಸದುರ್ಗ ತಾಲೂಕು ಸಾಣೇಹಳ್ಳಿ ಶಿವಸಂಚಾರದ ಕಲಾವಿದರಾದ ಲಕ್ಷ್ಮಮ್ಮತ್ತನಹಳ್ಳಿ ರಾಜು, ಹೊಳಲ್ಕೆರೆ ತಾಲೂಕು ಮಲ್ಲಾಡಿಹಳ್ಳಿ ತಿರುಕರಂಗದ ಬುದ್ಧನ ಗೌಡರ್ ಹಾಗೂ ಸಿಬ್ಬಂದಿವರ್ಗ, ಹೊಸದುರ್ಗದ ಕಲಾವಿದ ಮೂರ್ತಿ, ಹಿರಿಯೂರಿನ ಪ್ಯಾಡ್‌ಭದ್ರಿ, ಮಲಪ್ಪನಹಳ್ಳಿ ಮಹಲಿಂಗಪ್ಪ, ಮೊಳಕಾಲ್ಮೂರು ತಾಲೂಕು ಬಿ.ಜಿ.ಕೆರೆಯ ಜಿ.ವಿ.ಡ್ರಾಮ ಸೀನರಿಯ ಜಿ. ವಾಜೀದ್, ಡಿ.ಟಿ. ಮುರಾರ್ಜಿ, ಚಿತ್ರದುರ್ಗದ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯನಾರಾಯಣ ಡ್ರಾಮ ಸೀನರಿಯ ಅಣ್ಣಿರಾವ್, ಬಂಗಾರಕನ್ನಹಳ್ಳಿ ಕಮಲಮ್ಮ, ಹಿರಿಯ ರಂಗಕಲಾವಿದ ಬಿದರಿಕೆರೆ ಸುಬಾನ್‌ಸಾಬ್, ತಬಲ ವಾದಕ ಜಯಣ್ಣ, ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿ ಕೈಪಿಡಿಯನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಲು ನನಗೆ ಮಾಹಿತಿ ಮತ್ತು ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡಿದವರಿಗೆಲ್ಲ ಮತ್ತು ಸುಂದರವಾಗಿ ಡಿ.ಟಿ.ಪಿ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟ ಗೆಳೆಯ ಎಂ.ರ.ವಿ, ಜೀವನ್ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್, ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಇವರಿಗೂ ಧನ್ಯವಾದಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀಕುಮಾರ್ ಡಿ.

ಪರಿವಿಡಿ

1. ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ ರಂಗಭೂಮಿ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಇತಿಹಾಸ	1
2. ವೃತ್ತಿ ರಂಗಭೂಮಿ	2
3. ವೃತ್ತಿ ತಂಡಗಳ ಮಾಹಿತಿ	3
4. ಹವ್ಯಾಸಿ ರಂಗಭೂಮಿ	3
5. ಮಕ್ಕಳ ರಂಗ ಭೂಮಿಯ ಮಾಹಿತಿ ಹಾಗೂ ಶಾಲಾ ಕಾಲೇಜಿನ ರಂಗ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು	4
6. ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪ್ರಮುಖ ರಂಗ ಕಲಾವಿದರು	6
7. ರಂಗ ನಟಿಯರ ಮಾಹಿತಿ	23
8. ನೇಪಥ್ಯ ಕಲಾವಿದರ ವಿವರ	29
9. ನಾಟಕದ ಹಾರ್ಮೋನಿಯಂ ಮೇಷ್ಟ್ರು	31
10. ರಂಗ ಪರದೆ / ಉಡುಪು / ಪರಿಕರ ಒದಗಿಸುವ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು	37
11. ಜಿಲ್ಲೆಯ ವಿಶೇಷ ಪ್ರದರ್ಶನಗಳು	39
12. ರಂಗ ತರಬೇತಿ ಶಿಬಿರಗಳು	39
13. ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿರುವ ರಂಗಶಾಲೆ	40
14. ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿರುವ ರಂಗ ಪ್ರಯೋಗ ಶಾಲೆ	41

15.	ಜಿಲ್ಲಾ ರಂಗಮಂದಿರಗಳು	45
16.	ರಂಗ ವಿಮರ್ಶಕರು	45
17.	ಚಿಂತಕರು	46
18.	ರಂಗ ದಾಖಲೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವವರು	47
19.	ಪ್ರಕಟಣೆಗೊಂಡಿರುವ ರಂಗಭೂಮಿ ಕುರಿತಾದ ವಿಶೇಷ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಹಾಗೂ ರಂಗ ನಾಟಕಗಳ ಪಟ್ಟಿ	48
20.	ಶಾಲಾ ಕಾಲೇಜು	50
21.	ಚಿತ್ರ ಸಂಪುಟ	52

ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ ರಂಗಭೂಮಿ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಇತಿಹಾಸ

ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆ ಬುಡಕಟ್ಟು ಜನಾಂಗದ ತವರು. ಗಂಡು ಕಲೆಗಳಿಗೆ ಹೆಸರಾದ ಭೂಮಿಯಾಗಿದೆ. ಬಯಲಾಟ ಮೊದಲು ಪ್ರಚಲಿತದಲ್ಲಿದ್ದವು. ಬಯಲಾಟದಲ್ಲಿ “ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಪಾರಿಜಾತ” “ಕರಿಭಂಟನ ಕಾಳಗ” ಬಹಳ ಪ್ರಚಲಿತದಲ್ಲಿತ್ತು ಮತ್ತು ಹೆಣ್ಣು ಪಾತ್ರವನ್ನು ಪುರುಷರೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. “ತೋಂತತ್ತರುಣ ತೋಂತತ್ತರುಣ” ಎನ್ನುತ್ತಾ ಪಾತ್ರಗಳು ರಂಗ ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡುವಾಗ ಈಗ ಬಂದವರು ಯಾರು ಎಂದು ಸಾರತಿಯು ಕೇಳಿದಾಗ ಪ್ರೇಕ್ಷಕರನ್ನು ಮಂತ್ರಮುಗ್ಧರನ್ನಾಗಿಸುತ್ತಿದ್ದರು, ಪುರುಷರೆ ಸ್ತ್ರೀ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು ಹಾಗೂ ಈ ಪಾತ್ರ ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಅವರು ಹಾಕುವ ವಂತಿಕೆಯಲ್ಲಿ ರಿಯಾಯಿತಿ ಸಿಗುತ್ತಿತ್ತು.

ಬಯಲಾಟದ ನಂತರ ಓದುಬರಹ ಕಲಿತಿದ್ದವರು ಸೇರಿಕೊಂಡು ಸಾಮಾಜಿಕ ನಾಟಕ ಅಭಿನಯಿಸಲು ಯೋಚಿಸಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ನಾಟಕಗಳಿಗೆ ಆಕರ್ಷಿತರಾಗಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಎಲ್ಲಾ ಹಳ್ಳಿಗಳಲೂ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಒಂದಾದರೂ ನಾಟಕ ವಾಡುವ ಪರಿಪಾಠವಿತ್ತು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಂದು ನಾಟಕ ಕಲಿಯಲು ಎರಡರಿಂದ ಮೂರು ತಿಂಗಳು ತಾಲೀಮು ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ನಾಟಕವಾಡುವ ಎಲ್ಲರೂ ಸೇರಿಕೊಂಡು ಇಷ್ಟವಾದ ನಾಟಕವನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು ಜೆರಾಕ್ಸ್ ಇಲ್ಲದ ಕಾಲವದು. ಕೈಯಲ್ಲಿ ಬರೆದುಕೊಂಡು ತಾಲೀಮು ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀ ಪಾತ್ರ ಮಾಡಲು ಹಿಂಜರಿಯುತ್ತಿದ್ದರು. ನಾಟಕದ ಮಹಿಳೆ ಎಂದರೆ ಅವರನ್ನ ನೋಡುವ ದೃಷ್ಟಿಕೋನವೆ ಬೇರೆಯೆ ತರಹವಾಗಿತ್ತು. ಇಂತಹ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಟಿಯಾರಾದ ಬಂಗಾರಕ್ಕನಹಳ್ಳಿಯ ಶ್ರೀಮತಿ ಕಮಲಮ್ಮ ಹಿರಿಯೂರಿನ ಶ್ರೀಮತಿ ವಿಮಲಾಕ್ಷಮ್ಮ ಮುಂತಾದ ನಟಿಯರು ತಮ್ಮ ಜೀವನವನ್ನು ರಂಗಭೂಮಿಗಾಗಿ ಮೀಸಲಿಟ್ಟರು. ಸಾಮಾಜಿಕ ನಾಟಕಗಳು ಜನಪ್ರಿಯ ಆಗುತ್ತಾ ಹೋದಂತೆ ಮಹಿಳೆಯರು ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರಾಗಿ ರಂಗಕ್ಕೆ ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡಲಾರಂಭಿಸಿದರು. ಚಿತ್ರದುರ್ಗದ ಅಕ್ಕ-ಪಕ್ಕದ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಾದ ದಾವಣಗೆರೆ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಹೆಸರಾಂತ ಕಲಾವಿದರು, ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಶ್ರೀಮತಿ ಸುಭದ್ರಮ್ಮ ಮನ್ಸೂರು, ಮರಿಯಮ್ಮನ ಹಳ್ಳಿಯ ಶ್ರೀಮತಿ ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ ಮುಂತಾದ ಕಲಾವಿದರನ್ನ ಆಹ್ವಾನಿಸಿ ನಾಟಕ ಪ್ರದರ್ಶನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯು ಕಲಾಸಂಪನ್ನರನ್ನ ಸೃಜಿಸಿದಂತಹ ಕಲಾಕೇಂದ್ರವಾಗಿತ್ತು. ನಗರದ ಕರುವಿಕಟ್ಟೆ ಸರ್ಕಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಏಕನಾಥೇಶ್ವರಿ, ತಿಪ್ಪಿನಘಟ್ಟಮ್ಮ ಜಾತ್ರೆ ಹಾಗೂ ಬೇಟೆ ಉತ್ಸವಗಳಲ್ಲಿ ಆಗಿನ

ಯುವಕರು ಸೇರಿ ನಾಟಕಗಳನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು, ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಪೈಲಾನ್ ನಂಜಪ್ಪನವರು ಉತ್ತಮವಾದ ತಬಲ ವಾದಕರಾಗಿದ್ದರು. ಮೈಸೂರು ಜಗನ್‌ಮೋಹಿನಿ ಅರಮನೆಯಲ್ಲಿ ನಾಟಕ ಪ್ರದರ್ಶನ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ರಾಜವೀರ ಮದಕರಿ ನಾಯಕರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಆಳ್ವಿಕೆ ನಡೆಸಿದ್ದು ಹಾಗೂ ಓನಕೆ ಓಬವ್ವ ರಂತಹ ವೀರ ಮಹಿಳೆಯರು ಇದ್ದು ಇತಿಹಾಸದ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಮರಡಿಹಳ್ಳಿ ಸೀತಾರಾಮರೆಡ್ಡಿಯವರ ದಳವಾಯಿ ಮುದ್ದಣ್ಣ ನಾಟಕ ಹಾಗೂ ರಾಜವೀರ ಮದಕರಿ ನಾಯಕನ ನಾಟಕವನ್ನು ಡಾ. ರಾಮಚಂದ್ರ ನಾಯಕ ಗೆಳೆಯರ ಬಳಗದ ವತಿಯಿಂದ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಅಭಿನಯಿಸತೊಡಗಿದರು ಶ್ರೀಮುರುಘಾಮಠದ ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಮುರುಘರಾಜೇಂದ್ರ ಮಹಾಸ್ವಾಮಿಗಳು ದಳವಾಯಿ ಮುದ್ದಣ ನಾಟಕವನ್ನು 3 ಗಂಟೆಗಳ ಕಾಲ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ವಿಕ್ಷೇಪಿ ಮೆಚ್ಚುಗೆ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದರು.

ಚಿತ್ರದುರ್ಗದಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಹವ್ಯಾಸಿ ರಂಗ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿರುವಾಗ ಎನ್.ಎಸ್.ಡಿ.ಯ ಪದವೀದರರಾದ ಗೋಪಾಲಕೃಷ್ಣ ನಾಯರಿ ಹಾಗೂ ಪ್ರಜಾವಾಣಿ ದಿನಪತ್ರಿಕೆಯ ವರದಿಗಾರರಾಗಿದ್ದ ಗುಡಿಹಳ್ಳಿ ನಾಗರಾಜ, ರಾಜಣ್ಣ, ರಚನಾ ತಿಪ್ಪೇಸ್ವಾಮಿ, ಬಿ.ಕುಮಾರ್,ಬಿ, ತಿಪ್ಪೇರುದ್ರಪ್ಪ, ರಚನಾ ಮಂಜುನಾಥ್, ಶೇಷಣ್ಣಕುಮಾರ್, ಮುಂತಾದ ರಂಗಾಸಕ್ತರು ಸೇರಿಕೊಂಡು ಚಿತ್ರದುರ್ಗದಲ್ಲಿ ಸಮಸ್ತರು ಎನ್ನುವ ತಂಡವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿ ಆನೇಕ ಎನ್.ಎಸ್.ಡಿ. ಪದವೀಧರರಾದ ಎಲ್. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ, ಸಾಂಬಶಿವ ದಳವಾಯಿ, ಬಾರತಿ, ಮುಂತಾದ ರಂಗ ನಿರ್ದೇಶಕರನ್ನು ಆಹ್ವಾನಿಸಿ ರಂಗತರಬೇತಿಯನ್ನು ನೀಡಲಾರಂಭಿಸಿದರು. ಇದರಿಂದ ಯುವ ರಂಗಸ್ತರು ಆಕರ್ಷಿತರಾದರು, 1950-60ರಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಹಿರಿಯೂರು ನಾಟಕ ಕಲೆಗೆ ಕಲಾಕೇಂದ್ರವಾಗಿತ್ತು, ಚಳ್ಳಕೆರೆ ತಾಲ್ಲೂಕು ತಪ್ಪಗೊಂಡನಹಳ್ಳಿ ಹನುಮಂತರಾಯಪ್ಪ ನವರು ನಾಟಕದ ಪರದೆಗಳನ್ನು ತಾವೇ ಆಕರ್ಷಕವಾಗಿ ಬರೆದು ಸರಬರಾಜು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು ಈಗ ಅವರ ಮಕ್ಕಳಾದ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ್ ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕ್ರಮೇಣ ಸಿನಿಮಾಗಳ ಹಾವಳಿಯಿಂದ ನಾಟಕಗಳ ಪ್ರದರ್ಶನ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತ ಹೋಗಿವೆ. ವೃತ್ತಿರಂಗಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರದುರ್ಗದ ಶ್ರೀಕುಮಾರೇಶ್ವರ ನಾಟಕ ಸಂಘ ಅಂದಿನಿಂದ ಇಂದಿನವರೆಗೆ ರಾಜ್ಯಾದ್ಯಂತ ವಿವಿಧ ನಾಟಕಗಳನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶನ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಹಳೇ ಮೈಸೂರು ಭಾಗದಲ್ಲಿರುವ ಏಕೈಕ ನಾಟಕ ಕಂಪನಿ ಇದಾಗಿದೆ.

ವೃತ್ತಿ ರಂಗಭೂಮಿ

ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲಾ ಕೇಂದ್ರವಾಗಿದ್ದು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಅನೇಕ ರಂಗ ಕಲಾವಿದರು ವೃತ್ತಿಯನ್ನಾಗಿ ನಾಟಕಗಳಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿಸಿದರು ಕೆಲವು ಅಕ್ಕ ಪಕ್ಕದ ಜಿಲ್ಲೆಯ ವೃತ್ತಿ ಕಲಾವಿದರು ವಲಸೆ ಬಂದು ಇದೇ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಜೀವನವನ್ನು ರೂಪಿಸಿ ಕೊಂಡವರಿದ್ದಾರೆ. ವೃತ್ತಿಯಾಗಿ ರಂಗಭೂಮಿಯನ್ನು ನಂಬಿದವರು ಬಹಳ ಜನರಿದ್ದಾರೆ.

ರಂಗಭೂಮಿಯನ್ನು ನಂಬಿ ಬೇರೆ, ಬೇರೆ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಅನೇಕ ಕಲಾವಿದರು ವಲಸೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ.

ಅಂದಿನಿಂದ ಇಂದಿನವರೆಗೂ ಚಿತ್ರದುರ್ಗದ ಕುಮಾರೇಶ್ವರ ನಾಟಕ ಸಂಘ ರಾಜ್ಯದ ವಿವಿಧ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ತನ್ನ ವೃತ್ತಿ ರಂಗ ಸೇವೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ನಗರದ ಸಂತೆ ಹೊಂಡದ ಬಳಿ ಇದ್ದ ಎಸ್.ಎಲ್.ಎನ್, ರಂಗ ಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಹಿರಿಯ ಹೆಸರಾಂತ ಕಲಾವಿದರಾದ ಗುಬ್ಬಿ ವೀರಣ್ಣ, ವಾಸ್ಪರ್ ಹಿರಣ್ಣಯ್ಯ, ಡಾ||ರಾಜ್‌ಕುಮಾರ್, ಸರೋಜದೇವಿ, ಸುಧೀರ್, ದಿರೇಂದ್ರ ಗೋಪಾಲ್, ದತ್ತಣ್ಣ ಮುಂತಾದ ನಟರು ಅನೇಕ ನಾಟಕಗಳಲ್ಲಿ ಅಭಿನಯಿಸಿದ್ದಾರೆ

ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತುತ ವೃತ್ತಿ ಕಲಾವಿದರ ಬಳಗವೇ ಇದೆ. ತಮ್ಮ ಜೀವನವನ್ನೇ ರಂಗಭೂಮಿಗೆ ಮೀಸಲಾಗಿಟ್ಟಿರುವ

ಅ) ಶಿವಕುಮಾರ ಕಲಾ ಸಂಘ. ಸಾಣೇಹಳ್ಳಿ.

ಆ) ಶ್ರೀಕುಮಾರೇಶ್ವರ ನಾಟಕ ಸಂಘ. ಮುಂತಾದ ತಂಡಗಳಿವೆ.

ವೃತ್ತಿ ತಂಡಗಳ ಮಾಹಿತಿ

ಶ್ರೀಕುಮಾರೇಶ್ವರ ನಾಟಕ ಸಂಘ, ಚಿತ್ರದುರ್ಗ - ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ನಗರಕ್ಕೆ ಸಮೀಪ ಇರುವ ಮಠದ ಕುರುಬರ ಹಟ್ಟಿಯವರು. ಶಿವಕುಮಾರ ಕಲಾ ತಂಡ ಸಾಣೇಹಳ್ಳಿ, ಹೊಸದುರ್ಗ ತಾಲ್ಲೂಕು, ಶ್ರೀ ಕುಮಾರೇಶ್ವರ ನಾಟಕ ಸಂಘ, ಹುಣಸೇಕಟ್ಟಿ ಚಿತ್ರದುರ್ಗ.

ಹವ್ಯಾಸಿ ರಂಗಭೂಮಿ

ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಚಳುವಳಿಯಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಟಿಷರ ವಿರುದ್ಧ ಜನ ಜಾಗೃತಿಗಾಗಿ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಯುವಕರು ತಂಡಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬ್ರಿಟಿಷರ ವಿರುದ್ಧ ಬೀದಿ ನಾಟಕ ಮೂಲಕ ಜಾಗೃತಿ ಮಾಡಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಕ್ರಮೇಣ ವೃತ್ತಿ ರಂಗಭೂಮಿ ಕಲಾವಿದರು ಹವ್ಯಾಸಿಗಳಾಗಿ ಕಲೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಹಬ್ಬ - ಜಾತ್ರೆಗಳು ಬಂದಾಗ ಯುವಕರು ನಾಟಕಗಳನ್ನು ಆಡಲಾರಂಭಿಸಿದರು. ಕ್ರಮೇಣವಾಗಿ ನಾಟಕವನ್ನು ಹವ್ಯಾಸವಾಗಿ ಬಳಸತೊಡಗಿದರು. ಜಾತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ಪುರಷರೇ ಸ್ತ್ರೀ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಮಾಡಲಾರಂಭಿಸಿದರು. ವೃತ್ತಿಯಾಗಿ ನಾಟಕವನ್ನು ನಂಬಿ ಜೀವನ ಮಾಡಲಾಗದೆ ಹವ್ಯಾಸವಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ವೃತ್ತಿ ರಂಗ ಕಲಾವಿದರನ್ನು ನಾಟಕಗಳಿಗೆ ಆಹ್ವಾನಿಸಿ ನಾಟಕವನ್ನು ಮಾಡಲಾರಂಭಿಸಿದರು. ಶಿವಕುಮಾರ ಕಲಾ ಸಂಘ ಸಾಣೇಹಳ್ಳಿ ಇವರ ವತಿಯಿಂದ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ನವೆಂಬರ್ ಮಾಹೆಯ ಅಂತರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ನಾಟಕೋತ್ಸವವನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ರಚನಾ ಹವ್ಯಾಸಿ ಕಲಾ ಸಂಘ, ಸಮಸ್ತರು, ಭಾರತಿ ಕಲಾ ಸಂಘ, ನವ ತರುಣ ಕಲಾವಿದರ ಸಂಘ, ಡಾ|| ರಾಮಚಂದ್ರ ನಾಯಕರ ಗೆಳೆಯರ ಬಳಗ. ಶ್ರಮಜೀವಿ ಕಲಾತಂಡ, ಮುಂತಾದವುಗಳು ಹವ್ಯಾಸಿ ರಂಗ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ವೃತ್ತಿ ರಂಗಭೂಮಿ ಹಾಗೂ ಹವ್ಯಾಸಿ ರಂಗಭೂಮಿಗಳು ಈ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಎರಡು ಕಣ್ಣುಗಳಂತೆ ಅಂದಿನಿಂದ ಇಂದಿನವರೆಗೆ ಚಾಲ್ತಿಯಲ್ಲಿದೆ.

ಶ್ರೀಕಾಟಮಲಿಂಗೇಶ್ವರ ನಾಟಕ ಸಂಘ, ಚಳ್ಳಕೆರೆ
 ರಚನಾ ಹವ್ಯಾಸಿ ಕಲಾ ಸಂಘ, ಚಿತ್ರದುರ್ಗ
 ಡಾ|| ರಾಮಚಂದ್ರ ನಾಯಕರ ಗೆಳೆಯರ ಬಳಗ, ಚಿತ್ರದುರ್ಗ
 ಶ್ರಮಜೀವಿ ಕಲಾತಂಡ, ಚಿತ್ರದುರ್ಗ
 ಜಮುರಾ ಕಲಾಲೋಕ, ಚಿತ್ರದುರ್ಗ
 ಶಿವಕುಮಾರ ಕಲಾ ಸಂಘ, ಸಾಣೇಹಳ್ಳಿ
 ತಿರುಕರಂಗ ಅನಾಥ ಸೇವಾ ಶ್ರಮ
 ಭಾರತಿ ಕಲಾವಿದರು, ರಂಗ ಸೌರಭ, ಚಿತ್ರದುರ್ಗ
 ಬಾಪೂ ಕಲಾ ಲೋಕ, ಪಿಳ್ಳಕೆರೆಹಳ್ಳಿ
 ಒಡಲಾಳ ಜನಮುಖಿ ಸಂಸ್ಥೆ, ಮೊಳಕಾಲ್ಮೂರು
 ಚೈತನ್ಯ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸಂಘ, ನನ್ನಿವಾಳ, ಚಳ್ಳಕೆರೆ
 ಶ್ರೀಸಿರಿಸಂಪಿಗೆ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸಾಮಾಜಿಕ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸಂಸ್ಥೆ (ರಿ), ಚಿತ್ರದುರ್ಗ
 ಜೀವನ್ಮುಖಿ ಕಲಾ ಸಂಘ,
 ರಂಗ ಸಮೂಹ.
 ಬಹುಮುಖಿ, ಚಿತ್ರದುರ್ಗ.

ಮಕ್ಕಳ ರಂಗಭೂಮಿ ಹಾಗೂ ಶಾಲಾ ಕಾಲೇಜಿನ ರಂಗ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು

ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಬೇಸಿಗೆ ಶಿಬಿರಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ರಜಾ ದಿನಗಳಂದು ಮಕ್ಕಳಿಗಾಗಿ ಅನೇಕ ಶಿಬಿರಗಳನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ರಂಗ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಈ ಕೆಳಕಂಡಂತೆ ನೋಡಬಹುದಾಗಿದೆ. ಶಿವಕುಮಾರ ರಂಗ ಪ್ರಯೋಗಶಾಲೆ ಸಾಣೇಹಳ್ಳಿ : ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಬೇಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ರಂಗ ಭೂಮಿ ಪರಿಚಯವನ್ನು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಮಾಡುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ವಿಶೇಷ ಬೇಸಿಗೆ ಶಿಬಿರಗಳನ್ನು ನಡೆಸಲಾಗುತ್ತದೆ ಹಾಗೂ ವಿಶೇಷ ರಂಗ ನಿರ್ದೇಶಕರನ್ನು ಕರೆತಂದು ಶಿಬಿರಗಳನ್ನು ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

1. ತಿರುಕರಂಗ ಮಲ್ಲಾಡಿಹಳ್ಳಿ : ಅನಾಥ ಸೇವಾ ಆಶ್ರಮದ ಮಕ್ಕಳಿಗಾಗಿ ವಿಶೇಷ ತರಬೇತಿಗಳನ್ನು ನೀಡಿ ಶಾಲಾ ಕಾಲೇಜು ಮಕ್ಕಳಿಂದ ಜನವರಿ ಮಾಹಿಯಲ್ಲಿ ನಾಟಕಗಳನ್ನು ತಾಲೀಮು ಮಾಡಿಸಿ, ಪ್ರದರ್ಶನ ಮಾಡಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.
2. ಹೊಳಲ್ಕೆರೆ ತಾಲ್ಲೂಕು : ಘಟ್ಟಹೊಸಹಳ್ಳಿ ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಯ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ನಿರಂತರವಾಗಿ ರಂಗ ತರಬೇತಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿನ ಪ್ರತಿಭಾ ಕಾರಂಜಿಗಳು ಸ್ಪರ್ಧೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿರುತ್ತಾರೆ.
3. ಗುಯಿಲಾಳು ಶಾಲೆ : ಹಿರಿಯೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಗುಯಿಲಾಳು ಗ್ರಾಮದ ಜವಳಿ ಹನುಮಂತಪ್ಪ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆಯ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಶ್ರೀದಾಸೇಗೌಡ ಶಿಕ್ಷಕರು ರಂಗ ತರಬೇತಿಯನ್ನು ನೀಡಿ, ವಿಜ್ಞಾನದ ನಾಟಕಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿ, ನಿರ್ದೇಶಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರತಿಭಾ ಕಾರಂಜಿಯಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದ ನಾಟಕೋತ್ಸವದಲ್ಲಿ ಇವರ ನಾಟಕ ಬಹುಮಾನ ಪಡೆದಿದೆ
4. ಶ್ರೀಸಿರಿಸಂಪಿಗೆ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ, ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸಂಸ್ಥೆ (ರಿ) ಚಿತ್ರದುರ್ಗ : ಶ್ರೀಸಿರಿಸಂಪಿಗೆ ಸಂಸ್ಥೆ ವತಿಯಿಂದ ಪ್ರತಿ ಶನಿವಾರ ಹಾಗೂ ಭಾನುವಾರ ಗಳಂದು ವಾರಾಂತ್ಯ ತರಗತಿಯಾಗಿ ರಂಗ ತರಬೇತಿಯನ್ನು ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ವಿಶೇಷವಾಗಿ ರಂಗ ಚಟುವಟಿಕೆ ಪ್ರಸಾದನ, ವಿನ್ಯಾಸ, ಅಭಿನಯ ಹಾಗೂ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಪಠ್ಯ ಪೂರಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ.
5. ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲಾ ಬಾಲಭವನ : ಜಿಲ್ಲಾ ಬಾಲಭವನದಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳ ಬೇಸಿಗೆ ಶಿಬಿರ ಹಾಗೂ ಪ್ರತಿ ಶನಿವಾರ ಹಾಗೂ ಭಾನುವಾರ ಮಕ್ಕಳಿಗಾಗಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಬಾಲಭವನ ಸಮಿತಿ ವತಿಯಿಂದ ರಂಗ ತರಬೇತಿಯನ್ನು ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ ಹಾಗೂ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಸ್ಪರ್ಧೆಗಳಿಗೆ ತರಬೇತಿ ನೀಡಿ, ನಾಟಕ ಪ್ರದರ್ಶನವನ್ನು ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ ಬಾಲಭವನದಲ್ಲಿ ರಂಗ ಶಿಕ್ಷಣ ಡಿಪ್ಲೊಮಾ ಪಡೆದಿರುವ ಶ್ರೀಕುಮಾರ್ ಡಿ ಇವರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ರಂಗ ತರಬೇತಿಗಳನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ ವೈಭವ ಕುರಿತಾದ “ಚಿನ್ನೂಲಾದ್ರಿ ಸಿರಿ” ನಾಟಕವನ್ನು ಬಾಲಭವನದ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ತಾಲೀಮು ಮಾಡಿಸಿ, ಅಂತರ ಜಿಲ್ಲಾ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ವಿನಿಮಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪಡೆಯಲಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಬೇಸಿಗೆ ಶಿಬಿರಗಳಲ್ಲಿ ನೃತ್ಯ, ಸಂಗೀತದೊಂದಿಗೆ ರಂಗ ತರಬೇತಿಗಳನ್ನು ನೀಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅನೇಕ ರಂಗ ತಂಡಗಳು ಸಹ ತರಬೇತಿಯನ್ನು ನೀಡಿ ಮಕ್ಕಳು ರಂಗಭೂಮಿಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಜೀವ ತುಂಬುತ್ತಿವೆ.

ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪ್ರಮುಖ ರಂಗ ಕಲಾವಿದರು

ಶ್ರೀ ಓಬಳೇಶ್ವರ

'ಹಾಸ್ಯ ಚಕ್ರವರ್ತಿ' 'ರಂಗಸಿಂಹ'ನೆಂದೇ ಖ್ಯಾತರಾದ ಬಿದರಕೆರೆ (ಇದೀಗ ದಾವಣಗೆರೆ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಸೇರುವ) ಓಬಳೇಶ್ವರ ಜಗಳೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಪುಟ್ಟ ಗ್ರಾಮದಿಂದ ಬಂದ ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರತಿಭೆ. ಮಾಸ್ಟರ್ ಹಿರಣ್ಣಯ್ಯ, ಬಳ್ಳಾರಿ ಲಲಿತಮ್ಮನವರ ಡ್ರಾಮಾ ಕಂಪನಿಗಳಲ್ಲಿದ್ದು ಅಭಿನಯವನ್ನು ಕರಗತ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಓಬಳೇಶ್ವರ ಮುಂದೆ ಸ್ವಂತ ಕಂಪನಿಯನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ದೇವದಾಸಿ, ಮಕ್ಕಲ್ ಟೋಪಿ, ಪಂಗನಾಮ, ಎಚ್ಚಮ್ಮನಾಯಕ, ಸದಾರಮೆ ಮುಂತಾದ ನಾಟಕಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಸ್ಟರ್ ಹಿರಣ್ಣಯ್ಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಪಾತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ತಾವು ಅಭಿನಯಿಸಿ ತಮ್ಮದೇ ಛಾಪು ತೋರಿ, ಅದರಲ್ಲೇ ವಿಭಿನ್ನತೆ ಸೃಷ್ಟಿಸಿ, ಮಾಸ್ಟರ್ ಹಿರಣ್ಣಯ್ಯನಂಥವರಿಗೇ ಸ್ಪರ್ಧೆಯೊಡ್ಡಿದ್ದು ಇಂದಿಗೆ ಇತಿಹಾಸ. ತಮ್ಮ ನಟನಾ ಚಾತುರ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ತುಂಬು ನಂಬಿಕೆಯಿರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಓಬಳೇಶ್, ತಮ್ಮ ಓಂಕಾರೇಶ್ವರ ನಾಟಕ ಸಂಘದಿಂದ 'ಖಾದಿ ಸೀರೆ', 'ಮುಂಡೇ ಮಗ', 'ವರದಕ್ಷಿಣೆ' 'ಬಸ್ ಕಂಡಕ್ಟರ್' ಮುಂತಾದ ಹೊಸ ನಾಟಕಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿ ರಂಗಕ್ಕೆ ತಂದರು. ಅವು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ನೂರಾರು ಪ್ರಯೋಗಗಳನ್ನು ಕಂಡು ಹಣದ ಹೊಲೆಯನ್ನೇ ಹರಿಸಿತಲ್ಲದೆ ರಾಜ್ಯಾದ್ಯಂತ ಮನೆಮಾತಾದ ಈ ರಂಗಸಿಂಹ, ನೆಟ್ಟಗೆ ಪ್ರೈಮರಿ ಶಾಲೆಯ ಓದನ್ನೇ ಓದದ, ಜೀವನಾನುಭವವನ್ನೇ ಕೃತಿಗಳಿಸಿದ ಸಾಹಸಿ. ವರ್ಷಗಳು ಉರುಳಿದಂತೆ ಇವರ ಕಂಪನಿ ಕೂಡ ಸೋತು ಸೊರಗಿತು.

ಶ್ರೀ ತಿಪ್ಪನಾಯ್ಕ

ಆಹಾರ ಇಲಾಖೆಗೆ ವಿದಾಯ ಹೇಳಿ, ವಿದ್ಯುತ್ ಗುತ್ತಿಗೆ ಕಾರ್ಯಾರಾಂಭಿಸಿದ ಶ್ರೀತಿಪ್ಪನಾಯ್ಕ 1988ರಲ್ಲಿ ರಂಗಭೂಮಿಯ ಚಟುವಟಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡವರು. ನವಭಾರತದ ತರುಣ ಕಲಾವಿದರ ಸಂಘ ಸ್ಥಾಪಿಸುವಲ್ಲಿ ಸಕ್ರಿಯ ಪಾತ್ರವಹಿಸಿದರು. ಇದೇ ಸಂಘದಿಂದ ಪಿ.ಸೀತಾರಾಮ ರೆಡ್ಡಿ ವಿರಚಿತ ರಾಜವೀರ ಮದಕರಿ ನಾಯಕ ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ರಾಜವೀರ ಮದಕರಿ ನಾಯಕನ ಪಾತ್ರ ನಿರ್ವಹಿಸಿ ರಾಜ್ಯಾದ್ಯಂತ ಗಮನ ಸೆಳೆದವರು. ಮದಕರಿ ನಾಯಕನ ಪಾತ್ರಕ್ಕೆ ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಒಂದು ಹೊಸ ರೂಪ ನೀಡಿ ಈ ಪಾತ್ರದಲ್ಲಿ ಪರಕಾಯ ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡಿ ತಾವೇ ಮದಕರಿ ನಾಯಕರಾಗುತ್ತಿದ್ದರು ಎಂಬುದನ್ನು ಈಗಲೂ ರಂಗಾ ಸಕ್ರರು ನೆನಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಮೈಸೂರು

ಅರಮನೆ ಸೇರಿದಂತೆ ರಾಜ್ಯದ ವಿವಿಧ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಾವಿರಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಬಾರಿ ಈ ನಾಟಕ ಪ್ರದರ್ಶನಗೊಂಡಿದೆ. ಚಿತ್ರಾಂಗದ, ರಕ್ತ ರಾತ್ರಿ, ಬಡತನದ ಭೂತ, ವಿಜಯ ನಗರದ ಪತನ ಹಾಗೂ ದಳವಾಯಿ ಮುದ್ದಣ ನಾಟಕಗಳನ್ನು ಇದೇ ಸಂಘದಿಂದ ಪ್ರದರ್ಶನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಖ್ಯಾತ ಕಲಾವಿದೆ ಬಿ.ಸರೋಜದೇವಿರವರು ಸಹ ಈ ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಅಭಿನಯಿಸಿದ್ದರು

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಕುಮಾರಸ್ವಾಮಿ

ವೃತ್ತಿರಂಗಭೂಮಿಗೆ ತಮ್ಮ ಜೀವನವನ್ನೇ ಮುಡುಪಾಗಿಟ್ಟ ಅಪರೂಪದ ಕಲಾವಿದರು ಬಿ. ಕುಮಾರಸ್ವಾಮಿಯವರು. ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಸಮೀಪ ಮಠದ ಕುರುಬರಹಟ್ಟಿಯ ನಿವಾಸಿಯಾದ ಇವರು ಶ್ರೀ ಕುಮಾರೇಶ್ವರ ನಾಟಕ ಕಂಪನಿಯ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು. ಸುಮಾರು 40 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನಿರಂತರ ನಟ ಹಾಗೂ ನಿರ್ದೇಶಕ, ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಯೋಗಾನರಸಿಂಹ ಇವರು ಕಲಾ ಗುರುಗಳು. ಓಬಳೇಶ್ ಇವರಿಂದ ರಂಗಭೂಮಿಯ ದೀಕ್ಷೆ ಪಡೆದಿದ್ದೇನೆ ಮತ್ತು ಅವರ ತಂಗಿಯಾದ ಸುಧಾಪುಣಿಯನ್ನು ನಾನು ಮದುವೆಯಾಗಿದ್ದೇನೆ. ನನ್ನ ಇಡೀ ಕುಟುಂಬವೇ ರಂಗಭೂಮಿಗೆ ಅರ್ಪಣೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. 1989ರಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಮುದುಕನ ಮದುವೆ ನಾಟಕ ಅಭಿನಯಕ್ಕೆ 'ಹಾಸ್ಯ ಚಕ್ರವರ್ತಿ' ಎಂಬ ಬಿರುದನ್ನು ನೀಡಿ, ಆನೆ ಮೇಲೆ ಮೆರವಣಿಗೆ ಮಾಡಿದ್ದು ಎಂದು ಮರೆಯಲಾಗದ ನೆನಪು ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ನಾಯಕನಹಟ್ಟಿ ತಿಪ್ಪೇರುದ್ರಸ್ವಾಮಿ ನಾಟಕ 4,300 ಪ್ರದರ್ಶನ, ಮುದುಕನ ಮದುವೆ ಒಂದು ಸಾವಿರ ಮತ್ತು ರಾಜವೀರ ಮದಕರಿ ನಾಯಕ ಮೂರು ಸಾವಿರ ಯಶಸ್ವಿ ಪ್ರದರ್ಶನಗೊಂಡಿವೆ. ರಾಜ್ಯದ ಬೀದರ್, ಬೆಳಗಾವಿ ಬಿಟ್ಟು ಎಲ್ಲಾ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ನಾಟಕ ಅಭಿನಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇವರಿಗೆ ರಾಜ್ಯೋತ್ಸವ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ನಾಟಕ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಮತ್ತಿತರ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು ಸಂದಿವೆ.

ಶ್ರೀ ಅಶೋಕ ಬಾದರದಿನ್ನಿ

1981ರಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸಿರಿಗೆರೆ ತರಳಬಾಳು ಬೃಹನ್ನಠ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ಅಲ್ಲಿ ಮರಣವೇ ಮಹಾನವಮಿ, ಶರಣ ಸತಿ ಲಿಂಗಪತಿ ನಾಟಕಗಳಿಗೆ ನಿರ್ದೇಶನ ಮಾಡಿದಾರೆ. 1998-99 ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಶ್ರೀಮುರುಘಾಮಠಕ್ಕೆ ಬಂದು ಜ.ಮು.ರಾ.ತಂಡದ ನಾಟಕಗಳಿಗೂ ನಿರ್ದೇಶನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಇದೇ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಯವನಾಗಿದ್ದೆನೆ. ಈ ಜಿಲ್ಲೆಯ ನನ್ನ ಕರ್ಮಭೂಮಿ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. 1977 ರಿಂದ 80ರ ವೇಳೆಗೆ ಹೊಸ ದಿಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಡಿಸ್ಕೋಮ ಇನ್ - ಡ್ಯಾನ್ಸ್ ಡ್ರಾಮ ಪದವಿ ಪಡೆದು, ಅಲ್ಲಿಂದ ಬಿ.ವಿ. ಕಾರಂತರ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಬೆನಕ ರಂಗ ತಂಡಕ್ಕೆ ಸೇರಿ ಅಲ್ಲಿ ನಾಟಕವನ್ನು ನಿರ್ದೇಶಿಸಿದರು. ಬೆಂಗಳೂರು, ಕೋಲಾರ, ಮೈಸೂರು, ಮಾಲೂರು, ಬಾಗಲಕೋಟೆ, ಇಳ್ಳಲ್ ಹೀಗೆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸುತ್ತಾಟ ಮಾಡಿರುವ ಇವರಿಗೆ ಅಪಾರ ರಂಗ ಪಾಂಡಿತ್ಯ ಇದೆ. 2007 ರಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸಾಣೆಹಳ್ಳಿಯ

ಶಿವಕುಮಾರ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ಪ್ರಧಾನ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ನಾಟಕ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ 1990 ರಲ್ಲಿ ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಚಿತ್ರದುರ್ಗದ ಬಾಪೂ ವಿದ್ಯಾ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ನಿರ್ದೇಶಕರಾಗಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ತಿಪ್ಪೇಸ್ವಾಮಿ

ಚಳ್ಳಕೆರೆ ಶ್ರೀ ಪಿ. ತಿಪ್ಪೇಸ್ವಾಮಿಯವರು ರಂಗಸಂಗೀತ, ನಿರ್ದೇಶನ, ರಂಗ ಸಂಘಟಕರಾಗಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. 1975ರಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಕಾಟಮಲಿಂಗೇಶ್ವರ ನಾಟಕ ಸಂಘವನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ರಂಗಯಾತ್ರೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು. ಪೌರಾಣಿಕ, ಐತಿಹಾಸಿಕ ನಾಟಕಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಗೀತ ನಿರ್ದೇಶನ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ನಿವೃತ್ತ ಶಿಕ್ಷಕರಾಗಿರುವ ಇವರಿಗೆ ಅನೇಕ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಗೌರವಿಸಿವೆ, ಅನೇಕ ನಾಟಕಗಳ, ಸ್ಪರ್ಧೆಗಳಿಗೆ ತೀರ್ಪುಗಾರರಾಗಿ ಉತ್ತಮ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ತಂದೆ ಯಕ್ಷಗಾನ ಕಲಾವಿದರಾಗಿದ್ದರಿಂದ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಪೌರಾಣಿಕ ನಾಟಕ ಯಕ್ಷಗಾನಗಳನ್ನು ಆಡಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಇದೇ ಇವರಿಗೆ ಸ್ಪೂರ್ತಿ. ಹಾರ್ಮೋನಿಯಂ, ಕ್ಯಾಷಿಯೊ ಸಹ ಕಲಿತಿದ್ದು, ಸಂಗೀತದಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಪ್ರಯೋಗಗಳನ್ನು ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ.

ರಂಗ ತರಬೇತಿಗಳನ್ನು ಸಹ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಹವ್ಯಾಸಿ ರಂಗ ಕಲಾವಿದರ ತಂಡ ರಚಿಸಿಕೊಂಡು ಸಂಗೀತ ನಿರ್ದೇಶನ, ನೇಪಥ್ಯ ಕುರಿತಂತೆ ಹಲವು ಬಗೆಯ ತರಬೇತಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಕುರುಕ್ಷೇತ್ರ, ಚಕ್ರವ್ಯೂಹ, ಸಂಪೂರ್ಣ ರಾಮಾಯಣ, ಮಹಾಭಾರತ, ನಾಟಕಗಳನ್ನು ನಿರ್ದೇಶಿಸಿದ್ದಾರೆ. ರಾಜ ವೀರ ಮದಕರಿ ನಾಯಕ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರದರ್ಶನಗೊಂಡ ನಾಟಕವಾಗಿವೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ ಕರ್ನಾಟಕ ನಾಟಕ ಅಕಾಡೆಮಿ, ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆಶಕ್ತ ಕಲಾವಿದರಿಗೆ ಏನಾದರೂ ಸಹಾಯ ಮಾಡಲು "ರಂಗ ಪರಿಷತ್" ಹುಟ್ಟುಹಾಕಬೇಕೆನ್ನುವ ಬಯಕೆ ಇವರದಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ.ಬಿ. ಕೃಷ್ಣಸ್ವಾಮಿ

ಸಿಜಿಕೆಯವರು ಮೂಲತಃ ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಚಳ್ಳಕೆರೆ ನಗರದವರು. ಬೆಂಗಳೂರಿನ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದಲ್ಲಿ ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರದ ಪ್ರೊಫೆಸರ್ ಆಗಿದ್ದ ಸಿ.ಬಿ.ಕೃಷ್ಣಸ್ವಾಮಿಯವರು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ರಂಗಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಸಿಜಿಕೆಗೂ ಸಾಣೇಹಳ್ಳಿಗೂ ಅವಿನಾಭಾವ ಸಂಬಂಧ. 1997ರಲ್ಲಿ 'ಶಿವಸಂಚಾರ' ಎಂಬ ಅಪ್ಪಟ ಗ್ರಾಮೀಣ ರೆಪರ್ಟರಿಯನ್ನು ಸಾಣೇಹಳ್ಳಿಯ ಕಲಾಸಂಘದಿಂದ ಆರಂಭಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಇಡೀ ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನ ಜನರನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು, ಶ್ರೀಗಳ ಜೊತೆ ಚರ್ಚಿಸಿ 5 ಸಾವಿರಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಜನರು ಕುಳಿತು ನೋಡಬಹುದಾದ ಗ್ರೀಕ್ ಮಾದರಿಯ ಬಯಲು ರಂಗಮಂದಿರವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿ, ಭಾರತದ ರಂಗ ಭೂಪಟದಲ್ಲಿ ಸಾಣೇಹಳ್ಳಿಗೆ ಜಾಗ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡುವ ಮೂಲಕ ಗ್ರಾಮೀಣ ರಂಗಭೂಮಿಗೊಂದು ಹೊಸ ಭಾಷ್ಯ ಬರೆದವರು ಸಿಜಿಕೆ. ಕನ್ನಡ ರಂಗಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಮಾರ್ಗ ಸೃಷ್ಟಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಸಿಜಿಕೆ 'ಸಮುದಾಯ' ಸಂಘಟನೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸಿದ ಪ್ರಮುಖರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು. ಮೂರು ದಶಕಗಳಿಗೂ ಹೆಚ್ಚುಕಾಲ ತಮ್ಮ ಸಂಘಟನಾ

ಸಾಮರ್ಥ್ಯದಿಂದ ಯುವ ಪೀಳಿಗೆಯನ್ನು ರಂಗಭೂಮಿಯ ಕಡೆಗೆ ಆಕರ್ಷಿಸಿ, ರಂಗಭೂಮಿಯನ್ನು ನಿಂತ ನೀರಾಗಲು ಬಿಡದೆ ಹೊಸಹೊಸ ನೀರಿನ ಒರೆತಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿದರು. ಅಪಾರ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಯುವಕರು ಇವರಿಂದ ಆಕರ್ಷಿತರಾಗಿ ರಂಗಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಬದ್ಧತೆಯಿಂದ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಅದಕ್ಕೆ ಸಾಕ್ಷಿ. 'ಸಮುದಾಯ', 'ರಂಗನಿರಂತರ', 'ರಂಗಸಂಪದ' ಮುಂತಾದ ರಂಗ ಸಂಘಟನೆಗಳನ್ನು ಸಂಪದ್ಧರಿತಗೊಳಿಸಲು ಶ್ರಮಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ನಾಟಕಗಳ ಮೂಲಕ ಹೊಸ ನಟ - ನಟಿಯರು ತಮ್ಮ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಕಂಡುಕೊಂಡರು. ಒಡಲಾಳ, ಬೆಳ್ಳಿ, ಒಥಲೋ, ಪತ್ರ ಸಂಗಪ್ಪನ ಕೊಲೆ, ಮಹಾಚೈತ್ರ, ಜೂಲಿಯಸ್ ಸೀಜರ್ ಮುಂತಾದ ವೈವಿಧ್ಯಮಯ ರಂಗಕೃತಿಗಳನ್ನು ನಿರ್ದೇಶಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ನೆನಪು ಮಾತ್ರ.

ಡಾ. ರಾಮಚಂದ್ರ ನಾಯಕ

1960ರಲ್ಲಿ ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜ್ ಸೇರಿ 1966ರಲ್ಲಿ ಎಂ.ಬಿ.ಬಿ.ಎಸ್. ಪದವಿ ಪಡೆದು 1974ರಲ್ಲಿ ಎಂ.ಎಸ್. ಪದವಿಯನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡು ವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ವೈದ್ಯರಾಗಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಾ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ರಂಗಕಲಾವಿದರಾಗಿ ಹೆಸರಾದವರು ಡಾ. ರಾಮಚಂದ್ರ ನಾಯಕರವರು. ಮದಕರಿನಾಯಕ ನಾಟಕದ ಕಾಮರಾಜ, ದೊಡ್ಡೇರಿ ಮದಕರಿ ನಾಯಕ ದುರ್ಗಾಸ್ತಮಾನದ ವೀರಭದ್ರನಾಗಿ, ನಾಯಕನಹಟ್ಟಿ ತಿಪ್ಪೆರುದ್ರಸ್ವಾಮಿ ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಭುಜಂಗನ ಪಾತ್ರ, ದಳವಾಯಿ ಮುದ್ದಣ ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಕುರುಕ್ಷೇತ್ರ ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ದುಶ್ಯಾಸನ ಪಾತ್ರಕ್ಕೆ ಜೀವ ತುಂಬಿದ ಉತ್ತಮ ರಂಗ ಕಲಾವಿದರು. ಗೋಪಿ ಕಲ್ಯಾಣ ಎಂಬ ಚಲನಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ಅಭಿನಯ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕಾದಂಬರಿಗಳಾದ ಹರತಿಸಿರಿ, ಗಿರಿ ಮಲ್ಲಿಗೆ, ದುರ್ಗದ ದವಳ ಕೀರ್ತಿ, ದುರ್ಗಾಸ್ತಮಾನ ಗಂಡುಗಲಿ ಮದಕರಿ ನಾಯಕ, ಬಿಚ್ಚುಗತ್ತಿ ಭರಮಣ್ಣ ನಾಯಕ, ಮ್ಯಾಸಭೇಡರ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮುಂತಾದವುಗಳ ಕುರಿತು ರೂಪಕ, ನಾಟಕಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಜನಪದ ವೀರ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುವ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಜಿಲ್ಲಾ ನಾಟಕ ಸಂಘಗಳ ಒಕ್ಕೂಟದ ಪ್ರಥಮ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಜಿಲ್ಲಾ ರಂಗಮಂದಿರ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕಾಗಿ ಶ್ರಮಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಅನೇಕ ಕಲಾವಿದರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಮುರುಘರಾಜೇಂದ್ರ ಮಹಾಸ್ವಾಮಿಗಳು ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ಶಿವಲಿಂಗಾನಂದ ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರು ದಳವಾಯಿ ಮುದ್ದಣ ನಾಟಕವನ್ನು ರಂಗಮಂದಿರದಲ್ಲಿ 3 ಗಂಟೆಯ ಕಾಲ ವೀಕ್ಷಣೆಮಾಡಿ ಮೆಚ್ಚುಗೆ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿರುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಮೌನೇಶ್ವರಚಾರ್

1974 ರಿಂದ 1982ರ ವರೆಗೆ ತರಳಬಾಳು ಕಲಾ ಸಂಘದ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯಾಗಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ದೇಶದ ನಾನಾ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ನೇಪಾಳದ ಕಠ್ಮಂಡುನಲ್ಲಿಯೂ ಅನೇಕ ನಾಟಕಗಳನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶನ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. 'ನ್ಯಾಯದ ಬಾಗಿಲಲ್ಲಿ', 'ಸಾಕ್ಷಿಕಲ್ಲು',

'ಮರಣವೇ ಮಹಾನವಮಿ', ತಲೆದಂಡ, ಜಲಗಾರ ಹೀಗೆ ಹಲವು ನಾಟಕಗಳಲ್ಲಿ ಅಭಿನಯಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಸಾಯೋ ಆಟ, ಜಾತ್ರೆ, ಚಾರ್ವಾಕ, ಕಿತ್ತೂರು ಚೆನ್ನಮ್ಮ, ಕೆರೆಗೆ ಹಾರು, ಸಾಕ್ಷಿಕಲ್ಲು ಮೊದಲಾದ ನಾಟಕಗಳನ್ನು ನಿರ್ದೇಶಿಸಿದ್ದಾರೆ ಹಲವು ರಂಗ ತರಬೇತಿ ಶಿಬಿರಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿದ್ದಾರೆ. 1974ರಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ನಾಟಕ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪುರಸ್ಕಾರ, ತರಳಬಾಳು ವಿದ್ಯಾ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಕಲಾ ನೈಪುಣ್ಯ ಅಭಿನಯ ಚಾತುರ್ಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿ. ನಾಟಕ ನಿರ್ದೇಶನ ಮತ್ತು ಅಭಿನಯಕ್ಕೆ ಉತ್ತಮ ನಟ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಅಖಿಲ ಕರ್ನಾಟಕ ನಾಟಕ ಸ್ಪರ್ಧೆಯಲ್ಲಿ ಅಳಿಯ ರಾಮರಾಯ ನಾಟಕದ ರಾಮರಾಯ ಪಾತ್ರಕ್ಕೆ ಉತ್ತಮ ನಟ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಲಭಿಸಿದೆ. ರಂಗಭೂಮಿಗೆ ಸಲ್ಲಿಸಿರುವ ಅವರ ಸೇವೆ ಪರಿಗಣಿಸಿ ಸರ್ಕಾರ ನಾಟಕ ಅಕಾಡೆಮಿ ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ನೇಮಿಸಿತು.

ಶ್ರೀ ಸೂರಯ್ಯ ಎಸ್.ಕೆ.

ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಚಳ್ಳಕೆರೆ ಪಟ್ಟಣದ ವಾಸಿಯಾಗಿರುವ ಸೂರಯ್ಯ ರವರು ವೃತ್ತಿಗಾಗಿ ಕಾಟಮ ಲಿಂಗೇಶ್ವರ ಖಾಸಗಿ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಲ್ಯಾಬ್ ಅಟೆಂಡರ್‌ರಾಗಿ ಕೆಲಸ ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಜೊತೆಗೆ ಶ್ರೇಷ್ಠ ರಂಗ ಕಲಾವಿದ. ನಾಟಕ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪುರಸ್ಕೃತ ತಿಪ್ಪೇಸ್ವಾಮಿ ಮತ್ತು ಸಂಗೀತ ವಿದ್ವಾಂಸ ಬಿ.ಗುರುಸಿದ್ದಪ್ಪ ಅವರ ಗರಡಿಯಲ್ಲಿ ಪಳಗಿರುವ ಸೂರಯ್ಯ ಅವರು ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸೃಜನಶೀಲರಾಗಿ ರಂಗ ಚಟುವಟಿಕೆಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮನ್ನು ತೊಡಗಿಸಿ ಕೊಂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಚಿಕ್ಕಂದಿನಿಂದಲೇ ರಂಗಾಸಕ್ತಿಯಿಂದ ಬಯಲಾಟ, ಕೋಲಾಟ, ಭಜನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದು, ರಾಜವೀರ ಮದಕರಿ ನಾಯಕ ನಾಟಕ ಪ್ರದರ್ಶನ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಯಾರಾದರೂ ಸ್ತ್ರೀ ಪಾತ್ರದಾರಿಗಳು ಇರದಿದ್ದರೆ ಸೂರಯ್ಯ ಅವರ ಪತ್ನಿ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ಹಾಗೂ ಅವರ ಕುಟುಂಬ ಇಡೀ ನಾಟಕದ ಪಾತ್ರವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ನಾರಾಯಣಿ, ಕಲಿಯುಗದ ಕನ್ಯೆ, ಆಶಾಲತಾ, ಮುಡಿದ ಮಲ್ಲಿಗೆ, ಭಕ್ತಸುಂದನ್ಯ, ಸೀತಾ ರಾಮ, ಚಕ್ರವ್ಯೂಹ, ದಳವಾಯಿ ಮುದ್ದಣ್ಣ, ಮಾಸಬೇಡ ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ವೀರರಾದ ಗಾಧ್ರಿ ಪಾಲನಾಯಕ ಮುಂತಾದ ವೀರರ ಸಾಹಸದ ಕತೆ ಕುರಿತ ನೂರು ನಾಟಕಗಳ ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಅಭಿನಯಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮೈಸೂರು ದಸರಾ ಜಿಲ್ಲಾ ನಾಟಕೋತ್ಸವ 75ನೇ ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನ, ಹಂಪಿ ಉತ್ಸವ, ದುರ್ಗೋತ್ಸವ ಇತರೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಗೌರವಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟರಮಣಪ್ಪ

ಚಳ್ಳಕೆರೆಯ ವೆಂಕಟರಮಣಪ್ಪ ನವರು ಶ್ರೀಕಾಟಲಿಂಗೇಶ್ವರ ನಾಟಕ ಸಂಘದ ಪಿ.ತಿಪ್ಪೇಸ್ವಾಮಿ ಹಾಗೂ ಸೂರನಾಯಕ ರವರ ಗರಡಿಯಲ್ಲಿ ಪಳಗಿರುವ ಇವರಿಗೆ ಕನ್ನಡ, ತೆಲುಗು ಭಾಷೆಗಳು ಸಂಪೂರ್ಣ ಹಿಡಿತದಲ್ಲಿವೆ. ಪೌರಾಣಿಕ, ಐತಿಹಾಸಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಹಲವು ನಾಟಕಗಳಲ್ಲಿ ಅಭಿನಯಿಸಿದ್ದಾರೆ. ರಾಜವೀರ ಮದಕರಿ ನಾಯಕ, ಬಸ್ ಕಂಡಕ್ಟರ್, ಮುದುಕನ ಮದುವೆ, ಆಶಾಲತಾ ಮತ್ತು ತಿಮ್ಮಣ್ಣ ನಾಯಕ, ದುರ್ಗಸಿಂಹ ಲಂಚಾಮೃತ

ನಾಟಕಗಳಲ್ಲಿ ನಾಯಕ ಮತ್ತು ಖಳನಾಯಕನಾಗಿ ಅಭಿನಯಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಖ್ಯಾತ ಚಿತ್ರನಟಿ ಶ್ರೀಮತಿ ಉಮಾಶ್ರೀ, ನಟ ದಿ|| ದೀರೆಂದ್ರ ಗೋಪಾಲ್ ಮುಂತಾದವರ ಜೊತೆ ಅಭಿನಯಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಜಿಲ್ಲಾ ಉತ್ಸವ, ದುರ್ಗೋತ್ಸವ ಸೇರಿದಂತೆ ಹಲವಾರು ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ನಾಟಕಗಳಲ್ಲಿ ಅಭಿನಯಿಸಿದ್ದಾರೆ ಹಾಗೂ ಅನೇಕ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದ ಸನ್ಮಾನಿತರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಗುರುರಾವ್

ಪ್ರಖ್ಯಾತ ರಂಗಭೂಮಿ ಕಲಾವಿದ ದಿ||ಸುಬ್ಬಯ್ಯ ನಾಯ್ಡು ಅವರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ನಾಟಕ ಮಂಡಳಿಯಲ್ಲಿ 1952 ರಿಂದ 1954ರ ವರೆಗೆ ಅಭಿನಯಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರಖ್ಯಾತ ಕಲಾವಿದರ ಸಂಸ್ಥೆಯಿಂದ ಕಾಲು ಶತಮಾನ ಕಾಲ ಮುಖ್ಯಪಾತ್ರದಲ್ಲಿ ನಟಿಸಿದರು. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮೊಟ್ಟ ಮೊದಲ ಭಾರಿಗೆ ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿದ ಧ್ವನಿ ಬೆಳಕಿನ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣದೇವರಾಯ ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣದೇವರಾಯನ ಪಾತ್ರದಲ್ಲಿ ಅಭಿನಯಿಸಿ ಅದ್ಭುತ ಯಶಸ್ಸು ಕಂಡಿದ್ದರು. ಭಕ್ತ ಅಂಬರೀಶ, ಕೃಷ್ಣಲೇಲಿ, ಸಂಪೂರ್ಣ ರಾಮಾಯಣ, ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಗಾರುಡಿ, ಚಂದ್ರ ಚಕೋರಿ, ಕುರುಕ್ಷೇತ್ರ, ಧರ್ಮಭೂಮಿ, ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣದೇವರಾಯ, ಕಲಿಕಂಠೀರವ ಹೀಗೆ ಇವರ ಅಭಿನಯದ ಅನೇಕ ನಾಟಕಗಳು ಅಪಾರ ಜನ ಮೆಚ್ಚುಗೆ ಗಳಿಸಿದೆ.

ಕನ್ನಡದ ಅನೇಕ ಚಲನಚಿತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಪೋಷಕ ನಟರಾಗಿ ಅಭಿನಯಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಧಾರಾವಾಹಿ ಮತ್ತು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಚಲನಚಿತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಅಭಿನಯಿಸಿದ್ದಾರೆ. 1ನೇ ನವೆಂಬರ್ 2003 ರಂದು ಬೆಂಗಳೂರಿನ ರವೀಂದ್ರ ಕಲಾ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯೋತ್ಸವ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಎಸ್.ಎಂ. ಕೃಷ್ಣ ಇವರಿಂದ ಸ್ವೀಕರಿಸಿರುತ್ತಾರೆ.

ಪರಮೇನಹಳ್ಳಿಯ ಪಟೇಲ್ ಶ್ರೀ ತಿಪ್ಪೇಸ್ವಾಮಿ

ಪರಮೇನಹಳ್ಳಿ ತಿಪ್ಪೇಸ್ವಾಮಿಯವರು ಅನೇಕ ನಾಟಕ ಕಂಪನಿಗಳಲ್ಲಿ ಅಭಿನಯಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಸೊಂಡೆಕೆರೆಯ ಮಂಜನಾಥೇಶ್ವರ ನಾಟಕ ಸಂಘ, ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ನರೇಗಲ್‌ನ ಯಡಿಯೂರು ಸಿದ್ದಲಿಂಗೇಶ್ವರ ನಾಟಕ ಸಂಘ, ದಾವಣಗೆರೆಯ ಜಯಲಕ್ಷ್ಮಿ ನಾಟಕ ಸಂಘ, ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಕುಮಾರೇಶ್ವರ ನಾಟಕ ಸಂಘ, ಕೆ.ಬಿ.ಅರ್. ಡ್ರಾಮ ಕಂಪನಿ, ಗುಬ್ಬಿಕಂಪನಿ ಚೆನ್ನಬಸವೇಶ್ವರ ನಾಟಕ ಸಂಘ, ವಿಶ್ವಭಾರತಿ ಕಲಾ ಸಂಘ ಹೀಗೆ ಅನೇಕ ನಾಟಕಗಳಲ್ಲಿ ಅಭಿನಯಿಸಿರುತ್ತಾರೆ.

ಐತಿಹಾಸಿಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ, ಪೌರಾಣಿಕ ನಾಟಕಗಳಲ್ಲಿ ಅಭಿನಯಿಸಿದ್ದು, ರೇಣುಕಾ ಮಹಾತ್ಮೆ, ಮೈಸೂರುಹುಲಿ ಟಿಪ್ಪು ಸುಲ್ತಾನ್, ಸಂತ ಶಿರುನಾಳ ಶರೀಫ, ಮುಂಡೇ ಮಗ, ಧರ್ಮದೇವತೆ ಮುಂತಾದ ನಾಟಕಗಳಲ್ಲಿ ಅಭಿನಯಿಸಿ ಗಮನ ಸೆಳೆದರು. ಧೀರೇಂದ್ರ ಗೋಪಾಲ್, ಸುದೀರ್ ಜೊತೆ ನಾಟಕಗಳಲ್ಲಿ ಅಭಿನಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಬರಗೂರು ರಾಮಚಂದ್ರಪ್ಪ ನಿರ್ದೇಶನದ ಶಬರಿ ಚಲನಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ತಳವಾರ ನಾಯಕನ ಪಾತ್ರದಲ್ಲಿ ಅಭಿನಯಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಬಿದರಕೆರೆ ಸುಬಾನ್ ಸಾಬ್

ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ನಗರದ ವಾಸಿಯಾಗಿರುವ ಇವರು ಶ್ರಮಜೀವಿ ಕಲಾ ಸಂಘ ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ಅನೇಕ ನಾಟಕಗಳನ್ನು ನಿರ್ದೇಶಿಸಿ ಅಭಿನಯಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಬಂಡೆದ್ವವರ ಬದುಕು, ಖಾದಿಸೀರೆ, ಮುಂಡೇ ಮಗ ಮುಂತಾದ ನಾಟಕಗಳಲ್ಲಿ ಅಭಿನಯಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹೆಸರಾಂತ ರಂಗ ಕಲಾವಿದ ದಿ|| ದಿನೇಶ್ ಹಾಗೂ ಧೀರೇಂದ್ರ ಗೋಪಾಲ್, ಸಿ.ಆರ್.ಸಿಂಹ, ಎನ್.ಎಸ್.ರಾವ್, ಮುಂತಾದ ನಟರೊಂದಿಗೆ ಪಾತ್ರ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ರಾಮಾಯಣ, ಕುರಾನ್, ಮಹಾಭಾರತದ ದೊಂದಿಗೆ ಅವಧೂತರ ಬಗ್ಗೆ ಅಪಾರವಾದ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ. ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಜಾಗೃತಿ ಗೀತೆಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿ ಹಾಡಬಲ್ಲವರಾದ ಇವರು ಅನೇಕ ನಾಟಕಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನಾಟಕದ ಆಸಕ್ತಿಯಿಂದ, ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಬದುಕನ್ನು ಸವಿಸಿದ ಹಿರಿಯ ಚೇತನ ಬಿದರಕೆರೆ ಸುಬಾನ್ ಸಾಬ್‌ರವರು.

ಶ್ರೀ ನಾಗರಾಜ ಕೆ.

ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ನಗರದ ವಾಸಿಯಾಗಿರುವ ಇವರು ಐತಿಹಾಸಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಹಲವು ನಾಟಕಗಳಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಾದ್ಯಂತದಲ್ಲಿ ಅಭಿನಯಿಸಿದ್ದಾರೆ. ರಾಜಾವೀರ ಮದಕರಿ ನಾಯಕ ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯಪಾತ್ರದಲ್ಲಿ ಅಭಿನಯಿಸಿದ್ದಾರೆ, ರಂಗ ಸಂಘಟಕರಾಗಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ ಹಾಗೂ ಕರ್ನಾಟಕ ಆಕಾಡೆಮಿಯಿಂದ ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮಾಜಿ ಸದಸ್ಯರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಇವರಿಗೆ ಅನೇಕ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಸನ್ಮಾನಿಸಿವೆ ಹಾಗೂ ಗೌರವಿಸಿವೆ.

ಶ್ರೀ ಹೊನ್ನೂರಪ್ಪ

ಶ್ರಮಜೀವಿ ಕಲಾ ತಂಡದಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ನಟರಾಗಿ, ಬಂಡೆದ್ವವರ ಬದುಕು, ಖಾದಿಸೀರೆ, ಮುಂಡೇ ಮಗ, ಮುದುಕನ ಮದುವೆ, ಆಶಾಲತಾ ಮುಂತಾದ ನಾಟಕಗಳಲ್ಲಿ ಅಭಿನಯಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಡೋಲಕ್ ಕಲಾವಿದರಾಗಿ ರಂಗ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹೆಸರಾಂತ ನಟರೊಂದಿಗೆ ಅಭಿನಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹಲವಾರು ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ನಾಟಕಗಳಲ್ಲಿ ಅಭಿನಯಿಸಿದ್ದಾರೆ ಹಾಗೂ ಅನೇಕ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದ ಸನ್ಮಾನಿತರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ತಿಪ್ಪೇಸ್ವಾಮಿ ರಚನಾ

ರಚನಾ ಹವ್ಯಾಸಿ ಕಲಾಸಂಘದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ರಂಗ ಸಂಘಟಕರಾಗಿ, ರಂಗ ನಿರ್ದೇಶಕರಾಗಿ ಅನೇಕ ನಾಟಕ ಗಳನ್ನು ನಿರ್ದೇಶನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಆರೋಗ್ಯ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಇವರು ಹೆಸರಾಂತ ರಂಗನಿರ್ದೇಶಕರಾದ ಎಲ್. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ, ಗೋಪಾಲಕೃಷ್ಣ

ನಾಯರಿ, ಅಶೋಕ ಬಾದರದಿನ್ನಿ, ಸಾಂಬಶಿವ ದಳವಾಯಿ, ಮುಂತಾದವರೊಂದಿಗೆ ಒಡನಾಟ ಇದ್ದವರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ.ಸಿ. ಮಂಜುನಾಥ

ರಚನಾ ಹವ್ಯಾಸಿ ಕಲಾಸಂಘ ದರ್ಶನದರ್ಶಿಯಾದ ಇವರು ಅನೇಕ ನಾಟಕಗಳಲ್ಲಿ ಅಭಿನಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಹೆಸರಾಂತ ರಂಗ ನಿರ್ದೇಶಕರಾದ. ಭಾರತಿ, ಮಂಜುಳ ಬಾದಾಮಿ, ಎಲ್. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ, ಗೋಪಾಲಕೃಷ್ಣ ನಾಯರಿ, ಅಶೋಕ ಬಾದರದಿನ್ನಿ, ಸಾಂಬಶಿವ ದಳವಾಯಿ, ಮುಂತಾದ ರಂಗ ನಿರ್ದೇಶನದಲ್ಲಿ. ಕೋಟು, ಕೋತ್ತಾಲನ ಪ್ರೇಮಪ್ರಸಂಗ, ಜೈಸಿದ್ದ ನಾಯ್ಕ, ಹಳ್ಳಿ ಚಿತ್ರ, ಒಂದು ಸಾವಿನ ಸುತ್ತ, ಸಾಕ್ರಟೀಸ್, ಮುಂತಾದ ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯಪಾತ್ರದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದ ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಭಿನಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅನೇಕಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಸನ್ಮಾನಿಸಿವೆ.

ಶ್ರೀ ಜಂಜುನಾಥ

ವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಉಪನ್ಯಾಸಕರಾಗಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಿದ್ದು, ಇವರು ಅನೇಕ ಐತಿಹಾಸಿಕ, ಪೌರಾಣಿಕ ನಾಟಕಗಳಲ್ಲಿ ಅಭಿನಯಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಕ್ಷಯಾ ಅಂಬರ, ರಕ್ತದಾನ, ರಾಜವೀರ ಮದಕರಿ ನಾಯಕ, ರಕ್ತರಾತ್ರಿ, ಕುರುಕ್ಷೇತ್ರ, ದಳವಾಯಿ ಮುದ್ದಣ್ಣ, ಜೈ ಸಿದ್ದ ನಾಯಕ ನಾಟಕಗಳಲ್ಲಿ ಅಭಿನಯಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ.ಕೆ. ಹರೀಶ್

ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ನಗರದ ವಾಸಿಯಾಗಿದ್ದು, ಇವರು ತಮ್ಮ ಕಾಲೇಜು ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ರಂಗ ಚಟುವಟಿಕೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡು ಕಾಲೇಜು ಉಪನ್ಯಾಸಕರ ಜೊತೆಗೂಡಿ ಅನೇಕ ನಾಟಕಗಳಲ್ಲಿ ಅಭಿನಯಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕುದುರೆಮೊಟ್ಟೆ, ಅಲ್ಲೆ ಇದ್ದೋರು, ಒಂದು ಸಾವಿನ ಸುತ್ತ, ನಾದಬ್ರಹ್ಮ ಹೀಗೆ ಅನೇಕ ನಾಟಕಗಳಲ್ಲಿ ಅಭಿನಯಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಗೋಪಾಲ ಕೃಷ್ಣ ನಾಯರಿ, ಅಶೋಕ ಬಾದರದಿನ್ನಿ, ಸಾಂಬಶಿವ ದಳವಾಯಿ, ಎಲ್.ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ ಮುಂತಾದ ರಂಗ ನಿರ್ದೇಶಕರಲ್ಲಿ ತರಬೇತಿ ಪಡೆದವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ನಟನೆಯೊಂದಿಗೆ ಗಾಯನ, ನೃತ್ಯ ಸಂಯೋಜನೆ, ಪ್ರಸಾದನದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮನ್ನು ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಕಲ್ಲರಳಿ ಹೂವಾಗಿ, ಬಾಂಡವಿ ಮುಂತಾದ ಚಲನಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ಅಭಿನಯಿಸಿದ್ದಾರೆ. ವೃತ್ತಿಯಾಗಿ ಯಾವುದೇ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದೇ ರಂಗಭೂಮಿಯನ್ನೇ ನಂಬಿ ಜೀವಿಸುತ್ತಿರುವ ಅಪರೂಪದ ಕಲಾವಿದರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ. ಜಿ. ಶ್ರೀನಿವಾಸಮೂರ್ತಿ

ಸಾಮಾಜಿಕ ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಬಲವಾದ ನಟ ಹಾಗೂ ಸಂಭಾಷಣೆಯನ್ನು ಸುಲಲಿತವಾಗಿ ಹೇಳಬಲ್ಲ ನಟ. ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಮೂರ್ತಿ ಮೊಳಕಾಲ್ಮೂರು ತಾಲ್ಲೂಕು

ಕಲಾವಿದರ ಒಕ್ಕೂಟದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮನ್ನು ತಾವೇ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ರಂಗನಿರ್ದೇಶಕ. ತಂಗಿಗೆ ತಾಳಿ, ಅಣ್ಣ ತಂಗಿ ಇನ್ನೂ ಮುಂತಾದ ನಾಟಕಗಳಲ್ಲಿ ಅಭಿನಯಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನಾಟಕ ಮತ್ತು ಚಲನಚಿತ್ರ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಟ ಪಂಕಜ್ ಅಭಿನಯಿಸಿದ ರಣ ಚಲನಚಿತ್ರ ಹಾಗೂ ಬಾಂಡ್ರವಿ ಚಲನಚಿತ್ರವನ್ನು ನಿರ್ದೇಶನ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ

ಶ್ರೀ. ಡಿ. ಶ್ರೀಕುಮಾರ

ಡಿ. ಶ್ರೀಕುಮಾರ್ ನಗರದ ಸ್ನೇಹಿಯಂ ಬಳಿ ವಾಸವಾಗಿದ್ದು, ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಎಂ.ಇ.ಎಸ್, ರಂಗಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ರಂಗ ಶಿಕ್ಷಣ ಡಿಪ್ಲೊಮಾವನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಎಸ್.ಜಿ.ಎಂ. ನಾಟಕ ಸಂಗೀತ, ನೃತ್ಯ, ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಗೀತ ಡಿಪ್ಲೊಮಾ ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ರಾಜ್ಯ ಯುವ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪುರಸ್ಕೃತ ರಾಗಿದ್ದು ಮಿಮಿಕ್ರಿ ರಂಗ ಸಜ್ಜಿಕೆಯಲ್ಲಿ, ಮೇಕಪ್‌ನಲ್ಲಿ, ಜ್ಞಾನವಿದೆ. ಸ್ವಚ್ಛತೆ, ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಸುಧಾರಣೆ, ಆರೋಗ್ಯ ರಕ್ಷಣೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸಿ ಅನೇಕ ಬೀದಿನಾಟಕದ ಮೂಲಕ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕುದುರೆ ಮೊಟ್ಟೆ, ಊರು ಮಾರಿ, ಯುವಧರ್ಮ, ಕೋಟು, ನಾದಬ್ರಹ್ಮ, ದೀಪ, ಕಿರಗೂರಿನ ಗಯ್ಯಾಳಿಗಳು, ಪರಿಸರ, ಪೀನಿಕ್ಸ್, ಕರಿಭಂಟ, ಸಿ.ಜಿ.ಕೆ. ರೂಪಕ, ಮೊಬೈಲ್ ಮಾಯೆ, ತೇಜಸ್ವಿನಮನ, ದನಕಾಯೋರ ದೊಡ್ಡಾಟ, ಕೊತ್ತಾಲನ ಪ್ರೇಮಪ್ರಸಂಗ, ನನ್‌ಹೆಂಡ್ರಿ ಹುಡುಕಿ ಕೊಡಿ ಪ್ಲೀಸ್, ಭಾವೈಕ್ಯತೆ, ಪರಿಸರ ಪ್ರೀತಿ, ಅಲ್ಲೇ ಇದ್ದೋರು, ಗೋಕರ್ಣದಲ್ಲಿ ಗೌಡರಾನಿ, ಕುಂಟ ಕುಂಟ ಕುರವತ್ತಿ, ಅಪ್ಪ, ಸಾಕಟೀಸ್, ನೃತ್ಯ ರೂಪಕ : ರಾಧೈಕ್ಯಷ್ಟ, ಗೋವಿನ ಹಾಡು, ಕನ್ನಡ ಜ್ಯೋತಿ ನೃತ್ಯ ರೂಪಕಗಳ ನಿರ್ದೇಶನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮಕ್ಕಳ ರಂಗ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿ ಮಕ್ಕಳ ರಂಗತರಬೇತಿ ಶಿಬಿರಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಯಲ್ಲಪ್ಪ ಐಹೋಳಿ

ಮದಕರಿಪುರದ ನಿವಾಸಿಯಾಗಿದ್ದು ಇವರು ಅನೇಕ ನಾಟಕಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಚಲನಚಿತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಅಭಿನಯಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಸುಮಾರು 15 ವರ್ಷದಿಂದ ರಂಗ ಸೇವೆಯನ್ನು ನಿರಂತರವಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದು ಉತ್ತಮವಾದ ತಮಟೆ ಕಲಾವಿದರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಪ್ಪನಹಳ್ಳಿ ಮಹಲಿಂಗಪ್ಪ

ಜಿಲ್ಲೆಯ ಹಿರಿಯೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಮಲ್ಲಪ್ಪನಹಳ್ಳಿಯ ಗ್ರಾಮದವರಾಗಿದ್ದು, ಉತ್ತಮ ನಟರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಸತ್ತವರ ನೆರಳು ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಅಭಿನಯಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಜಾಗೃತಿಯ ಬೀದಿ ನಾಟಕಗಳಲ್ಲಿ ಸಹ ಅಭಿನಯಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಬೆಳಗಾವಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ವಿಶ್ವ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ ಬೀದಿ ನಾಟಕಗಳನ್ನು ನಿರ್ದೇಶಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಅನೇಕ ನಾಟಕ ರಚನೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ದೇಶನವನ್ನು ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಐತಿಹಾಸಿಕ, ಪೌರಾಣಿಕ ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಅಭಿಜಾತ ಕಲಾವಿದರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ನಾಟಕ ನಿರ್ದೇಶನವನ್ನು ರಾಜ್ಯಾದ್ಯಂತ ಅನೇಕ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ

ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಉತ್ತಮ ನಟ, ನಿರ್ದೇಶಕರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಹಿರಿಯೂರಿನ ಭಾರತಿ ಕಲಾವಿದರು ಹಾಗೂ ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ರಚನಾ ಹವ್ಯಾಸಿ ಕಲಾ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 20 ವರ್ಷದಿಂದ ರಂಗ ಚಟುವಟಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗಿಯಾಗಿರುವ ಇವರಿಗೆ ಅನೇಕ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಸನ್ಮಾನಿಸಿವೆ ಹಾಗೂ ಗೌರವಿಸಿದೆ.

ಎಸ್. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ

1991 ರಿಂದ 1999ರವರೆಗೆ ಹವ್ಯಾಸಿ ಕಲಾವಿದನಾಗಿ 2000 ಇಸವಿಯಿಂದ ವೃತ್ತಿಪರ ಕಲಾವಿದರಾಗಿ ಮುಂದುವರಿದು 1991 ರಿಂದ 1996 ವರೆಗೆ ಚಿತ್ರದುರ್ಗದ ಎ.ಪಿ.ಎಂ.ಸಿ ಯಾರ್ಡ್‌ನ ಶ್ರಮಜೀವಿ ಕಲಾತಂಡದಿಂದ ಬಿದರಕೆರೆ ಸುಭಾನ್‌ಸಾಬ್ ನಿರ್ದೇಶನದಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಸುಧನ್ವ, ತಾಯಿ ಕರುಳು, ವಿಧವೆಗೆ ಮತ್ತೊಂದು ಮದುವೆ, ಕಣ್ಣಾಮುಚ್ಚಾಳೆ ಮುಂತಾದ ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ನಟನೆ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. 1995 ರಿಂದ 1999 ರವರೆಗೆ ಸಂಗೀತ ಗುರುಗಳಾದ ಪಿ.ಗುರುರಾಜ್ ರವರ ಬಳಿ ಹಾರ್ಮೋನಿಯಂ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುತ್ತಾ 2000 ಇಸವಿ ಯಿಂದ ಕಲೆಯಲ್ಲಿ ವೃತ್ತಿಪರ ಜೀವನ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಸಂಗೀತ ಮತ್ತು ನಿರ್ದೇಶನದೊಂದಿಗೆ ನಟನೆಯನ್ನು ಮಾಡಲಾರಂಭಿಸಿದ್ದರು. ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕನ್ನಡ ರಾಜ್ಯೋತ್ಸವ, ಕಲಾ ಪ್ರತಿಭೋತ್ಸವದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿರುತ್ತಾರೆ ಪರಿಸರವನ್ನು ಬೆಳೆಸಿ ಕಾಪಾಡುವ ಬೀದಿ ನಾಟಕವನ್ನು ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆ ಹಾಗೂ ವಿವಿಧ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಆಯಾ ಹಳ್ಳಿಗಳ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರದರ್ಶನ ನೀಡಿರುತ್ತಾರೆ. ದುರ್ಗೋತ್ಸವ 2006 ಸ್ಥಳ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಕೋಟೆ ಆವರಣದಲ್ಲಿ ನಾಟಕ ಪ್ರದರ್ಶನ ನೀಡಿರುತ್ತಾರೆ ವಾರ್ತಾ ಮತ್ತು ಪ್ರಸಾರ ಮಂತ್ರಾಲಯ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ವತಿಯಿಂದ 7 ದಿನಗಳ ಕಾಲನಡೆದ ಕರ್ನಾಟಕ ಗತವ್ಯಭವವನ್ನು ನೆನಪು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಹೊನಲು ಮತ್ತು ಬೆಳಕು ನಾಟಕ ಪ್ರದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಕಲ್ಲರಳಿ ಹೂವಾಗಿ, ಪರೋಡಿ ಮುಂತಾದ ಚಲನಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ಅಭಿನಯಿಸಿರುತ್ತಾರೆ

ಶ್ರೀ ನಿಂಗಪ್ಪ

ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಆಯಿತೋಳು ಗ್ರಾಮದ ಕಲಾವಿದರಾಗಿದ್ದರು. ಪ್ರೇಮಬಂಧನ, ರತ್ನ ಮಾಂಗಲ್ಯ ಮುಂತಾದ ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಪಾತ್ರ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಓಬಣ್ಣ

ಹಿರಿಯೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಬೀರನಹಳ್ಳಿ ಗ್ರಾಮದವರು. ಇವರು ಅನೇಕ ನಾಟಕ ಹಾಗೂ ಬೀದಿ ನಾಟಕಗಳಲ್ಲಿ ಅಭಿನಯಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಹಾಗೂ ಕಿರುತೆರೆಯಲ್ಲಿ ಸಹ ಅಭಿನಯಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಪಿ.ಎಂ. ಗಣೇಶಯ್ಯ

ಮೂಲ ಚಿನ್ನಗಿರಿಯ ವಾಸಿಯಾದ ಇವರು ಚಿತ್ರದುರ್ಗದ ಶ್ರೀಬೃಹನ್ನರದವಿಸ್,ಜಿ,ಎಂ, ನಾಟಕ ನೃತ್ಯ ಸಂಗೀತ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ 1998 ರಲ್ಲಿ ರಂಗ ಅಧ್ಯಾಪಕರಾಗಿ ವೃತ್ತಿ ಆರಂಭಿಸಿ ಶ್ರೀಮಠದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ನಾಟಕಗಳ ರೂಪಕಗಳನ್ನು ನಿರ್ದೇಶಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. 1993-94ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ನಿರ್ವಾಹಕ ರಂಗ ಶಿಕ್ಷಣ ಡಿಪ್ಲೊಮಾ ಪಡೆದಿರುವ ಇವರು ಚಿತ್ರದುರ್ಗದ ಅನೇಕ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ನಿರ್ದೇಶಕರಾಗಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಬಿರುದಂತೆಂಬರ ಗಂಡ, ಮೂಕಬಲಿ, ಕಾಕನಕೋಟೆ, ಬೆಟ್ಟದ ಅರಸು ಮುಂತಾದ ನಾಟಕಗಳಲ್ಲಿ ಅಭಿನಯ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಗುರುಶಾಂತಯ್ಯ ಸಿರಿಗೆರೆ

ಗುರುಶಾಂತಯ್ಯನವರು ಹಳವುದರ ಗ್ರಾಮದ ಸಿದ್ಧಯ್ಯ ಹಾಗೂ ಸಿದ್ಧಮ್ಮ ದಂಪತಿ ಪುತ್ರ. ಇವರು 1966 ರಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಶಾಲಾ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ರಂಗಭೂಮಿ ಆಸಕ್ತಿ ಹಾಗೂ ಓದಲು ತೊಂದರೆಯಾದ ಪ್ರಯುಕ್ತ ರಂಗಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಜೀವನವನ್ನು ರೂಪಿಸಿಕೊಂಡು ಯಶಸ್ವಿಯಾದವರು. ಕನ್ನಡ, ತೆಲುಗು, ಹಿಂದಿ, ಇಂಗ್ಲೀಷ್, ತುಳು ಭಾಷೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡ ಬಲ್ಲವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಟಿಪ್ಪುಸುಲ್ತಾನ್, ಕಿತ್ತೂರು ಚೆನ್ನಮ್ಮ, ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರ, ಚೆನ್ನಪ್ಪ ಚೆನ್ನಗೌಡ, ಮುದುಕನ ಮದುವೆ, ಶೂರ ಚರಿತ್ರೆ, ಜಲಗಾರ ಮುಂತಾದ 100ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಅಭಿನಯಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಗಾಂಧಿ, ಮಹಾಬೆಳಗು, ಬಹದ್ದೂರು, ಊರಿಲಿಂಗ ಪೆದ್ದಿ, ಸುಳ್ಳು ದೇವರಿಗೆ ಕಳ್ಳ ಪೂಜಾರಿ ಇನ್ನೂ ಮುಂತಾದ ನಾಟಕಗಳನ್ನು ನಿರ್ದೇಶಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವು ಕಿರುಚಿತ್ರಗಳು ಹಾಗೂ ದೇವನಹಳ್ಳಿ ಚಲನಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ಅಭಿನಯಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೂ ಅನೇಕ ವೃತ್ತಿ ನಾಟಕ ಕಂಪನಿಗಳಲ್ಲಿ ಅಭಿನಯಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವುಗಳೆಂದರೆ ಗುಬ್ಬಿ ಕಂಪನಿ, ಕೆ.ಬಿ.ಆರ್. ಡ್ರಾಮ ಕಂಪನಿ, ಹುಚ್ಚೇಶ್ವರ ನಾಟಕ ಸಂಘ, ಗುಡಿಗೇರಿ ಕಂಪನಿ, ಶಿವಸಂಚಾರ, ಹುನಗುಂದ ಕಂಪನಿಗಳಲ್ಲಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಹಾಸ್ಯ ಚಿತ್ರವರ್ತಿ, ರಂಗಕುವರ ಮುಂತಾದ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಪುರಸ್ಕಾರಗಳನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ.

ಡಾ|| ರಾಜಶೇಖರ ಹನುಮಲಿ

ಸಿರಿಗೆರೆಯ ಎಂ.ಬಸವಯ್ಯ ವಸತಿ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರಾಗಿದ್ದ ಇವರು 'ಮಹಾಬೆಳಗು' ನಾಟಕದ ಕರ್ತೃ. ಈ ನಾಟಕದ ಕೇಂದ್ರ ಶಕ್ತಿಯಾದ ಶ್ರೀಶಿವಕುಮಾರ ಶಿವಾಚಾರ್ಯ ಮಹಾಸ್ವಾಮಿಗಳವರು ಬೆಳಗಿಸಿದ ಕಿರುದೀಪ. ಇವರು ತರಬೇತು ಕಲಾ ಸಂಘದ ಸದಸ್ಯರಾಗಿ, ನಟರಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದವರು. ಶರಣಸತಿ ಲಿಂಗಪತಿ, ವಿಶ್ವಬಂಧು ಮರುಳಸಿದ್ಧ, ಮರಣವೇ ಮಹಾನವಮಿ, ತಲೆದಂಡ, ಮೃಚ್ಛಕಟಿಕ, ಜಾತ್ರೆ, ಸಾಯೋಳಟ, ಜಲಗಾರ, ಚಂದ್ರಗುಪ್ತ ಮೊದಲಾದ 30ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ನಾಟಕಗಳಲ್ಲಿ ಸಮರ್ಥ ಅಭಿನಯ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಇವರ ನಿರ್ದೇಶನದ ಚಂದ್ರಗುಪ್ತ, ಅಂಗುಲಿಮಾಲ, ಉರಿಲಿಂಗ ಪೆದ್ದಿ

ಮತ್ತಿತರ ನಾಟಕಗಳು ಎಲ್ಲರ ಗಮನ ಸೆಳೆದಿವೆ. ಕವಿಯಾಗಿ, ಸಂಶೋಧಕರಾಗಿ ವಿವಿಧ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ ಅವರು ನಮ್ಮ ನಡುವೆ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಅವರ ನೆನಪು ಎಲ್ಲರ ಮನದಲ್ಲಿ ಹಸಿರಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಕೆ. ಪರಮೇಶ್ವರಯ್ಯ

ಶ್ರೀ ಶಿವಕುಮಾರ ಕಲಾ ಸಂಘದ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ. ನಾಟಕ ಅಕಾಡೆಮಿಯ ಮಾಜಿ ಸದಸ್ಯರು. ಕಲಾ ಸಂಘದ ಹಿರಿಯ ನಟರು, ನಿರ್ದೇಶಕರು, ಸಂಘಟಕರು. ಕಲಾ ಸಂಘದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀಪರಮಶಿವಯ್ಯ ಎ.ಜೆ.

ಹೊಸದುರ್ಗ ತಾಲ್ಲೂಕು ಅನಿವಾಳದವರಾದ ಇವರು ಓದಿದ್ದು ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕಲ್ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ ಡಿಪ್ಲೊಮಾ. ಸುಮಾರು 29 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ರಂಗಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ನಟನಾಗಿ, ಗೋಪಾಲಕೃಷ್ಣ ನಾಯರಿ, ಅಶೋಕ ಬಾದರದಿನ್ನಿ, ಸಾಂಬತಿವ ದಳವಾಯಿ, ಎಲ್. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ ಮುಂತಾದವರ ರಂಗ ನಿರ್ದೇಶನದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಜಗಜ್ಯೋತಿ ಬಸವೇಶ್ವರ, ಸಂಕ್ರಾಂತಿ, ರಾಜಾವೀರ ಮದಕರಿನಾಯಕ ಮುಂತಾದ 20 ನಾಟಕ, ಅನೇಕ ರೂಪಕಗಳಲ್ಲಿ ಅಭಿನಯಿಸಿದ್ದಾರೆ. 21 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಜಮುರಾ ಕಲಾಲೋಕದ ಕಲಾವಿದರಾಗಿ 15 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಜಮುರಾ ಕಲಾಲೋಕದ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕರಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಶಿವಾನಂದಸ್ವಾಮಿ ಬಿ.ಎಲ್.

ಚಿಕ್ಕ ವಯಸ್ಸಿನಿಂದಲೇ ನಾಟಕದ ಗೀಳು ಹಚ್ಚಿಕೊಂಡ ಇವರು ಅಶೋಕ ಬಾದರದಿನ್ನಿ, ಕೆ.ನಾಗೇಶ್, ರಾಜೇಶ್ವರಿ, ಬಸವಲಿಂಗಯ್ಯ, ಮಂಜು ಕೊಡಗು, ಗಣಪತಿ ಹೆಗಡೆ ಮುಂತಾದ ನಿರ್ದೇಶಕರ ಜೊತೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಭುಲಿಂಗ ಲೀಲೆ, ಎಚ್ಚಮನಾಯಕ, ರಾಜಾವೀರ ಮದಕರಿನಾಯಕ, ಪಾಂಡವ ವಿಜಯ, ಬೆಳಕಿನೆಡೆಗೆ, ಮ್ಯಾಕ್‌ಬತ್, ಶ್ರೀಜಗಜ್ಯೋತಿ ಬಸವೇಶ್ವರ, ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಭಾರತಿ ಮುಂತಾದ ನಾಟಕಗಳಲ್ಲಿ ಅಭಿನಯಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ವೆಂಕಟೇಶ್ ಸಿ.ಎನ್.

ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಮುದ್ದಾಪುರ ಗ್ರಾಮದವರಾದ ವೆಂಕಟೇಶ್ ಶಿವಸಂಚಾರ ತಿರುಗಾಟದಲ್ಲಿ ಅಂತರಂಗ ಬಹಿರಂಗ, ಮಹಾಬೆಳಗು, ಉರಿಲಿಂಗಪೆದ್ದಿ, ಕಿಂಗ್‌ಲಿಯರ್, ಶರಣಪತಿ ಲಿಂಗಪತಿ, ಮರಣವೇ ಮಹಾನವಮಿ, ವೀರಭಂಟ ಕಟ್ಟಿಚನ್ನ, ನಿಸರ್ಗವತಿ, ಸೊಳೆಸಂಕವ್ವೆ, ದೂರೆ ಈಡಿಪಸ್, ಭಾಳಬಿಕ್ಷುಕ, ಕೆರೆಗೆಹಾರ ಮುಂತಾದ ನಾಟಕಗಳಲ್ಲಿ ಅಭಿನಯಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಜಮುರಾ ಕಲಾ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಸಾಕ್ಷರತೆ, ಪರಿಸರ ಸಂರಕ್ಷಣೆ, ದುಶ್ಚಟಗಳಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆ ಮುಂತಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. 'ಭಾವೈಕ್ಯತೆ', 'ಕಂದಾಚಾರ',

'ನಂಬಿಕೆಡಬೇಡ', 'ಸಂಕೋಲೆ', 'ಮಹಾಮಾರಿ', 'ಬಾಳುಗೋಳು', 'ಪರಮವೀರ ಚಕ್ರ', 'ಪೌರಪ್ರಜ್ಞೆ', 'ಜನಜಾಗೃತಿ', 'ಬಸವ ಬೆಳೆ', 'ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಅಂದು ಮತ್ತು ಇಂದು', 'ಶರಣರು ಕಂಡ ಬಸವಣ್ಣ', 'ಶರಣ ಸಂಸ್ಕೃತಿ', 'ವಿಶ್ವಸಂದೇಶ' ವಿವಿಧ ರೂಪಕ ಮತ್ತು ಬೀದಿ ನಾಟಕಗಳಲ್ಲಿ ಅಭಿನಯ. ರಾಜ್ಯ ಹಾಗೂ ರಾಷ್ಟ್ರಮಟ್ಟದ ನಾಟಕ ಸ್ಪರ್ಧೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪುರಸ್ಕಾರಗಳನ್ನು ಪಡೆದಿರುತ್ತಾರೆ.

ಎಚ್.ಎಸ್. ಹಾಲಪ್ಪ ನಾಯಕ

ಚಿತ್ರದುರ್ಗದವರಾಗಿದ್ದು, ಎಸ್.ಜಿ.ಎಂ. ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದು, ಜಮುರಾ ಸುತ್ತಾಟದ ಅನೇಕ ನಾಟಕ ಹಾಗೂ ರೂಪಕಗಳಲ್ಲಿ ಅಭಿನಯಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಜಗಜ್ಯೋತಿ ಬಸವೇಶ್ವರ, ಬೆಳಕಿನೆಡೆಗೆ, ನಾಯಿಮರಿ, ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಭಾರತಿ ಮುಂತಾದ ನಾಟಕಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಅನೇಕ ರೂಪಕಗಳಲ್ಲಿ ಅಭಿನಯಿಸಿರುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ರಂಗನಾಥ್ ಎಸ್.

ಹೊಳಲ್ಕೆರೆ ತಾಲ್ಲೂಕು ಪಾಡಿಗಟ್ಟೆ ಗ್ರಾಮದವರು. ಜಮುರಾ ಕಲಾ ಲೋಕದಲ್ಲಿ 18 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನಟನಾಗಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಿದ್ದು, ಶ್ರೀಜಗಜ್ಯೋತಿ ಬಸವೇಶ್ವರ, ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಭಾರತಿ, ನಾಯಿಮರಿ, ಹಂಚಿನ ಮನೆ ಪರಸಪ್ಪ, ಸಂತ ಶಿಶುನಾಳ ಷರೀಫ ಇನ್ನೂ ಮುಂತಾದ ನಾಟಕಗಳಲ್ಲಿ ಅಭಿನಯಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ ಜಮುರಾ ಸುತ್ತಾಟದ ಕಲಾವಿದರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಮಹಾರುದ್ರಯ್ಯ ಎಸ್.

ಹೊಳಲ್ಕೆರೆ ತಾಲ್ಲೂಕು ಪಾಡಿಗಟ್ಟೆ ಗ್ರಾಮದವರು. ಜಮುರಾ ಕಲಾ ಲೋಕದಲ್ಲಿ 18 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನಟನಾಗಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಿದ್ದು, ಶ್ರೀಜಗಜ್ಯೋತಿ ಬಸವೇಶ್ವರ, ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಭಾರತಿ, ನಾಯಿಮರಿ, ಹಂಚಿನ ಮನೆ ಪರಸಪ್ಪ, ಇನ್ನೂ ಮುಂತಾದ ನಾಟಕಗಳಲ್ಲಿ ಅಭಿನಯಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ ಇವರು ಸಂಗೀತ ಶಿಕ್ಷಕರಾಗಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಸುರೇಶ್ ಎಂ.

ಹಿರಿಯೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ದಾಸಣ್ಣ ಮಳಿಗೆ ಗ್ರಾಮದವರು. ಮಹಾಮಾಯಿ, ಶೂನ್ಯದಡೆಗೆ, ಚಿದಂಬರ ರಹಸ್ಯ, ಕಾಯಕಯೋಗಿ ತಿಪ್ಪೇರುದ್ರಸ್ವಾಮಿ ಮುಂತಾದ ನಾಟಕಗಳಲ್ಲಿ ಅಭಿನಯಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಜಮುರಾ ಸುತ್ತಾಟದ ಕಲಾವಿದರಾಗಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಅಂಜನಪ್ಪ

ನಿನಾಸಂ ಡಿಪ್ಲೋಮಾ ಪಡೆದಿರುವ ಇವರು ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸಿದ್ದಾಪುರದವ ರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಅಭಿನಯಿಸಿದ ನಾಟಕಗಳು ನವಿಲು ನಿಂತವ, ಕಾರ್ಮುಗಿಲ ಮಿಂಚು, ಮಿಸ್

ಸದಾರಮೆ, ಜಾತಕ ರಿಂಗಾಯಣ, ಬಿರುದಂತೆಂಬರ ಗಂಡ ಮುಂತಾದವು. ಜಮುರಾ ಸುತ್ತಾಟದ ಕಲಾವಿದರಾಗಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ

ಶ್ರೀ ಮಂಜುನಾಥ ಎಸ್.ಪಿ.

ಶಿವಕುಮಾರ ರಂಗ ಪ್ರಯೋಗ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ತರಬೇತಿಯನ್ನು ಪಡೆದಿರುವ ಇವರು ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆ ಚಳ್ಳಕೆರೆ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಬೆಡರೆಡ್ಡಿಹಳ್ಳಿಯ ಗ್ರಾಮದವರು. ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಮುರಾ ಸುತ್ತಾಟದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ನಾಟಕಗಳಲ್ಲಿ ಅಭಿನಯ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ನಿನಾಸಂ ತಿರುಗಾಟದಲ್ಲಿ ಹಿನ್ನೆಲೆ ಗಾಯಕರಾಗಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಎನ್.ಎಸ್.ಡಿ, ಪದವಿಧರರಾದ ಸಾಂಬಶಿವ ದಳವಾಯಿ, ಚಿದಂಬರರಾವ್ ಜಂಪೆ, ನಿನಾಸಂನ ಕೆ.ಪಿ.ಎಂ. ಗಣೇಶಯ್ಯ, ಮಹಾಂತೇಶ ದೇಗಾವಿ ಮುಂತಾದ ನಿರ್ದೇಶಕರೊಂದಿಗೆ ರಂಗ ಚಟುವಟಿಕೆಯನ್ನು ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಪ್ರದೀಪ

ಸಾಣೆಹಳ್ಳಿ, ಹೊಸದುರ್ಗ ತಾಲ್ಲೂಕು, ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆ, ಡಿ.ಇಡಿ ಪದವಿಧರ. ಶಿವಸಂಚಾರದ ನಟ. ಅಭಿನಯಿಸಿದ ನಾಟಕಗಳು ಜಂಗಮದೆಡೆಗೆ, ನೀಲಿ ಕುದುರೆ, ನಿಸರ್ಗವತಿ, ಭಗವಾನ್ ಮಹಾವೀರ, ಉರಿಲಿಂಗ ಪೆದ್ದಿ, ರಕ್ಷಾಕ್ಷಿ, ವಧೂಟಿ, ಸಾಂಬಶಿವ ಪ್ರಹಸನ ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ವಿನಯ್

ಊರು ಚಿತ್ರದುರ್ಗ. ಕುಂದಾಪುರದ ರಂಗ ಪ್ರಯೋಗ ಶಾಲೆಯ ಡಿಪ್ಲೋಮಾ ಪದವಿಪಡೆದು ಅನೇಕ ನಾಟಕ ನಿರ್ದೇಶನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ,

ಧೀಮಂತ್ ಆರ್.

ಊರು ಚಿತ್ರದುರ್ಗ. ಸಾಣೆಹಳ್ಳಿಯ ಶ್ರೀ ಶಿವಕುಮಾರ ರಂಗ ಪ್ರಯೋಗ ಶಾಲೆಯ ಡಿಪ್ಲೋಮಾ ಪದವಿ. ಬೀದಿನಾಟಕ, ಯಕ್ಷಗಾನ, ಕುಸುಮಬಾಲೆ, ಅಪಲ್ಯೆ, ಮಿಡ್ ಸಮ್ಮರ್ ನೈಟ್ ಡ್ರೀಮ್ಸ್, ಸಹಪಾತಿ, ನೀರಹಕ್ಕಿ, ಜಾಡಹಿಡಿದು, ಅಲ್ಲಮಪ್ರಭು ಮುಂತಾದ ನಾಟಕಗಳಲ್ಲಿ ಅಭಿನಯಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ರಘುಪತಿ

ಊರು ಬುರುಡೆಕಟ್ಟೆ, ಹೊಸದುರ್ಗ ತಾಲ್ಲೂಕು, ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆ. ಸಾಣೆಹಳ್ಳಿಯ ಶ್ರೀ ಶಿವಕುಮಾರ ರಂಗ ಪ್ರಯೋಗ ಶಾಲೆಯ ಡಿಪ್ಲೋಮಾ ಪದವಿ. ಯಹೂದಿ ಹುಡುಗಿ, ಕೊಡಲ್ಲ ಕೊಡಕ್ಕಿರಲ್ಲ, ಕತ್ತಲೆ ಬೆಳಕು, ಪಂಚರಾತ್ರ, ಶಬರ ಶಂಕರ ವಿಲಾಸ, ಚಿದಂಬರ ರಹಸ್ಯ ಮುಂತಾದ ನಾಟಕಗಳಲ್ಲಿ ಅಭಿನಯಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ನಾಗರಾಜ್ ಎಚ್.ಎಸ್.

ಊರು ಸಾಣೆಹಳ್ಳಿ, ಬಾಲ್ಯದಿಂದಲೂ ಸಂಗೀತದಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿ, ಉದಯ, ಈಟಿವಿ ಗಾಯನ ಸ್ಪರ್ಧೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಹುಮಾನಿತರು. ಬೆಪ್ಪುತಕ್ಕಡಿ ಬೋಳೇ ಶಂಕರ, ಜಲಗಾರ, ವಧೂಟಿ, ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಬುದ್ಧ, ನಿಜಗುಣ ಶಿವಯೋಗಿ, ಕೈವಾರ ನಾರೇಯಣ, ಮುದುಕನ ಮದುವೆ, ಶಿವರಾತ್ರಿ, ಮೈಲಾರ ಮಹಾದೇವ, ಕಳ್ಳರು-ಬಲುಗಳ್ಳರು, ಸೂಳೆ ಸನ್ಯಾಸಿ, ಸದಾರಮೆ ಮುಂತಾದ ನಾಟಕಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಮಧುರ ಕಂಠದಿಂದ ರಂಗಾಸಕ್ತರ ಗಮನ ಸೆಳೆದಿದ್ದಾರೆ.

ಇತರೆ ಹೆಸರಾಂತ ರಂಗ ಕಲಾವಿದರು

ಜಿಲ್ಲೆಯ ಹೆಸರಾಂತ ರಂಗನಟರಾದ ಇವರು ಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಮಾಹಿತಿ ದಾಖಲೆ ಲಭ್ಯವಾಗದ ಕಾರಣ ಹೆಸರು ವಿಳಾಸ ಮಾತ್ರ ವನ್ನು ದಾಖಲಿಸಿರುತ್ತೇನೆ.

ಹೆಸರು	ವಿಳಾಸ
ಎಂ.ಎಸ್. ಕಾಟಯ್ಯ	ಬಿನ್ ಮಾಸಲ ಸೂರಯ್ಯ ಕಾಟಪ್ಪನ ಹಟ್ಟಿ, ಚಳ್ಳಕೆರೆ
ಎಸ್.ಕೆ. ಕಾಟಲಿಂಗಯ್ಯ	ಬಿನ್ ಕಾಟಯ್ಯ, ಕಾಟಪ್ಪನ ಹಟ್ಟಿ, ಚಳ್ಳಕೆರೆ
ಶ್ರೀ ಶಿವಮೂರ್ತಿ ನಂದನ ಹೊಸೂರು	ನಂದನ ಹೊಸೂರು, ಚಿತ್ರದುರ್ಗ
ಆರ್, ಶೇಷಣ್ಣಕುಮಾರ್	ಚಿತ್ರದುರ್ಗ
ಪ್ರೊ ಡಿ. ಜಯಣ್ಣ	ಚಿತ್ರದುರ್ಗ
ಎಚ್.ಸಿ. ನಿರಂಜನಮೂರ್ತಿ	ಚಿತ್ರದುರ್ಗ
ಬಿ. ಕುಮಾರ	ಚಿತ್ರದುರ್ಗ
ದಾಸೇಗೌಡ	ಮದಕರಿಪುರ
ವಿ.ಬಿ. ಪಾಲನಾಯಕ	ಬಿನ್ ದಾಸಪ್ಪ (ವಿ.ಪಿ), ತ್ಯಾಗರಾಜನಗರ, ಚಳ್ಳಕೆರೆ
ನೇ.ಹ. ಮಲೇಶ್	ಹನುಮಂತಪ್ಪ, ನೇರಗುಂಟೆ, ಚಳ್ಳಕೆರೆ
ರೆಡ್ಡಿ ಬಿ.ಟಿ.	ಚಿತ್ರದುರ್ಗ
ಶ್ರೀ ಎಚ್.ಬಿ. ಸೋಮಶೇಖರ್ ರಾವ್	ಚಿತ್ರದುರ್ಗ
ವಿ.ಬಿ. ಪಾಲನಾಯಕ	ಬಿನ್ ಬೈಯಣ್ಣ, ಕಾಟಪ್ಪನ ಹಟ್ಟಿ, ಚಳ್ಳಕೆರೆ
ಹೆಚ್. ಹನುಮಂತಪ್ಪ	ಬಿನ್ ಹನುಮಂತಪ್ಪ, ಬಿ.ಬಿ.ಕೆರೆ, ಮೊಳಕಾಲ್ಮೂರು
ಗೊಂಚಿಕಾಕ್ ಬೋರಯ್ಯ	ಬಿನ್ ಪಾಪಣ್ಣ, ಕಾಟಪ್ಪನ ಹಟ್ಟಿ, ಚಳ್ಳಕೆರೆ.
ಅಂಗಡಿ ಶ್ರೀರುದ್ರಣ್ಣ	ಚಿತ್ರದುರ್ಗ

ಆರ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸ
ಎಂ.ಬಿ. ಬೋರಯ್ಯ
ಶ್ರೀ ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪ
ಎಸ್. ಅಜ್ಜಪ್ಪ
ಶ್ರೀ ಸೋಮಣ್ಣ
ಟಿ. ಚೆನ್ನಪ್ಪ

ಸೂರೇಗೌಡ

ಶ್ರೀ ಈಶ್ವರಯ್ಯ
ಎಸ್.ಕೆ. ಗೋಪಾಲನಾಯಕ
ಶ್ರೀ ಮರಡಿ ರಾಜು
ಕೆ. ಸುರೇಶ

ಕೆ. ಮಹಲಿಂಗಪ್ಪ
ಎಸ್. ಮುರುಳಿ

ವಿಶ್ವನಾಥ್
ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ
ಸಲೀಂ ಜಾವೇದ್

ಬುರ್ರಯ್ಯ
ಓ. ಬೋರಯ್ಯ
ರಾಮು ಜಾಜೂರು
ರೇವಣ್ಣ

ಸಿದ್ದುಸಿಂಗ್
ವೈ. ಜಗದೀಶ್
ಮಂಜುನಾಥ್

ಬಿನ್ ರಾಜಯ್ಯ, ಕಾಟಪ್ಪನ ಹಟ್ಟಿ, ಚಳ್ಳಕೆರೆ
ಬಿನ್ ಬೋರಯ್ಯ, ನೆರ್ದಗುಂಟೆ, ಚಳ್ಳಕೆರೆ
ಚಿತ್ರದುರ್ಗ

ಬಿನ್ ಸತ್ಯಪ್ಪ, ಗೋರ್ಲಕಟ್ಟಿ, ಚಳ್ಳಕೆರೆ
ಚಿತ್ರದುರ್ಗ

ಬಿನ್ ದೊಡ್ಡ ತಿಪ್ಪಯ್ಯ, ನೆರ್ದಗುಂಟೆ,
ಚಳ್ಳಕೆರೆ

ಬಿನ್ ಅಲಿಕೆಗೌಡ, ಅರೇಹಳ್ಳಹಟ್ಟಿ,
ಹೊಳಲ್ಕೆರೆ

ಚಳ್ಳಕೆರೆ

ಬಿನ್ ಕಾಟಯ್ಯ, ಕಾಟಪ್ಪನಹಟ್ಟಿ, ಚಳ್ಳಕೆರೆ.
ಚಿತ್ರದುರ್ಗ

ಬಿನ್ ಎಸ್.ಕೆ.ಕಾಟಲಿಂಗಯ್ಯ,
ಕಾಟಪ್ಪನಹಟ್ಟಿ

ಬಿನ್ ಕಾಟಯ್ಯ, ಕಾಟಪ್ಪನಹಟ್ಟಿ, ಚಳ್ಳಕೆರೆ.
ಬಿನ್ ಎಸ್.ಕೆ.ಸೂರಯ್ಯ, ಕಾಟಪ್ಪನಹಟ್ಟಿ,
ಚಳ್ಳಕೆರೆ

ಬಿನ್ ರಾಮಚಾರಿ, ಗಾಂಧಿನಗರ, ಚಳ್ಳಕೆರೆ

ಬಿನ್ ವಿಶ್ವನಾಥ, ಗಾಂಧಿನಗರ, ಚಳ್ಳಕೆರೆ

ಬಿನ್ ಗಾಂಧಿನಗರ, ಚಳ್ಳಕೆರೆ

ಬಿನ್ ತಿಮ್ಮಯ್ಯ, ಗಾಂಧಿನಗರ, ಚಳ್ಳಕೆರೆ

ಬಿನ್ ಒಬಯ್ಯ, ಕಾಟಪ್ಪನಹಟ್ಟಿ, ಚಳ್ಳಕೆರೆ
ಚಿಕ್ಕಜಾಜೂರು, ಹೊಳಲ್ಕೆರೆ, ತಾ||

ಚಿತ್ರದುರ್ಗ

ಚಿತ್ರದುರ್ಗ

ಚಿತ್ರದುರ್ಗ

ಸೋಂಡಕೇರೆ, ಹಿರಿಯೂರು ತಾಲ್ಲೂಕು

ರಂಗ ನಟಿಯರ ಮಾಹಿತಿ

ಬಂಗಾರಕ್ಕನಹಳ್ಳಿ ಶ್ರೀಮತಿ ಕಮಲಮ್ಮ

ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಬಂಗಾರಕ್ಕನಹಳ್ಳಿ ಗ್ರಾಮದವರಾಗಿದ್ದು, ತಮ್ಮ 16ನೇ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ರಂಗಭೂಮಿಯನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿದ ಕಲಾವಿದೆ. ತನ್ನ ತಂದೆ ಹಾಗೂ ಗುರುಗಳ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನದಂತೆ ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಅಭಿನಯಿಸತೊಡಗಿದರು. ಮದುವೆಯಾದ ನಂತರ ಗಂಡನ ಪೋಷಣೆಗಾಗಿ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದರಿಂದ ನಾಟಕಗಳ ಅಭಿನಯ ಮುಂದುವರಿಸಿದೆ ಎಂದು ತನ್ನ ಅನುಭವವನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಂಡರು. ರಾಜ್ಯದ ವಿವಿಧ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಪಾತ್ರ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ರಾಜವೀರ ಮದಕರಿನಾಯಕ ಸೇರಿದಂತೆ ಐತಿಹಾಸಿಕ, ಪೌರಾಣಿಕ ನಾಟಕಗಳಲ್ಲಿ ಅಭಿನಯಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಕರ್ನಾಟಕ ನಾಟಕ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ನೀಡಿ ಗೌರವಿಸಿದೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ವಿಮಲಾಕ್ಷಿ

ಹಿರಿಯೂರು ನಗರದ ವಾಸಿಯಾಗಿದ್ದು ಇವರು ದೇವಿ ಮಹಾತ್ಮೆ ನಾಟಕದಲ್ಲಿ 200 ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಯೋಗ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಕುರುಕ್ಷೇತ್ರ ನಾಟಕ 205ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಗಾಂಧಾರಿ, ರುಕ್ಮಿಣಿ, ಉತ್ತರ, ಪಾತ್ರಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ರಾಮಾಯಣ ನರವೀರಪಾರ್ಥ, ಮೂರುವರೆ ವಜ್ರ, ದಾನಶೂರ ಕರ್ಣ, ಟಿಪ್ಪುಸುಲ್ತಾನ್, ಮದಕರಿ, ದಳವಾಯಿ ಮುದ್ದಣ್ಣ, ಕಲಿಕಂಠೀರವ, ವಿಜಯನಗರ ಪತನ, ಶ್ರೀ ಗುರುತಿಪ್ಪೇರುದ್ರಸ್ವಾಮಿ, ರತ್ನ ಮಾಂಗಲ್ಯ, ಜೀವನ ಮುಂತಾದ ನಾಟಕಗಳಲ್ಲಿ ಅಭಿನಯಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಸುಮಾರು 3000 ಸಾವಿರಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಪೌರಾಣಿಕ, ಸಮಾಜಿಕ, ಐತಿಹಾಸಿಕ ನಾಟಕಗಳಲ್ಲಿ ಅಭಿನಯಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಓಂಕಾರೇಶ್ವರ, ಓಬಳೇಶ್ವರನಾಟಕ ಕಂಪನಿಗಳಲ್ಲಿ ಅಭಿನಯಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಚಲನಚಿತ್ರ ನಿರ್ದೇಶಕ ಬರಗೂರು ರಾಮಚಂದ್ರಪ್ಪ ನವರ ಒಂದು ಊರಿನ ಕಥೆ ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ಪಾತ್ರಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. 1995ರಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ದಸರವಸ್ತು ಪ್ರದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ದಳವಾಯಿ ಮುದ್ದಣ್ಣ, ನಾಟಕ ಪ್ರದರ್ಶನ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮಾನಸಲಲಿತ ಕಲಾಪರಿಷತ್ ವತಿಯಿಂದ 'ಮಧುರವಾಣಿ' ಎಂಬ ಬಿರುದನ್ನು ನೀಡಿರುತ್ತಾರೆ, ಇವರಿಗೆ ಕರ್ನಾಟಕದ ವಿವಿಧ ಜಿಲ್ಲೆ ಗಳಲ್ಲಿ ಆನೇಕ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪುರಸ್ಕಾರಗಳನ್ನು ನೀಡಿ ಗೌರವಿಸಿರುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ವಿಜಯಲಕ್ಷ್ಮಿ

ರಾಜ್ಯದ ವಿವಿಧ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಪಾತ್ರಗಳನ್ನು ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ರಾಜವೀರ ಮದಕರಿನಾಯಕ ಸೇರಿದಂತೆ ಐತಿಹಾಸಿಕ, ಪೌರಾಣಿಕ ನಾಟಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ನಾಯಕಿಯಾಗಿ ಅನೇಕ ಪಾತ್ರಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಸುಧಾಮಣಿ

ವೃತ್ತಿರಂಗಭೂಮಿಗೆ ತಮ್ಮ ಜೀವನವನ್ನೇ ಮುಡುಪಾಗಿಟ್ಟ ಅಪರೂಪದ ಕಲಾವಿದೆ. ಇವರು ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಸಮೀಪ ಮಠದ ಕುರುಬರಹಟ್ಟಿಯ ನಿವಾಸಿ ಶ್ರೀ ಕುಮಾರೇಶ್ವರ ನಾಟಕ ಕಂಪನಿಯ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರಾದ ಬಿ. ಕುಮಾರಸ್ವಾಮಿಯವರ ಧರ್ಮಪತ್ನಿ. ಸುಮಾರು 35 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನಿರಂತರ ನಟಿಯಾಗಿ ಪತಿಯೊಂದಿಗೆ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ತಂದೆ ಯೋಗನರಸಿಂಹ ಇವರು ಸಹ ಕಲಾವಿದರಾಗಿದ್ದವರು. ನಾಯಕನಹಟ್ಟಿ ತಿಪ್ಪೇರುದ್ರಸ್ವಾಮಿ ನಾಟಕ 4,300 ಪ್ರದರ್ಶನ, ಮುದುಕನ ಮದುವೆ ಒಂದು ಸಾವಿರ ಮತ್ತು ರಾಜವೀರ ಮದಕರಿ ನಾಯಕ ಮೂರು ಸಾವಿರ ಯಶಸ್ವಿ ಪ್ರದರ್ಶನಗೊಂಡಿದೆ. ರಾಜ್ಯದ ಬೀದರ್, ಬೆಳಗಾವಿ ಬಿಟ್ಟು ಎಲ್ಲಾ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ನಾಟಕ ಅಭಿನಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇವರಿಗೆ ರಾಜ್ಯೋತ್ಸವ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ನಾಟಕ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಮತ್ತಿತರ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು ಸಂದಿವೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಪುಷ್ಪಲತಾ

ತನ್ನ 16ನೇ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ರಂಗಭೂಮಿಯ ಪ್ರವೇಶ. ಕುರುಕ್ಷೇತ್ರ, ರಾಮಾಯಣ, ಶಿವಜಲಂಧರ, ರಕ್ತ ರಾತ್ರಿ, ದೇವಿ ಮಹಾತ್ಮೆ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಪಾತ್ರ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಚಿತ್ರದುರ್ಗ. ಎಸ್.ಎಲ್.ಎನ್. ರಂಗ ಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ಕುಮಾರಸ್ವಾಮಿ ನಾಟಕ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ನಾಟಕಗಳಲ್ಲಿ ಅಭಿನಯಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಆಕಾಶವಾಣಿಯ ಗಾಯಕಿಯಾಗಿ ಸುಗಮ ಸಂಗೀತ, ರಂಗ ಗೀತೆಗಳನ್ನು ಸುಶ್ರಾವ್ಯವಾಗಿ ಹಾಡ ಬಲ್ಲವರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಶಾಂತಕುಮಾರಿ

ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ವಾಸಿಯಾಗಿದ್ದು ನಿರಂತರವಾಗಿ 20 ವರ್ಷದಿಂದ ರಂಗಭೂಮಿಯನ್ನು ನಂಬಿ ಕಾಯಕ ನಿರತರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆ ಹಾಗೂ ರಾಜ್ಯಾದ್ಯಂತ ಅನೇಕ ನಾಟಕಗಳಲ್ಲಿ ನಾಯಕಿಯಾಗಿ ಪಾತ್ರ ನಿರ್ವಹಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಲೇಖಿಪ್ರಿಯ

ತಂದೆ ವಿಶ್ವನಾಥರಾವ್ ರಂಗಭೂಮಿಯ ಹಾರ್ಮೋನಿಯಂ ಮಾಸ್ಟರ್‌ರಾಗಿ ರಂಗ ಸೇವೆ ಗೈಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಬಿ.ಎ, ಬಿಇಡಿ, ಪದವಿಧರೆಯಾಗಿದ್ದು, ರಂಗಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮನ್ನು ತಾವು ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಸುಮಾರು 16 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಚಿತ್ರದುರ್ಗ

ಜಿಲ್ಲೆ ಹಾಗೂ ರಾಜ್ಯದ ಅನೇಕ ತಂಡಗಳಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ವಿಭಿನ್ನ ವಿಶೇಷ ನಾಟಕಗಳಲ್ಲಿ ಪಾತ್ರ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಇವರಿಗೆ ಅನೇಕ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಸನ್ಮಾನಿಸಿ ಗೌರವಿಸಿವೆ. ಇವರ ಪತಿಯಾದ ಡಿ.ಬಿ.ಮುರಾರ್ಜಿ ಉತ್ತಮ ರಂಗ ಗಾಯಕರಾಗಿದ್ದು, ದ್ವಿ ಕಂಠದಲ್ಲಿ ಹಾಡುವ ಪ್ರತಿಭಾನ್ವಿತ ಗಾಯಕರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಲಿಖಿತಪ್ರಿಯೆ

ತಂದೆ ವಿಶ್ವನಾಥರಾವ್ ರಂಗಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಹಾರ್ಮೋನಿಯಂ ಮಾಸ್ಟರ್‌ರಾಗಿ ರಂಗ ಸೇವೆ ಗೈಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಬಿ.ಎ, ಬಿಇಡಿ, ಎಂ.ಎ ಪದವಿದರೆಯಾಗಿದ್ದು, ಸುಮಾರು 16 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಹಾಗೂ ರಾಜ್ಯದ ಅನೇಕ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ವಿಭಿನ್ನ ವಿಶೇಷ ನಾಟಕಗಳಲ್ಲಿ ಪಾತ್ರ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಇವರಿಗೆ ಅನೇಕ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಸನ್ಮಾನಿಸಿ ಗೌರವಿಸಿದೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಮಂಜುಶ್ರೀ

ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಉದಯೋನ್ಮುಖ ನಟಿ ಹಾಗೂ ಹಾಸ್ಯಕ್ಕೆ ಹೆಸರಾದ ನಟಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಸಹ ವೃತ್ತಿ ರಂಗಭೂಮಿ ಕಲಾವಿದೆಯಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅನೇಕ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಸನ್ಮಾನಿಸಿ ಗೌರವಿಸಿವೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಉಷಾರಾಣಿ

ವೃತ್ತಿ ರಂಗಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ನಟಿಯಾಗಿ ಗಾಯಾಕಿಯಾಗಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಿರುವ ಇವರು ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯವರಾಗಿದ್ದು, ಇವರು ಸಹ ಅನೇಕ ಸಾಮಾಜಿಕ ನಾಟಕಗಳಲ್ಲಿ ಅಭಿನಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಚಂದ್ರಮ್ಮ

ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಪಾತ್ರದಾರಿಯಾಗಿ ನೃತ್ಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿಯೂ ಅನುಭವಿಯಾಗಿದ್ದು, ತನ್ನ ಮಗಳನ್ನು ಸಹ ರಂಗಭೂಮಿಗೆ ಪ್ರವೇಶಿಸುವಂತೆ ಪ್ರೇರಣೆ ನೀಡಿ ತನ್ನ ಮಗಳನ್ನು ಉತ್ತಮ ನಟಿಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಶೋಭ

ಚಿತ್ರದುರ್ಗದ ಉದಯೋನ್ಮುಖ ನಟಿ. ಕಲೆಯನ್ನು ಜೀವನವಾಗಿ ರೂಪಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಇವರು ವೃತ್ತಿ ರಂಗಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸಾಮಾಜಿಕ ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ನಾಯಕಿಯಾಗಿ ಅನೇಕ ಪಾತ್ರಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ರಮ್ಯಶ್ರೀ

ಜಿಲ್ಲೆಯ ಉದಯೋನ್ಮುಖ ಕಲಾವಿದೆ. ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ತಾನು ನಟಿಯಾಗ ಬೇಕೆಂಬ ಬಯಕೆ ಹಾಗೂ ಜೀವನವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಲು ರಂಗಭೂಮಿಯನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ಅನೇಕ ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಪಾತ್ರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಪೂಜಾ

ರಂಗಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವ ಉತ್ತಮ ಕಲಾವಿದೆ. ಪಾತ್ರಕ್ಕೆ ಜೀವ ತುಂಬುವ ನಟಿ ಎಂದೇ ಪ್ರಖ್ಯಾತರಾದ ಇವರು ಅನೇಕ ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಸಹ ಅಭಿನಯಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಕು|| ಅಮೃತ

ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯವರಾದ ಇವರು ವಿವಿಧ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಪಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ, ಮಗ ತಂದ ಮಾಂಗಲ್ಯ, ಗೌರಿಗೆದ್ದಳು ಮುಂತಾದ ಅನೇಕ ಸಾಮಾಜಿಕ ನಾಟಕಗಳಲ್ಲಿ ನಾಯಕಿಯಾಗಿ ಅಭಿನಯಿಸಿದ್ದಾರೆ. ದೇವಿ ಮಹಾತ್ಮೆ, ಸತ್ಯಪರೀಕ್ಷೆ, ಮುಂತಾದ ನಾಟಕಗಳಲ್ಲಿ ನಟಿಸಿ ಜನ ಮೆಚ್ಚುಗೆ ಗಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹಿರಿಯ ಕಲಾವಿದರಾದ ತನ್ನ ತಾತ ವದ್ವಿಕರೆ ಹನುಮಂತಪ್ಪನವರ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಪೌರಾಣಿಕ ನಾಟಕಗಳ ತಾಲೀಮು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಗಾಯತ್ರಿ

ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ ರಂಗಭೂಮಿ ನಟಿ. ಆಧುನಿಕ ಸಾಮಾಜಿಕ ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ನಾಯಕಿ, ಖಳನಾಯಕಿಯಾಗಿ ಪಾತ್ರಗಳನ್ನು ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ರಂಗ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಸೇವೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಇವರಿಗೆ ರಂಗವೇ ಆಧಾರವಾಗಿದೆ.

ಕು|| ಪವಿತ್ರ

ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಯುವ ನಟಿಯಾಗಿ ನಾಟಕಗಳಲ್ಲಿ ಅಭಿನಯಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅನೇಕ ಪಾತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ನಾಟಕಗಳಲ್ಲಿ ಅಭಿನಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಬಾಲ ನಟಿಯಾಗಿ ರಂಗ ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡಿ ಇಂದಿಗೂ ನಿರಂತರವಾಗಿ ರಂಗ ಕಾರ್ಯ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಭುವಿ

ಹಿರಿಯೂರು ರಾಜ್ಯದ ವಿವಿಧ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ನಾಟಕದ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ರಾಜವೀರ ಮದಕರಿನಾಯಕ, ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಐತಿಹಾಸಿಕ, ಪೌರಾಣಿಕ ನಾಟಕ. ಸಾಮಾಜಿಕ ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ನಾಯಕಿಯಾಗಿ ಅನೇಕ ಪಾತ್ರಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಭಾರತಿ, ಹಿರಿಯೂರು

ರಾಜ್ಯದ ವಿವಿಧ ಗ್ರಾಮಗಳ ನಾಟಕಗಳಲ್ಲಿ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ರಾಜವೀರ ಮದಕರಿನಾಯಕ, ಜತೆಗೆ ಐತಿಹಾಸಿಕ, ಪೌರಾಣಿಕ ನಾಟಕ. ಸಾಮಾಜಿಕ ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ನಾಯಕಿಯಾಗಿ ಅನೇಕ ಪಾತ್ರಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಭಾಗ್ಯಶ್ರೀ, ಹಿರಿಯೂರು

ರಾಜ್ಯದ ವಿವಿಧ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ರಾಜವೀರ ಮದಕರಿನಾಯಕ, ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಐತಿಹಾಸಿಕ, ಪೌರಾಣಿಕ ನಾಟಕ. ಸಾಮಾಜಿಕ ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ನಾಯಕಿಯಾಗಿ ಅನೇಕ ಪಾತ್ರಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ನಗೀನಾ, ಹಿರಿಯೂರು

ರಾಜ್ಯದ ವಿವಿಧ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ನಾಟಕಗಳಲ್ಲಿ ಅಭಿನಯಿಸಿದ್ದಾರೆ. ರಾಜವೀರ ಮದಕರಿನಾಯಕ, ಜತೆಗೆ ಐತಿಹಾಸಿಕ, ಪೌರಾಣಿಕ ನಾಟಕ. ಸಾಮಾಜಿಕ ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ನಾಯಕಿಯಾಗಿ ಅನೇಕ ಪಾತ್ರಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಮಂಜಮ್ಮ, ಹಿರಿಯೂರು

ರಾಜ್ಯದ ವಿವಿಧ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ನಾಟಕದ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಐತಿಹಾಸಿಕ, ಪೌರಾಣಿಕ ನಾಟಕ. ಸಾಮಾಜಿಕ ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ನಾಯಕಿಯಾಗಿ ಅನೇಕ ಪಾತ್ರಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ನೇತ್ರಾವತಿ

ಒಂದು ಸಾವಿರಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ವಿವಿಧ ಲೇಖಕರ ನಾಟಕ ಕೃತಿಗಳ ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡಿರುವ ನೇತ್ರಾವತಿ - ರೇಖಾದಾಸ್, ಬಿರಾದರ್ ಮುಂತಾದ ಹೆಸರಾಂತ ನಟರೊಂದಿಗೆ ಅಭಿನಯಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಕಲೆಯನ್ನು ಜೀವನವಾಗಿ ರೂಪಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಇವರು ವೃತ್ತಿ ರಂಗ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸಾಮಾಜಿಕ ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ನಾಯಕಿಯಾಗಿ ಅನೇಕ ಪಾತ್ರಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ

ಶ್ರೀಮತಿ ಶಶಿಕಲಾ

ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯವರಾದ ಇವರು ವಿವಿಧ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ನಾಟಕಗಳಲ್ಲಿ ನಾಯಕಿಯಾಗಿ ಹಾಗೂ ವಿವಿಧ ಪಾತ್ರಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಜನ ಮೆಚ್ಚುಗೆಗಳಿಸಿದ್ದಾರೆ

ಶ್ರೀಮತಿ ಲಾವಣ್ಯ

ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯವರಾದ ಇವರು ವಿವಿಧ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ನಾಟಕಗಳಲ್ಲಿ ನಾಯಕಿಯಾಗಿ ವಿವಿಧ ಪಾತ್ರಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಜನ ಮೆಚ್ಚುಗೆ ಗಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಸಾಮಾಜಿಕ ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಬಾಲ ಕಲಾವಿದೆಯಾಗಿ ಅನೇಕ ಪಾತ್ರಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ನಾಗವೇಣಿ

ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯವರಾದ ಇವರು ವಿವಿಧ ಗ್ರಾಮಗಳ ಸಾಮಾಜಿಕ ನಾಟಕಗಳಲ್ಲಿ ನಾಯಕಿಯಾಗಿ ವಿವಿಧ ಪಾತ್ರಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಜನ ಮೆಚ್ಚುಗೆ ಗಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಸಾಮಾಜಿಕ ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಬಾಲ ಕಲಾವಿದೆಯಾಗಿ ಅನೇಕ ಪಾತ್ರಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಸುಮ

ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಪ್ರದೇಶದ ವಿವಿಧ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಬಾಲಕಾರ್ಮಿಕರ ಜಾಗೃತಿ ಬಗ್ಗೆ ಹಾಗೂ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮಸ್ಯೆ ವಿರುದ್ಧ ಬೀದಿ ನಾಟಕಗಳಲ್ಲಿ ಅಭಿನಯ ಮಾಡಿ ಜನ ಮೆಚ್ಚುಗೆ ಗಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಬೀದಿನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಶಾಲಾದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಬಾಲಕಲಾವಿದೆಯಾಗಿ ಅನೇಕ ಪಾತ್ರಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಚನ್ನಬಸವ ಇವರ ತಂಡದಲ್ಲಿ ರಂಗಸೇವೆಯೊಂದಿಗೆ ಸಿದ್ಧ ಚಲನಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ಅಭಿನಯಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ನೇಪಥ್ಯ ಕಲಾವಿದರ ವಿವರ

1	ಈ. ವಾಜೇದ್ ಬೆಳಕು, ವಸ್ತ್ರಾಲಂಕಾರ	ಬಿ.ಬಿ.ಕೆರೆ	9449433483
2	ನಾರಾಯಣರಾವ್ (ಅಣ್ಣರಾವ್) ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಪ್ರಸಾದನ / ವಸ್ತ್ರವಿನ್ಯಾಸ		9342312226
3	ಟಿ. ಮಧು (ರಂಗ ಶಿಕ್ಷಣ ಡಿಪ್ಲೊಮಾ) ಬೆಳಕು, ಪ್ರಸಾದನ	ಚಿತ್ರದುರ್ಗ	9019851124
4	ಜೇಕ್ ಹುಸೇನ್ ಮಲ್ಲಪ್ಪನಹಳ್ಳಿ	ವಸ್ತ್ರವಿನ್ಯಾಸ	
5	ಡಿ. ಶ್ರೀಕುಮಾರ್ ಬೆಳಕು, ಪ್ರಸಾದನ	ಚಿತ್ರದುರ್ಗ	7259551325
6	ರಾಜು ಪ್ರಸಾದನ	ಸಿದ್ದಾಪುರ	
7	ಮುರುಳಿ ಪ್ರಸಾದನ	ಕಾಟಪ್ಪನಹಟ್ಟಿ	
8	ರಂಗನಾಥ್, ಪಾಡಿಗಟ್ಟಿ ಬೆಳಕು, ಪ್ರಸಾದನ	ಪಾಡಿಗಟ್ಟಿ	9686370378
9	ನಾಗರಾಜ್ ಆರ್. ಬೆಳಕು, ಪ್ರಸಾದನ	ಚಿಳಂಗಿ, ಚಿತ್ರದುರ್ಗ	9620198514

10	ಹರ್ತಿಕೋಟೆ ಸಿದ್ದೇಶ್ ಪರಿಕರ, ವಸ್ತ್ರವಿನ್ಯಾಸ, ವೇದಿಕೆ, ಬೆಳಕು, ಧ್ವನಿ.	ಹಿರಿಯೂರು.	9880716128
11	ಗೋವಿಂದಪ್ಪ ಪರಿಕರ, ವಸ್ತ್ರವಿನ್ಯಾಸ, ವೇದಿಕೆ, ಬೆಳಕು, ಧ್ವನಿ	ದೊಡ್ಡಚೆಲ್ಲೂರು, ಚಳ್ಳಕೆರೆ ತಾಲ್ಲೂಕು	99017982452
12	ಮಾರುತಿ ಪರಿಕರ, ವಸ್ತ್ರವಿನ್ಯಾಸ, ವೇದಿಕೆ, ಬೆಳಕು, ಧ್ವನಿ	ದೊಡ್ಡಚೆಲ್ಲೂರು ಚಳ್ಳಕೆರೆ ತಾಲ್ಲೂಕು	9880881728
13	ರಂಗನಾಥ್ ಎಸ್. ಬೆಳಕು, ಪ್ರಸಾದನ	ಪಾಡಿಗಟ್ಟೆ ಹೊಳಲ್ಕೆರೆ, ತಾ	9686370378

ಸಾಣೆಹಳ್ಳಿ ಸುತ್ತಾಟದಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಜ.ಮು.ರಾ ಸುತ್ತಾಟದಲ್ಲಿ ತರಬೇತಿ ಪಡೆದ ಕಲಾವಿದರು ಸ್ವಂತಕ್ಕೆ ಬೆಳಕು ಹಾಗೂ ಪ್ರಸಾದನವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ಕಲಾವಿದರು ಇರುವುದಿಲ್ಲ.

ನಾಟಕದ ಹಾರ್ಮೋನಿಯಂ ಮೇಷ್ಟ್ರು

- 1 ವಿರೂಪಾಕ್ಷಪ್ಪ ಜಿ.ಎನ್. ಆಯಿತೋಳು, ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ತಾಲ್ಲೂಕು
ನಾಟಕದ ಹಾರ್ಮೋನಿಯಂ ಮೇಷ್ಟ್ರು, ಗಾಯಕರು.
- 2 ಜಿ.ಡಿ. ತಿಮ್ಮಯ್ಯ ಹರಿಯಬ್ಬೆ ಹಿರಿಯೂರು ತಾಲ್ಲೂಕು
ನಾಟಕದ ಹಾರ್ಮೋನಿಯಂ ಮೇಷ್ಟ್ರು, ಗಾಯಕರು.
- 3 ಸಿ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ ಚೇಳುಗುಡ್ಡ, ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ತಾಲ್ಲೂಕು
ನಾಟಕದ ಮೇಷ್ಟ್ರು, ನಟ
- 4 ವಿಶ್ವನಾಥ್‌ರಾವ್ ಚಿತ್ರದುರ್ಗ, ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ತಾಲ್ಲೂಕು
ಹಾರ್ಮೋನಿಯಂ ವಾದಕರು
- 5 ಹನುಮಂತಪ್ಪ ಪ್ರಜಾರ್ ನನ್ನಿವಾಳ ಚಳ್ಳಕೆರೆ, ತಾ|
ನಾಟಕ ಮೇಷ್ಟ್ರು, ಕಿ ಬೋರ್ಡ್, ಗಾಯಕ
- 6 ಕೆ. ಗುರಪ್ಪ ಜೋಗಮಾನಹಳ್ಳಿ, ಹೊಸದುರ್ಗ ತಾಲ್ಲೂಕು
ನಾಟಕದ ಮೇಷ್ಟ್ರು, ಮೃದಂಗ ವಾದಕರು.
- 7 ಏ.ಟಿ. ಸ್ವಾಮಿ ನನ್ನಿವಾಳ, ಚಳ್ಳಕೆರೆ ತಾಲ್ಲೂಕು
ನಾಟಕದ ಮೇಷ್ಟ್ರು, ಹಾರ್ಮೋನಿಯಂ ವಾದಕರು
- 8 ಬಿ. ಗುರುಸಿದ್ದಪ್ಪ (ರಂಗಸಂಪನ್ನರು) ನಾಗಗೊಂಡನಹಳ್ಳಿ ಚಳ್ಳಕೆರೆ ತಾಲ್ಲೂಕು
ನಾಟಕದ ಮೇಷ್ಟ್ರು, ಹಾರ್ಮೋನಿಯಂ, ತಬಲ, ಪಿಟಿಲು ಮೃದಂಗ ವಾದಕರು
- 9 ಕರಿಯಪ್ಪ ಕಾನಾಮಡುಗು ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ತಾಲ್ಲೂಕು
ನಾಟಕದ ಮೇಷ್ಟ್ರು
- 10 ಕೆ.ಬಿ. ಶಿವಣ್ಣಿ ಮೇಟಿಕುರ್ಕೆ, ಹಿರಿಯೂರು ತಾಲ್ಲೂಕು
ನಾಟಕದ ಹಾರ್ಮೋನಿಯಂ ಮೇಷ್ಟ್ರು

- 11 ರಾಮಂಜನೇಯ ಚಿತ್ರದುರ್ಗ, ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ತಾಲ್ಲೂಕು
ಹಾರ್ಮೋನಿಯಂ ವಾದಕರು, ನಾಟಕ ಮೇಷ್ಟ್ರು
- 12 ಲಿಂಗರಾಜ ಗೊಲ್ಲಕಟ್ಟೆ ಚಳ್ಳಕೆರೆ ತಾಲ್ಲೂಕು
ಹಾರ್ಮೋನಿಯಂ, ತಬಲ, ಕೀ ಬೋರ್ಡ್ ನುಡಿಸುವವರು
- 13 ಟಿ.ಡಿ. ಓಂಕಾರಮೂರ್ತಿ ದೊಡ್ಡಬಿರನಹಳ್ಳಿ, ಚಳ್ಳಕೆರೆ ತಾಲ್ಲೂಕು
ನಾಟಕ ಮೇಷ್ಟ್ರು, ಹಾರ್ಮೋನಿಯಂ ವಾದಕರು
- 14 ಡಿ. ರಾಜಣ್ಣ ಮಲ್ಲೂರಹಳ್ಳಿ ಚಳ್ಳಕೆರೆ, ತಾ|
ನಾಟಕದ ಹಾರ್ಮೋನಿಯಂ ಮೇಷ್ಟ್ರು
- 15 ಗೋವಿಂದಪ್ಪ ಸಿ. ಮುಂಗನವಳ್ಳಿ
ನಾಟಕ ಮೇಷ್ಟ್ರು
- 16 ಜಿ.ಎನ್. ಚಂದ್ರಪ್ಪ ಆಯಿತೊಳು, ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ತಾಲ್ಲೂಕು
ತಬಲ ವಾದನ, ಗಾಯಕ
- 17 ಹನುಮಂತಪ್ಪ (ಗಾಳಿ) ಚಿತ್ರದುರ್ಗ
ತಬಲ ವಾದನ, ನಟ
- 18 ಹಾಲೇಶ್ ಹೊಸದುರ್ಗ
ತಬಲ ವಾದಕ
- 19 ಜಿ.ಎನ್. ಕರಿಯಪ್ಪ ಆಯಿತೊಳು, ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ತಾಲ್ಲೂಕು
ತಬಲ ವಾದಕ
- 20 ಪ್ರಕಾಶ್ ಮದಕರಿಪುರ ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ತಾಲ್ಲೂಕು
ತಬಲ ವಾದಕ
- 21 ಪಾಂಡುರಂಗಪ್ಪ ಆಯಿತೊಳು ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ತಾಲ್ಲೂಕು
ತಬಲ ವಾದಕ
- 22 ಜಯಪ್ಪ ಚಿತ್ರದುರ್ಗ
ತಬಲ ವಾದಕ
- 23 ಜಿ.ವಿ. ಮಾರುತಿ ಆಯಿತೊಳು ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ತಾಲ್ಲೂಕು
ಹಾರ್ಮೋನಿಯಂ, ತಬಲ ವಾದಕ

24	ಪುನಿತ್ ಪ್ರಜಾರ್ ಕ್ಯಾಷಿಯೋ, ಪ್ಯಾಡ್ ವಾದಕ	ಚಳ್ಳಕೆರೆ ತಾಲ್ಲೂಕು ನನ್ನಿವಾಳ
25	ಗೋವಿಂದರಾಜ ತಬಲ ವಾದಕ	ಹಿರಿಯೂರು
26	ವೀರಣ್ಣ ತಬಲ ವಾದಕ	ಹಿರಿಯೂರು
27	ಅರುಣ ತಬಲ ವಾದಕ	ಮಸ್ಕಲ್, ಹಿರಿಯೂರು ತಾಲ್ಲೂಕು
28	ಚಿದಾನಂದಪ್ಪ ತಬಲ ವಾದಕ	ಸೂಗೂರು, ಹಿರಿಯೂರು ತಾಲ್ಲೂಕು
29	ಜಗದೀಶ್ ಪ್ಯಾಡ್ ವಾದಕ	ಆಯಿತ್ತೋಳು
30	ವೀರಭದ್ರಯ್ಯ ಪ್ಯಾಡ್ ವಾದಕ	ಹೂವಿನಹೊಳೆ, ಹಿರಿಯೂರು ತಾಲ್ಲೂಕು
31	ಮರಡಿ ರಂಗ ನಾಯಕ ಕಾಂಗೋ ವಾದಕ	ಹಿರಿಯೂರು
32	ರಘು ಖಿಂಡೆನಹಳ್ಳಿ ಪ್ಯಾಡ್ ವಾದಕ	ಹಿರಿಯೂರು
33	ಎಂ ತೋಟಪ್ಪ ಉತ್ತಂಗಿ ಹಾರ್ಮೋನಿಯಂ, ಗಾಯಕರು	ಚಿತ್ರದುರ್ಗ
34	ಸತೀಶ ಕುಮಾರ್ ಜಟ್ಟಿ ಗಾಯಕರು	ಹೊಳಚ್ಚೆರೆ
35	ಡಿ.ಬಿ. ಮುರಾರ್ಜಿ ಗಾಯಕರು	ಮೊಳಕಾಲ್ಲೂರು
36	ಹನುಮಂತರಾಯ ತಬಲ, ಕಾಂಗೋ ವಾದಕರು	ಟಿ.ಎನ್, ಕೋಟೆ, ಚಳ್ಳಕೆರೆ, ತಾ

- 37 ಮುತ್ತುರಾಜ್ ನೆಲಗುತ್ತಲಹಟ್ಟಿ, ಚಳ್ಳಕೆರೆ, ತಾ
ಗಾಯಕರು
- 38 ವಿಶ್ವನಾಥ ಚಳ್ಳಕೆರೆ
ತಬಲ ವಾದಕರು
- 39 ದಾಸಪ್ಪ ಆಯಿತೊಳು ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ತಾಲ್ಲೂಕು
ಗಾಯಕ
- 40 ಜಿ.ವಿ. ವೇಣುಗೋಪಾಲ್ ಆಯಿತೊಳು ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ತಾಲ್ಲೂಕು
ಹಾರ್ಮೋನಿಯಂ ವಾದಕರು, ಗಾಯಕರು
- 41 ಶೈಲಾ ಆಯಿತೊಳು ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ತಾಲ್ಲೂಕು
ಗಾಯಕಿ
- 42 ಹೇಮ ಆಯಿತೊಳು ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ತಾಲ್ಲೂಕು
ಗಾಯಕಿ
- 43 ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಶಾಸ್ತ್ರಿ ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ತಾಲ್ಲೂಕು
ರಿದಂ ಪ್ಯಾಡ್
- 44 ಆನಂದ ಹರಿಯಬ್ಬೆ, ಹಿರಿಯೂರು ತಾಲ್ಲೂಕು
ಹಾರ್ಮೋನಿಯಂ ವಾದಕರು
- 45 ಮಂಜಣ್ಣ ಹರಿಯಬ್ಬೆ, ಹಿರಿಯೂರು ತಾಲ್ಲೂಕು
ಹಾರ್ಮೋನಿಯಂ ವಾದಕರು
- 46 ಪಾತಯ್ಯ ನಂದಿಹಳ್ಳಿ
ಹಾರ್ಮೋನಿಯಂ ವಾದಕರು
- 47 ವೆಂಕಟೇಶ ಹಿರಿಯೂರು
ಹಾರ್ಮೋನಿಯಂ ವಾದಕರು
- 48 ವಿಶ್ವನಾಥ ಮಸ್ಕಲ್, ಹಿರಿಯೂರು ತಾಲ್ಲೂಕು
ಹಾರ್ಮೋನಿಯಂ ವಾದಕರು
- 49 ಜೈರಾಂ ಹಿರಿಯೂರು
ಕ್ಯಾಷಿಯೋ ವಾದಕರು

- 50 ನಾಗರಾಜ ಶಾಸ್ತ್ರಿ
ಕೃಷಿಯೊ ನುಡಿಸುವವರು ಖಂಡೇನಹಳ್ಳಿ, ಹಿರಿಯೂರು ತಾಲ್ಲೂಕು
- 51 ಸಲೀಂ ಜಾವೀದ್
ಗಾಯಕರು ಚಳ್ಳಕೆರೆ
- 52 ರಘುಪತಿ
ಕೃಷಿಯೊ ವಾದಕರು ಹೊಸದುರ್ಗ
- 53 ತಿಪ್ಪೆರುದ್ರಯ್ಯ ಟಿ.
ಹಾರ್ಮೊನಿಯಂ ವಾದಕರು ಒಬಯ್ಯನ ಹಟ್ಟಿ, ಚಳ್ಳಕೆರೆ ತಾಲ್ಲೂಕು
- 54 ಅಬ್ಬಿನಳ್ಳಪ್ಪ
ಹಾರ್ಮೊನಿಯಂ ವಾದಕರು ಟಿ.ಎನ್. ಕೋಟೆ, ಚಳ್ಳಕೆರೆ ತಾಲ್ಲೂಕು
- 55 ರಮೇಶ್
ತಬಲ ವಾದಕರು ಚಿಕ್ಕಜಾಜೂರು
- 56 ನಾಗರಾಜ
ತಬಲ ವಾದಕರು ಹಿರಿಯೂರು
- 57 ತಿಪ್ಪೇಸ್ವಾಮಿ
ನಾಟಕದ ಮೇಷ್ಟ್ರು ಕಾಲುವೆಹಳ್ಳಿ, ಚಳ್ಳಕೆರೆ ತಾಲ್ಲೂಕು
- 58 ಉಮೇಶ ಪತ್ತಾರ
ಹಾರ್ಮೊನಿಯಂ ವಾದಕರು ಮುರುಘ ಮಠ, ಚಿತ್ರದುರ್ಗತಾ||
- 59 ಜಗದೀಶ
ರಿದಂ ಪ್ಯಾಡ್ ವಾದಕರು ಆಯಿತೊಳು, ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ತಾಲ್ಲೂಕು,
- 60 ಎಸ್.ಎಲ್. ರಾಘು
ರಿದಂ ಪ್ಯಾಡ್ ವಾದಕರು ರಾಯನಹಳ್ಳಿ, ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ತಾಲ್ಲೂಕು,
- 61 ಬುಡ್ಡಾರೆಡ್ಡಿ
ಕೃಷಿಯೊ ವಾದಕರು ಕ್ಯಾದಿಗುಂಟೆ, ಚಳ್ಳಕೆರೆ,ತಾ||
- 62 ರಮೇಶ್ ಕ್ಯಾದಿಗುಂಟೆ
ಕೃಷಿಯೊ ವಾದಕರು ಕ್ಯಾದಿಗುಂಟೆ., ಚಳ್ಳಕೆರೆ,ತಾ||

- 63 ಪರಮೇಶ್ವರಪ್ಪ ಜುಂಬುರಗುಂಟೆ, ಚಳ್ಳಕೆರೆ, ತಾ|
ನಾಟಕದ ಹಾರ್ಮೊನಿಯಂ ಮೇಷ್ಟ್ರು
- 64 ತಿಪ್ಪೇಸ್ವಾಮಿ ಗೋಸಿಕೇರೆ, ಚಳ್ಳಕೆರೆ, ತಾ|
ನಾಟಕದ ಹಾರ್ಮೊನಿಯಂ ಮೇಷ್ಟ್ರು
- 63 ಕರಿಯಣ್ಣ ಸಿ, ಟಿ.ಎನ್. ಕೋಟೆ, ಚಳ್ಳಕೆರೆ, ತಾ|
ತಬಲ ವಾದಕರು
- 64 ವಿ.ಎಂ. ಹನುಮಂತಪ್ಪ ವದ್ದಿಕೇರೆ, ಹಿರಿಯೂರು ತಾಲ್ಲೂಕು
ನಾಟಕ ಮೇಷ್ಟ್ರು, ಹಾರ್ಮೊನಿಯಂ ವಾದಕರು
- 65 ಭತ್ತಯ್ಯನಹಟ್ಟಿ ಗುಂಡಪ್ಪ ಭತ್ತಯ್ಯನಹಟ್ಟಿ ಚಳ್ಳಕೆರೆ, ತಾ|
ಹಾರ್ಮೊನಿಯಂ ವಾದಕರು
- 66 ಶ್ರೀಧರ್ ಹಿರಿಯೂರು
ತಬಲ ವಾದಕರು
-

ರಂಗ ಪರದೆ / ಉಡುಪು / ಪರಿಕರ ಒದಗಿಸುವ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು

ಕ್ರ ಸಂ	ಹೆಸರು ಮತ್ತು ದೂರವಾಣಿ	ಸ್ಥಳ	ಸ್ಥಾಪನೆ / ವರ್ಷ	ಪರಿಕರ
1.	ಬಿ.ವಿ. ಡ್ರಾಮ ಸೀನರಿ	ಬಿ.ಜಿ. ಕೆರೆ, ಮೊಳಕಾಲ್ಮೂರು ತಾಲ್ಲೂಕು	1960	ನಾಟಕ ಪರಿಕರ ವಸ್ತ್ರ ವಿನ್ಯಾಸ ವೇದಿಕೆ ಬೆಳಕು ಧ್ವನಿ
2.	ಶ್ರೀ ಸತ್ಯನಾರಾಯಣ ಡ್ರಾಮ ಸೀನರಿ	ಚಿತ್ರದುರ್ಗ	ಸುಮಾರು 50 ವರ್ಷ	ನಾಟಕ ಪರಿಕರ ವಸ್ತ್ರ ವಿನ್ಯಾಸ ವೇದಿಕೆ ಬೆಳಕು ಧ್ವನಿ
3.	ರಾಮದಾಸ್	ಹಿರಿಯೂರು	ಸುಮಾರು 30 ವರ್ಷ	ನಾಟಕ ಪರಿಕರ ವಸ್ತ್ರ ವಿನ್ಯಾಸ ವೇದಿಕೆ ಬೆಳಕು ಧ್ವನಿ
4.	ನ್ಯೂ ಹರತಿ ಡ್ರಾಮಸೀನರಿ	ಹಿರಿಯೂರು ಹರ್ತಿಕೋಟೆ	ಸುಮಾರು 50 ವರ್ಷ	ನಾಟಕ ಪರಿಕರ ವಸ್ತ್ರ ವಿನ್ಯಾಸ ವೇದಿಕೆ ಬೆಳಕು ಧ್ವನಿ
5.	ವೆಂಕಟೇಶ್ವರ ಡ್ರಾಮಸೀನರಿ	ತಪಗೊಂಡನಹಳ್ಳಿ ಚಳ್ಳಕೆರೆ ತಾಲ್ಲೂಕು	ಸುಮಾರು 50 ವರ್ಷ	ನಾಟಕ ಪರಿಕರ ವಸ್ತ್ರ ವಿನ್ಯಾಸ ವೇದಿಕೆ ಬೆಳಕು ಧ್ವನಿ

6. ಮಂಜುನಾಥ ಡ್ರಾಮಸೀನರಿ ತಪಗೊಂಡನಹಳ್ಳಿ ಸುಮಾರು ನಾಟಕ ಪರಿಕರ
ಚಳ್ಳಕೆರೆ ತಾಲ್ಲೂಕು 60 ವರ್ಷ ವಸ್ತು ವಿನ್ಯಾಸ
ವೇದಿಕೆ
ಬೆಳಕು ಧ್ವನಿ
7. ಮಾರುತಿ ದೊಡ್ಡಚೆಲ್ಲೂರು ಸುಮಾರು ನಾಟಕ ಪರಿಕರ
ಚಳ್ಳಕೆರೆ ತಾಲ್ಲೂಕು 40 ವರ್ಷ ವಸ್ತು ವಿನ್ಯಾಸ
ವೇದಿಕೆ
ಬೆಳಕು ಧ್ವನಿ
-

ಜಿಲ್ಲೆಯ ವಿಶೇಷ ಪ್ರದರ್ಶನಗಳು

ವಿಶೇಷ ಪ್ರದರ್ಶನ :

ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಶ್ರೀಬೃಹನ್ನಠ ಹಾಗೂ ವಿವಿಧ ಸ್ವಯಂ ಸೇವಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ನವೆಂಬರ್ ಮಾಹೆಯಲ್ಲಿ ನಿನಾಸಂ ಸುತ್ತಾಟ ಹಾಗೂ ಸಾಣೇಹಳ್ಳಿಯ ಶಿವಸಂಚಾರ, ಜಮುರಾ ಸುತ್ತಾಟದ ನಾಟಕಗಳನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶನ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಶಿವಕುಮಾರ ಕಲಾ ಸಂಘ ಸಾಣೇಹಳ್ಳಿ ಇವರ ವತಿಯಿಂದ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ನವೆಂಬರ್ ಮಾಹೆಯಲ್ಲಿ ಅಂತರ್ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ನಾಟಕೋತ್ಸವವನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತದೆ.

ರಂಗ ತರಬೇತಿ ಶಿಬಿರಗಳು

ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಶಾಲಾ ಕಾಲೇಜಿನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಬೇಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ರಂಗಶಿಬಿರಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿವೆ.

- ◆ ಶ್ರೀ ಶಿವಕುಮಾರ ಕಲಾ ಸಂಘ, ಸಾಣೇಹಳ್ಳಿ
- ◆ ರಚನಾ ಹವ್ಯಾಸಿ ಕಲಾ ಸಂಘ
- ◆ ಬಹುಮುಖಿ ಕಲಾ ಕೇಂದ್ರ
- ◆ ಶ್ರೀ ಸಿರಿಸಂಪಿಗೆ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸಾಮಾಜಿಕ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸಂಸ್ಥೆ
- ◆ ತಿರುಕರಂಗ ಅನಾಥ ಸೇವಾಶ್ರಮ
- ◆ ಜಿಲ್ಲಾ ಬಾಲಭವನ, ಚಿತ್ರದುರ್ಗ
- ◆ ಒಡಲಾಳ ಸಂಸ್ಥೆ, ಮೊಳಕಾಲ್ಮೂರು
- ◆ ವಿವಿಧ ಸಂಘ-ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಹಾಗೂ ಯುವಕರಿಗೆ ರಂಗ ಶಿಬಿರಗಳನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು.

ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿರುವ ರಂಗಶಾಲೆಗಳು

- ◆ ಶಿವಕುಮಾರ ರಂಗ ಪ್ರಯೋಗ ಶಾಲೆ, ಸಾಣೇಹಳ್ಳಿ, ಹೊಸದುರ್ಗ ತಾ||
- ◆ ಎಸ್.ಜಿ.ಎಂ. ನಾಟಕ ಸಂಗೀತ ನೃತ್ಯ ಶಾಲೆ.
- ◆ ಮದಕರಿ ರಂಗ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೇಂದ್ರ.

ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿರುವ ರಂಗ ಪ್ರಯೋಗ ಶಾಲೆ

ರಂಗ ಪ್ರಯೋಗ ಶಾಲೆ, ಸಾಣೇಹಳ್ಳಿ

ಈ ರಂಗ ಪ್ರಯೋಗ ಶಾಲೆ 2008 ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ. ರಂಗಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಅಂಬೆಗಾಲಿಡುತ್ತಿರುವ ಶಾಲೆ ಇದಾದರೂ, 25 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ರಂಗಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾ ಬಂದಿರುವ ಶಿವಕುಮಾರ ಹವ್ಯಾಸಿ ಕಲಾ ಸಂಘ ಮತ್ತು ಹದಿನೈದು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ 'ಶಿವಸಂಚಾರ' ಎನ್ನುವ ಸಂಚಾರಿ ರಂಗತಂಡದ ಕೆಲಸ ಈ ಶಾಲೆಯ ಪ್ರಾರಂಭದ ಬೆನ್ನಿಗಿದೆ. ಕನ್ನಡದ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ, ಗುರುಕುಲ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ನಾಟಕ ಶಾಲೆಯ ಮತ್ತು ದೇಶದ ವಿವಿಧ ರಂಗಶಾಲೆಗಳ ಪಠ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿರಿಸಿಕೊಂಡು ರೂಪಿಸಿರುವ ಕನ್ನಡದ ರಂಗಶಾಲೆ. ಗ್ರಾಮೀಣ ಭಾಗದ ಉತ್ಸಾಹಿಯವಕ-ಯುವತಿಯರಿಗೆ ತಾಸ್ತೀಯವಾಗಿ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಯೋಗಿಕವಾಗಿ ರಂಗಭೂಮಿಯನ್ನು ಕಲಿಸಬೇಕೆನ್ನುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಮತ್ತು ಇವತ್ತಿನ ಇಂಡಿಯಾದ ಸಂದರ್ಭವನ್ನು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕವಾಗಿ ಎದುರಿಸುವ ಸಂಪರ್ಕ ಸೇತುವಾಗಿ ನಮ್ಮ ತರುಣ - ತರುಣಿಯರು ರಂಗಭಾಷೆಯನ್ನು ಕಲಿತು ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕೆನ್ನುವ ಅಭಿಲಾಷೆಯಿಂದ ಈ ಶಾಲೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ. ಅಪ್ಪಟ ಗ್ರಾಮೀಣ ಭಾಗದ ಕಸುವು, ಚೆಲುವು ರಂಗ ಭಾಷೆಗೆ ಮತ್ತು ರಂಗಕಲೆಗೆ ಒದಗಿಬರಲಿ ಎಂಬ ಉದ್ದೇಶವೂ ಈ ರಂಗ ಶಾಲೆಯ ಜೊತೆಗಿದೆ.

ಈ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ 65 ಜನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಈ ರಂಗಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಸಂಗ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ 65 ಜನರು ಕರ್ನಾಟಕದ ಎಲ್ಲಾ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಂದ ಬಂದವರು ಎಂಬುದು ಗಮನಾರ್ಹ ಸಂಗತಿ. ಇವರಲ್ಲಿ ಬಹುಪಾಲು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ರಂಗ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸಿ 'ಶಿವಸಂಚಾರ' ರೆಪರ್ಟರಿಯಲ್ಲಿ ನಟರಾಗಿ - ತಂತ್ರಜ್ಞರಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಶೇಕಡ 90 ರಷ್ಟು ಜನ ರಂಗಭೂಮಿಯನ್ನೇ ಪೂರ್ಣಾವಧಿ ವೃತ್ತಿಯಾಗಿ ಸ್ವೀಕರಿಸಿರುವುದು ಗಮನಾರ್ಹ. ಕೆಲವು ಜನ ಸಿನೆಮಾ ಹಾಗೂ ಕಿರುತೆರೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಈ ರಂಗ ಶಾಲೆಯು 'ಅಭಿನಯ'ವನ್ನೇ ಕೇಂದ್ರವಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ಕಲಿಸುವ ಶಾಲೆಯಾಗಿ ರೂಪುಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ ಮತ್ತು ಹಾಗೆಯೇ ರೂಪುಗೊಳ್ಳಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಉದ್ದೇಶವೂ ಈ ಶಾಲೆಗೆ ಇದೆ. 'ನಟ' ಪರಂಪರೆ ಬೆಳೆಯಬೇಕೆಂಬುದೇ ಇದರ ಆಶಯ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ದೇಶದ ಕೆಲವು ಮೂಲರೂಪದ ಅಪರೂಪದ ಪ್ರದರ್ಶಕ ಕಲೆಗಳನ್ನು ನೇರವಾಗಿ

ಅದನ್ನೇ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವವರ ಮೂಲಕ ಕಲಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ದೇಹ ಭಾಷೆಯ ಮೇಲಿನ ಅಭ್ಯಾಸಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಿಂದ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಕರೆಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಅಭಿನಯಕ್ಕಾಗಿ ಒದಗಿಬರುವ ಧ್ವನಿ ಮತ್ತು ದೇಹದ ಥರವಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಲ್ಯಾಬ್‌ಗಳು ತಯಾರಾಗುತ್ತಿವೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಬೇಕಾಗುವ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಅನುವಾದ ಮತ್ತು ಸಂಪಾದನೆಗಳ ಮೂಲಕ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

ಈ ರಂಗ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿನ ಪಾಠ - ಪ್ರವಚನಗಳಿಗೆ ಬಹುಪಾಲು ರಾಜ್ಯ ಹಾಗೂ ಹೊರ ರಾಜ್ಯದ ಅತಿಥಿ ಅಧ್ಯಾಪಕರನ್ನು ಆಶ್ರಯಿಸಿದೆ. ಆ ಅತಿಥಿ ಅಧ್ಯಾಪಕರು ಈ ಶಾಲೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸುವುದರಲ್ಲೂ ಕೈಜೋಡಿಸಿರುವುದು ಗಮನಾರ್ಹ ಸಂಗತಿ. ರಂಗ ಶಾಲೆಯ ನಾಟಕ ತಯಾರಿಯ ಅಗತ್ಯಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಈ ಅತಿಥಿ ಉಪನ್ಯಾಸಕರನ್ನು ವರ್ಷವರ್ಷವೂ ಬದಲಾಯಿಸುತ್ತಿರುತ್ತೇವೆ. ಹಾಗಾಗಿ ರಂಗ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ವೈವಿಧ್ಯತೆ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಿದೆ. ರಂಗ ಪ್ರಯೋಗ ಶಾಲೆಯು ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು 22 ನಾಟಕಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಅಭ್ಯಾಸ ಪ್ರಯೋಗಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿದೆ. ನಾಟಕ ಪ್ರದರ್ಶನಗಳು, ನಾಟಕಕಾರರು, ನಿರ್ದೇಶಕರ ವಿವರ, ರೂಪಾಂತರಕಾರರ ಪಟ್ಟಿ ಈ ಕೆಳಕಂಡಂತೆ ಇದೆ.

- ◆ ಸಂಸ್ಕೃತ ನಾಟಕಗಳು : ಪಂಚರಾತ್ರ, ಊರುಭಂಗ, ಉತ್ತರರಾಮ ಚರಿತೆ.
- ◆ ಕನ್ನಡ ನಾಟಕಗಳು : ಕತ್ತಲೆ ಬೆಳಕು, ಶಿವರಾತ್ರಿ, ಗುಣಮುಖಿ, ದಶಾನನ ಸ್ವಪ್ನಸಿದ್ಧಿ (ಶ್ರೀರಾಮಾಯಣ ದರ್ಶನಂ ಆಧರಿಸಿದ ಪ್ರಯೋಗ)
- ◆ ಭಾರತೀಯ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ನಾಟಕಗಳು : ಆಷಾಡದ ಒಂದು ದಿನ.
- ◆ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ನಾಟಕಗಳು : ಕತ್ತಲೆಗೆ ಹತ್ತು ತಲೆ (Power of Darkness), ವಾರ್ಷಿಕೋತ್ಸವ ಮತ್ತು ಕಾಡು ಮನುಷ್ಯ (Anniversary and Bear), ಕ್ರಮ ವಿಕ್ರಮ (Measure for Measure), ಮಾಮಾಮೋಶಿ (The Bourgeois Gentleman). ಸಂಕಾನಟ್ಟಿಯ ಚಂದ್ರಿ (Good Woman of Setzuan).
- ◆ ಮಕ್ಕಳ ನಾಟಕಗಳು : ಗೆದ್ದಲು ಪಂಡಿತರು, ಗಾಂಧೀ ಪಾರ್ಕ್, ನಾಣಿಭಟ್ಟನ ಸ್ವರ್ಗದ ಕನಸು.
- ◆ ಮಕ್ಕಳ ಹಬ್ಬದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ನಾಟಕಗಳು : ಕೆಂಪು ಹೂ, ಹಂಚಿನಮನೆ ಪರಸಪ್ಪ, ಅಜ್ಜೀಕಥೆ, ಒಂದು ಮುತ್ತಿನ ಕಥೆ, ಕೋಗಿಲೆ ಗಾನ, ಮರುಳಸಿದ್ಧನ ಕಲಿಕೆ, ನವಿಲೆ ನವಿಲೆ, ಪುಟ್ಟಿಯ ಪಯಣ, ನಾಯಿತಿಪ್ಪ, ಅಂಚೆಮನೆ.
- ◆ ನಾಟಕಕಾರರು : ಶೇಕ್ಸ್‌ಪಿಯರ್, ಭಾಸ, ಭವಭೂತಿ, ಮೋಲಿಯರ್, ಟಾಲ್‌ಸ್ಟಾಯ್, ಆಂಟಿನ್ ಚೆಕಾಫ್, ರವೀಂದ್ರನಾಥ ಠಾಕೂರ್, ಕುವೆಂಪು, ಮೋಹನ್ ರಾಕೇಶ್, ಶ್ರೀರಂಗ, ಲಂಕೇಶ್, ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಕಂಬಾರ.

- ◆ ಅನುವಾದಕರು ಮತ್ತು ರೂಪಾಂತರಕಾರರು : ಕೆ.ವಿ.ಸುಬ್ಬಣ್ಣ, ಕೆ.ಗುಂಡಪ್ಪ, ಸಿದ್ದಲಿಂಗ ಪಟ್ಟಣಶೆಟ್ಟಿ, ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಸುತ್ತಾವೆ, ರಂ.ಶಾ.ಲೋಕಾಪುರ, ಕೆ.ವಿ.ಅಕ್ಷರ, ಜಸವಂತ್ ಜಾದವ್, ವೈದೇಹಿ.
- ◆ ನಾಟಕ ನಿರ್ದೇಶಕರು : ಚಿದಂಬರ ರಾವ್ ಜಂಬೆ, ರಮೇಶ್ ವರ್ಮ, ಕೆ.ಜಿ. ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ, ಮಂಜುನಾಥ ಬಡಿಗೇರ, ಮಹಾದೇವ ಹಡಪದ್, ಯತೀಶ್ ಚಾಮರಾಜನಗರ, ಮಹಾಂತೇಶ ರಾಮದುರ್ಗ, ಸುಷ್ಮ ಪ್ರಶಾಂತ್, ರೇಣುಕಾ ಸಿದ್ದಿ, ನಟರಾಜ ಹೊನ್ನವಳ್ಳಿ ಇನ್ನೂ ಮುಂತಾದ ನಿರ್ದೇಶಕರು ಸಾಣೆಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ದೇಶನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ತಿರುಕರಂಗ ಮಲ್ಲಾಡಿಹಳ್ಳಿ :

ಹೊಳಲ್ಕೆರೆ ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಲ್ಲಾಡಿಹಳ್ಳಿಯ ಪುಟ್ಟಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ರಂಗ ದಾಸೋಹ ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಜನವರಿ 9 ರಿಂದ 13 ರವರೆಗೆ 5 ದಿನಗಳ ಕಾಲ ನಾಟಕೋತ್ಸವವನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತದೆ. ಆಶ್ರಮದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ / ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಯರಿಗೆ ರಂಗ ತರಬೇತಿಯನ್ನು ನೀಡಿ ಅವರಿಂದ ನಾಟಕದ ತಾಲೀಮು ಮಾಡಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ನಂತರ ಪ್ರದರ್ಶನ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ನಾಡಿನ ಹೆಸರಾಂತ ರಂಗ ನಿರ್ದೇಶಕರನ್ನು ಆಹ್ವಾನಿಸಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ತರಬೇತಿಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಜ.ಮು.ರಾ ಕಲಾ ಲೋಕ :

ಜಮುರಾ ಕಲಾ ಲೋಕವು ಶ್ರೀಮುರುಘ ಮಠ, ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ 1991-92 ರಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿದರು. ಸಂಸ್ಥಾಪಕ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಡಾ|| ಶ್ರೀಶಿವಮೂರ್ತಿ ಮುರಘಾ ಶರಣರು. ಪರಮಪೂಜ್ಯ ಶ್ರೀಗಳು ನಿರೂಪಿಸಿರುವ ಜಾತಿರಹಿತ, ವರ್ಗರಹಿತ, ಆರೋಗ್ಯ ಪೂರ್ಣ ಸವಾಜ ನಿರ್ಮಾಣ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಕಲಾಲೋಕವು ಒಂದು ಮೆಟ್ಟಿಲಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದೆ. ಪೂಜ್ಯರು ರಚಿಸಿದ ವಚನಗಳು, ರೂಪಕಗಳು, ನಾಟಕಗಳು ಕಲಾಲೋಕದ ಮೂಲಕ ಸಾಕಾರಗೊಂಡಿವೆ. ಜೊತೆಗೆ ಹನ್ನೆರಡನೇ ಶತಮಾನದ ಬಸವಾದಿ ಶರಣರು ಹಾಕಿಕೊಟ್ಟ ಅವರ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು, ಅನುಭವಗಳನ್ನು, ತತ್ವಗಳನ್ನು ಪ್ರಚಾರ ಪಡಿಸುತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀಗಳು ರಚಿಸಿದ ಸುಮಾರು ನಲವತ್ತು ರೂಪಕಗಳು ಅಥವಾ ಕಿರುನಾಟಕಗಳು ಕನ್ನಡ ರಂಗಭೂಮಿಗೆ ಹೊಸ ಕೊಡುಗೆಗಳಾಗಿವೆ. ಹದಿನೈದರಿಂದ ಮೂವತ್ತು ನಿಮಿಷ ಮೂಡಿಬರುವ ರೂಪಕಗಳು ತೀಕ್ಷ್ಣ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುವಂತ ಗುಣಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿವೆ. ಗಟ್ಟಿಯಾದ ನಿರ್ದೇಶನ, ತರಬೇತಿ ಹೊಂದಿದ ಕಲಾವಿದರ ಅಭಿನಯ, ಅದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪುವಂತ ಸಂಗೀತ, ಎಲ್ಲಾನವರಸಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ಇವು ಬೀರಿದ ಪ್ರಭಾವ ಬಹಳ. ಈ ರೂಪಕಗಳು ಸಾಹಿತ್ಯದ ರೂಪದಲ್ಲಿ "ರೂಪಕಲೋಕ" ಎಂಬ ಪೂಜ್ಯರು ರಚಿಸಿದ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ

ಅಡಕವಾಗಿವೆ. ಮೂಢನಂಬಿಕೆ ಮತ್ತು ಕಂದಾಚಾರದ ವಿರುದ್ಧ ಹೋರಾಟ, ಮೇಲು - ಕೀಳು ಭಾವನೆ ದೂರ ಮಾಡುವುದು, ಸಾಕ್ಷರತೆ, ಪರಿಸರ ಸಂರಕ್ಷಣೆ, ದುಶ್ಚಟಗಳಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆ, ಭಾವೈಕ್ಯತೆ ಮೂಡಿಸುವುದು ಮುಂತಾದ ವಿಷಯಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡ ರೂಪಕಗಳು ಸಾವಿರಾರು ಪ್ರದರ್ಶನ ಕಂಡಿವೆ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಭಾವೈಕ್ಯತೆಯನ್ನು ಮೂಡಿಸುವ “ಭಾವೈಕ್ಯತಾ” ರೂಪಕಕ್ಕೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಭಾವೈಕ್ಯತಾ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಸಂದಿದೆ. ಈ ರೂಪಕ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯವಲ್ಲದೆ ದೆಹಲಿ, ಮುಂಬೈ, ಗೋವಾ, ದುಬೈ ಮತ್ತು ಊಟಿ ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರದರ್ಶನ ಕಂಡಿದೆ. ಮೂಢನಂಬಿಕೆ, ಮೌಢ್ಯ ಆಚರಣೆಗಳನ್ನು ಬಿಡಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ತಯಾರಾದ “ಕಂದಾಚಾರ”, “ನಂಬಿಕೆಡಬೇಡ” ಸಾವಿರಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರದರ್ಶನ ಕಂಡಿವೆ. ಇನ್ನು ಕುಡಿತದಿಂದಾಗುವ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ರಚಿಸಿದ “ಬಾಳುಗೋಳು”, ದೇವದಾಸಿ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುವ “ಸಂಕೋಲೆ”, ಏಡ್ಸ್ ರೋಗದ ಬಗ್ಗೆ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸಲು “ಮಹಾಮಾರಿ”, ಸಾಕ್ಷರತೆಗೆ ಒತ್ತುಕೊಡುವ “ಸಾಕ್ಷರತೆ”, ರೈತರ ಆತ್ಮಹತ್ಯೆಯನ್ನು ತಡೆಯುವ ಸಲುವಾಗಿ “ಪ್ರಸ್ತುತ”, ವರದಕ್ಷಿಣೆ ಪಿಡುಗನ್ನು ದೂರಮಾಡುವ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ತಯಾರಾದ “ದಹನ”, ಮಾನಸಿಕ ಒತ್ತಡಗಳಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆ ಪಡೆಯಲು “ಟೆನ್ಷನ್”, ಶಿಸ್ತನ್ನು ಬೆಳಸಿಕೊಳ್ಳಲು “ಪೌರಪ್ರಜ್ಞೆ” ಮತ್ತು “ಜನಜಾಗೃತಿ”, ಇನ್ನು ದೇಶಾಭಿಮಾನವನ್ನು ಸಾರುವ “ಅಭಿಮಾನ”, “ಪರಮವೀರ ಚಕ್ರ” ಮತ್ತು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಅಂದು ಮತ್ತು ಇಂದು”, ಕನ್ನಡ ನಾಡು ನುಡಿಯನ್ನು ಸಾರುವ “ಜ್ಞಾನಪೀಠ” ಮತ್ತು “ರವಿ-ಕವಿ”, ಇನ್ನು ಹನ್ನೆರಡನೇ ಶತಮಾನದ ಬಸವಾದಿ ಶರಣರ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಸಾರುವ “ಬಸವ ಬೆಳೆ”, “ಬಸವ ಆಸ್ತಿ”, “ಅರಿವಿನ ಕಾವೇರಿ”, “ವಿಶ್ವಸಂದೇಶ”, “ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ”, “ಅಷ್ಟ ಶಿವಯೋಗಿಗಳು”, “ಶರಣರು ಕಂಡ ಬಸವಣ್ಣ” ಮತ್ತು “ಶರಣ ಸಂಸ್ಕೃತಿ” ಮುಂತಾದವು. ಸಂಗೀತ, ರೂಪಕಗಳ ಜೊತೆ ಜೊತೆಗೆ ಜಮುರಾ ಕಲಾಲೋಕವು ಅನೇಕ ನಾಟಕಗಳನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಿಸಿದೆ. ಹೆಸರಾಂತ ನಿರ್ದೇಶಕರು ನಿರ್ದೇಶಿಸಿದ “ಪ್ರಭುಲಿಂಗಲೀಲೆ”, “ಜಗಜ್ಯೋತಿ ಬಸವೇಶ್ವರ”, “ರಾಜಾವೀರ ಮದಕರಿನಾಯಕ”, “ಬೆಳಕಿನೆಡೆಗೆ”, “ಭೂಲೋಕಕ್ಕೆ ಬಂದ ಬಸವಣ್ಣ”, “ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಭಾರತಿ” ಮತ್ತು “ಮ್ಯಾಕ್‌ಬೆತ್” ಇನ್ನು ಮುಂತಾದವು ಮುಖ್ಯ ನಾಟಕಗಳು.

ಕಾರಾಗೃಹಗಳಲ್ಲಿ ಕಲಾಲೋಕ

ಡಾ|| ಶಿವಮೂರ್ತಿ ಮುರುಘಾ ಶರಣರು ಕಾರಾಗೃಹಗಳಲ್ಲಿ ಖೈದಿಗಳಿಗೆ ಮನಃ ಪರಿವರ್ತನಾ ಕಾರ್ಯಾಗಾರಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿ ಅಲ್ಲಿ ಖೈದಿಗಳಿಗೆ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ವಾತಾವರಣ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಲು ಕಲಾಲೋಕದ ಕಲಾವಿದರು, ಖೈದಿಗಳಿಗೆ ರಂಗ ತರಬೇತಿ ನೀಡಿ ಅವರಿಂದಲೇ ರೂಪಕ ಮತ್ತು ನಾಟಕಗಳನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಿಸಿದ ಅನೇಕ ಉದಾಹರಣೆಗಳಿವೆ. ಇವುಗಳೆಂದರೆ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಪರಪ್ಪನ ಅಗ್ರಹಾರದ ಕೇಂದ್ರ ಕಾರಾಗೃಹ, ಬಳ್ಳಾರಿ, ಗುಲ್ಬರ್ಗ, ಮೈಸೂರು, ಧಾರವಾಡ ಮತ್ತು ಬೆಳಗಾವಿ ಕೇಂದ್ರ ಕಾರಾಗೃಹಗಳಲ್ಲಿ “ಬೆಳಕಿನೆಡೆಗೆ” ನಾಟಕ, “ಭಾವೈಕ್ಯತೆ” ಮತ್ತು “ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ” ರೂಪಕಗಳು ಅವರ ಮನಃ ಪರಿವರ್ತನೆಗೆ ದಾರಿ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿವೆ. ಖೈದಿಗಳಿಗೆ ಹಾಡು ಮತ್ತು ವಚನಗಳನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಟ್ಟು ಅವರಿಂದಲೇ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಡಲು ತರಬೇತಿ ನೀಡಿದೆ.

ಜಮುರಾ ಸುತ್ತಾಟ

ಜಮುರಾ ಕಲಾಲೋಕದ ಮತ್ತೊಂದು ಭಾಗವೇ ಜಮುರಾ ಸುತ್ತಾಟ. ಕೇವಲ ರೂಪಕಗಳಿಗೆ ಸೀಮಿತವಾಗದ ಕಲಾಲೋಕ 2006-07 ರಿಂದ ರಂಗಭೂಮಿಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತಷ್ಟು ವಿಸ್ತರಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ. ಆಸಕ್ತಿಯಿರುವ ಅದರಲ್ಲೂ ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದಿಂದ ಬಂದಂತಹ ಅನೇಕ ಕಲಾವಿದರು ಇಲ್ಲಿ ತರಬೇತಿ ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಹೆಸರಾಂತ ನಿರ್ದೇಶಕರನ್ನು ಕರಸಿ ಅವರಿಂದ ಕಾರ್ಯಾಗಾರ ಏರ್ಪಡಿಸಿ, ರಂಗ ತರಬೇತಿ ನೀಡಿ ಆ ಕಲಾವಿದರನ್ನು ಜಮುರಾ ಸುತ್ತಾಟದ ನಾಟಕಗಳಲ್ಲಿ ಅಭಿನಯಿಸಲು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದೆ. ವರ್ಷಕಾಲ ಕಲಾವಿದರಿಗೆ ಉಚಿತ ಊಟ, ವಸತಿ ಜೊತೆಗೆ ಸೂಕ್ತ ಗೌರವಧನ ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಜಮುರಾ ಸುತ್ತಾಟದಿಂದ 2006-07ರಲ್ಲಿ ಮೂರು ನಾಟಕ ಪ್ರಯೋಗಿಸಲ್ಪಟ್ಟವು. ಅವುಗಳೆಂದರೆ ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಕಂಬಾರರ “ಮಹಾಮಾಯಿ”, ಕೃಷ್ಣಮೂತಿ ಕವತ್ತಾರ್ ರವರ “ಶೂನ್ಯದಡೆಗೆ”, ಮತ್ತು ವೈದೇಹಿಯವರ “ನಾಯಿ ಮರಿ”. ಈ ಮೂರು ನಾಟಕಗಳನ್ನು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ ಕವತ್ತಾರ್ ನಿರ್ದೇಶಿಸಿದರು.

ಜಮುರಾ ಸುತ್ತಾಟ 2007-08ರಲ್ಲಿ ಎರಡು ನಾಟಕಗಳು ಸಿದ್ಧವಾದವು. ಅವುಗಳೆಂದರೆ, ಡಾ||ಶಿವಮೂರ್ತಿಶರಣರು ರಚಿಸಿದ, ಮೌನೇಶ ಬಡಿಗೇರ ನಿರ್ದೇಶನದ “ಬೆಳಕಿನೆಡೆಗೆ” ಮತ್ತು ಪೂರ್ಣಚಂದ್ರ ತೇಜಸ್ವಿರವರ ಕಥೆಯಾಧರಿಸಿ ಶ್ರೀಕಾಂತ್ ನಿರ್ದೇಶನದ “ಚಿದಂಬರ ರಹಸ್ಯ” ಪ್ರದರ್ಶನ ಕಂಡವು.

2008-09ರಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ಎರಡು ನಾಟಕಗಳು ಸಿದ್ಧವಾದವು. ಅವುಗಳೆಂದರೆ, ಮಹದೇವ ಹಡಪದ ರಚಿಸಿ ನಿರ್ದೇಶಿಸಿದ “ಹಂಚಿನಮನೆ ಪರಸಪ್ಪ” ಇವು ಅತ್ಯಂತ ಜನಪ್ರಿಯವಾದ ನಾಟಕಗಳಾದವು. 2009-10ರಲ್ಲಿ ಜಗದ್ಗುರು ಜಯದೇವ ಮುರುಘರಾಜೇಂದ್ರ ಮಹಾಸ್ವಾಮಿಗಳವರ ಜೀವನ ಸಾಧನೆ ಸಾರುವ “ಮಹಾಚೇತನ” ನಾಟಕವನ್ನು ರಚಿಸಿ ನಿರ್ದೇಶಿಸಿದವರು ಧನಂಜಯ ದಿಡಗರವರು. ಇದೇ ವರ್ಷದ ಇನ್ನೊಂದು ನಾಟಕ ಖ್ಯಾತ ಲೇಖಕರಾದ ಅಮರೇಶ ನುಗಡೋಣಿಯವರ ಕಥೆ ಆಧರಿಸಿ ನಿರ್ಮಿಸಿದ “ಹೂಗನಸು” ಈ ನಾಟಕವನ್ನು ನಿರ್ದೇಶಿಸಿದವರು ಮಹಂತೇಶ ರಾಮದುರ್ಗ. 2010-11ನೇ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾದ ನಾಟಕಗಳಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೆಯದು, ಅಲ್ಲಮಪ್ರಭುವಿನಿಂದ ಅನುಭವ ಪಡೆದು, ಚನ್ನಬಸವಣ್ಣನವರಿಂದ ಲಿಂಗದೀಕ್ಷೆ ಪಡೆದು, ಬಸವಣ್ಣನವರ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಪಡೆದು, ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗದಿಂದ ಬಂದು, ಕೆರೆ ಕಟ್ಟಿ, ಬಾವಿ, ಸಾವಿರ ಮದುವೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಿ ಸೊನ್ನಲಿಗೆಯಲ್ಲಿ ನೆಲೆನಿಂತ “ಕಾಯಕಲೋಗಿ ಸಿದ್ಧರಾಮ” ಈ ನಾಟಕದ ರಚನೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ದೇಶನ ಮಾಡಿದವರು ಮಹದೇವ ಹಡಪದ. ಮತ್ತೊಂದು ನಾಟಕ ಹಳ್ಳಿಗಳ ಸೋಮಾರಿ ಕಟ್ಟಿಯ ಮೇಲೆ ಇಲ್ಲವೇ ಹೋಟೆಲ್‌ಗಳ ಮುಂದೆ ಕುಳಿತ ಜನ ಯಾವ ರೀತಿ ಈ ದೇಶದ ವಿಚಾರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ, ಸರ್ಕಾರದ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಸ್ವೀಕರಿಸುತ್ತಾರೆ ಎಂಬ ಹಾಸ್ಯದಿಂದ ಕೂಡಿದ ವಿಡಂಬನಾತ್ಮಕ ನಾಟಕವೇ “ಬಯಲು ಸೀಮೆಯ ಕಟ್ಟೇ ಪುರಾಣ” ಈ ನಾಟಕದ ರಚನೆ ಬಿ.ಚಂದ್ರೇಗೌಡ, ನಿರ್ದೇಶನ - ಕಲ್ಲಪ್ಪ ಪೂಜಾರ.

ಜಿಲ್ಲಾ ರಂಗಮಂದಿರಗಳು

ಚಿತ್ರದುರ್ಗ

- ತ.ರಾ.ಸು. ರಂಗಮಂದಿರ
- ಎಸ್.ಜಿ.ಎಂ. ಸಭಾಂಗಣ
- ಬಸವೇಶ್ವರ ಸಭಾಂಗಣ
- ಬಿಚ್ಚುಗತ್ತಿ ಭರಮಣ್ಣ ನಾಯಕ ರಂಗಮಂದಿರ

ಹೊಸದುರ್ಗ

ಅಶೋಕ ಬಯಲು ರಂಗ ಮಂದಿರ, ಹೊಸದುರ್ಗ.

ಸಾಣೇಹಳ್ಳಿ : ಶಿವಕುಮಾರ ಬಯಲ ಆಲಯ ರಂಗ ಮಂದಿರ (ಗ್ರೀಕ್ ಮಾದರಿಯ ಬೃಹತ್ ಬಯಲು ರಂಗ ಮಂದಿರ), ಅಂತರಂಗ, ಹುಣಸೆ ಬಯಲು ರಂಗ ಮಂದಿರ, ಶಿವಕುಮಾರ ರಂಗ ಮಂದಿರ, ಶಾಮನೂರು ಶಿವಶಂಕರಪ್ಪ ರಂಗ ಮಂದಿರ, ಒಡಲಾಳ ರಂಗ ಮಂದಿರ.

ಚಳ್ಳಕೆರೆ : ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಬಯಲು ರಂಗ ಮಂದಿರ.

ಹೊಳಲ್ಕೆರೆ : ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಬಯಲು ರಂಗ ಮಂದಿರ, ಮಲ್ಲಾಡಿಹಳ್ಳಿ ಶಾಲಾ ರಂಗಮಂದಿರಗಳು.

ಮೊಳಕಾಲ್ಮೂರು : ಸಿ.ಜಿ.ಕೆ. ರಂಗಮಂದಿರ

ಇವು ಮುಖ್ಯವಾದ ರಂಗಮಂದಿರಗಳು.

ರಂಗ ವಿಮರ್ಶಕರು

- ❖ ಡಾ|| ಪಂಡಿತಾರಾಧ್ಯ ಶಿವಾಚಾರ್ಯ ಸ್ವಾಮಿಗಳು.
- ❖ ಜಿ.ಎಸ್.ಉಜ್ಜನಪ್ಪ.
- ❖ ವಸಂತ ವಾರೇಕರ್
- ❖ ಬಿ.ಎಲ್.ವೇಣು.
- ❖ ಡಾ|| ಮೀರಾಸಾಬಿಹಳ್ಳಿ ಶಿವಣ್ಣ.
- ❖ ಡಾ|| ಲೋಕೇಶ್ ಅಗಸನಕಟ್ಟೆ.
- ❖ ಡಾ|| ಪ್ರಸಾದ ಸ್ವಾಮಿ
- ❖ ಡಾ|| ವಿ.ಬಸವರಾಜ್
- ❖ ಡಾ|| ಪಂಡಿತಾರಾಧ್ಯ ಶಿವಾಚಾರ್ಯ ಸ್ವಾಮಿಗಳು.
- ❖ ಕೆ. ವೆಂಕಣ್ಣಚಾರ್
- ❖ ಬಿದರಿಕೆರೆ ಸುಬಾನ್‌ಸಾಬ್
- ❖ ಕೆ. ನಾಗರಾಜ್
- ❖ ಡಾ|| ನುಂಕಪ್ಪ
- ❖ ಗುಡಿಹಳ್ಳಿ ನಾಗರಾಜ

ಜಿಲ್ಲೆಯ ಚಿಂತಕರು

- ❖ ಡಾ|| ಶಿವಮೂರ್ತಿ ಮುರುಘರಾಜೇಂದ್ರ ಶರಣರು.
- ❖ ಡಾ|| ಬಿ.ರಾಜಶೇಖರಪ್ಪ
- ❖ ಪ್ರೊ|| ಸಿ.ಶಿವಲಿಂಗಪ್ಪ
- ❖ ಡಾ|| ಮೀರಾಸಾಬಿಹಳ್ಳಿ ಶಿವಣ್ಣ.
- ❖ ಚಂದ್ರಶೇಖರ ತಾಳ್ಯ
- ❖ ಬಿ.ಎಲ್. ವೇಣು.
- ❖ ಎಂ.ಜಿ. ಚಂದ್ರಶೇಖರ್

- ❖ ಡಾ|| ಕೆ.ಆರ್. ಸಂದ್ಯಾರೆಡ್ಡಿ
- ❖ ಎಸ್.ಎಂ. ಮುತ್ತಯ್ಯ
- ❖ ಡಿ.ಬಿ. ಮಾರುತಿ
- ❖ ಪಿ. ಚಂದ್ರಿಕಾ
- ❖ ಜೆ.ಪಿ. ಬಸವರಾಜು
- ❖ ಚಂದ್ರಾರೆಡ್ಡಿ
- ❖ ಯಳನಾಡು ಅಂಜನಪ್ಪ.
- ❖ ನಾ ಲೋಕೇಶ್ ಒಡೆಯರ್.
- ❖ ರಾಜಶೇಖರ ಹನುಮಲಿ.
- ❖ ಬಿ.ಪಿ. ವೀರೇಂದ್ರ ಕುಮಾರ್.
- ❖ ಬಿ. ತಿವ್ವೇರುದ್ರಪ್ಪ.

ರಂಗ ದಾಖಲೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವವರು

- ❖ ಶ್ರೀ ಕುಮಾರ್ ಡಿ.
- ❖ ಶ್ರೀ ಮೂರ್ತಜಾರ್
- ❖ ಕೆ.ಪಿ. ಎಂ. ಗಣೇಶಯ್ಯ

**ಪ್ರಕಟಣೆಗೊಂಡಿರುವ ರಂಗಭೂಮಿ ಕುರಿತಾದ
ವಿಶೇಷ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಹಾಗೂ ರಂಗ ನಾಟಕಗಳ ಪಟ್ಟಿ**

ಕ್ರ ಸಂ	ನಾಟಕಕಾರರ ಹೆಸರು	ನಾಟಕದ ಹೆಸರು
1.	ಮರಡಿಹಳ್ಳಿ ಸೀತಾರಾಮರೆಡ್ಡಿ	ಐತಿಹಾಸಿಕ ನಾಟಕಗಳು, ರಾಣಾ ಪ್ರತಾಪ ಸಿಂಹ (ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ತೆಲುಗು), ರಾಜವೀರ ಮದಕರಿ ನಾಯಕ, ವಿಜಯನಗರ ಪತನ, ದುರ್ಗದ ವೈಭವ (ಅಪೂರ್ಣ). ಪೌರಾಣಿಕ ನಾಟಕಗಳು : ಚಕ್ರವ್ಯೂಹ, ದಾನಶೂರಕರ್ಣ, ದುದೈವ, ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣರಾಯಬಾರಂ (ತೆಲುಗು) ಕಳೆದು ಹೋದ ನಾಟಕಗಳು : ಯಾಜ್ಞಸೇನಿ, ಕುರುಕ್ಷೇತ್ರ, ಸಂಪೂರ್ಣ ರಾಮಾಯಣ, ಏಕಲವ್ಯ
2.	ತ.ರಾ.ಸು.	ರಾಜ್ಯ ದಾಹ
3.	ಬೆಳಗೆರೆ ಕೃಷ್ಣಶಾಸ್ತ್ರಿ	ಹಳ್ಳಿಚಿತ್ರ, ಹಳ್ಳಿಮೇಷ್ಟು
4.	ಬಿ. ಗುರುಸಿದ್ಧಪ್ಪ	ಭಕ್ತಸುಧನ್ವ, ಸುಮಂಗಲ, ಗ್ರಾಮ ಸುಧಾರಣೆ, ಶಿವಪ್ಪನಾಯಕ, ತ್ಯಾಗ, ರಾಷ್ಟ್ರಪ್ರೇಮ ಮುಂತಾದವು
5.	ಓಬಳೇಶ್ವರ	ಖಾದಿಸೀರೆ, ಮುಂಡೇಮಗ, ಹೋಳೆಹುಣ್ಣಿಮೆ, ಪುಡಾರಿ ಪೂರ್ಣಯ್ಯ ಮುಂತಾದವು

6.	ರಾಜಪ್ಪ ಎಸ್.ಟಿ. ತಿಮ್ಮರಾಜು	ದಳವಾಯಿ ಮುದ್ದಣ್ಣ,
7.	ಡಾ ಪಂಡಿತಾರಾಧ್ಯ ಶಿವಾಚಾರ್ಯ ಸ್ವಾಮಿಗಳು	ಮಹಾಚೇತನ, ಅಂತರಂಗ ಬಹಿರಂಗ, ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದ, ಜಂಗಮದೆಡೆಗೆ, ಅಂಕುಶ.
8.	ಡಾ ಶಿವಮೂರ್ತಿ ಮುರುಘರಾಜೇಂದ್ರ ಶರಣರು	ಬೆಳಕಿನೆಡೆಗೆ, ಮೌಢ್ಯಬಿಡಿ-ನಂಬಿಕೆಯಿಡಿ ಮತ್ತು ರೂಪಕಗಳು
9.	ಡಾ ಬಿ.ಎಲ್. ವೇಣು	ಯಮಲೋಕದಲ್ಲಿ ಮಾನವ, ಭೂಲೋಕಕ್ಕೆ ಬಂದ ಬಸವಣ್ಣ, ಗಂಡುಗಲಿ ರಾಜವೀರ ಮದಕರಿ ನಾಯಕ, ಹೋರಾಟ.
10.	ಡಾ ರಾಜಶೇಖರ ಹನುಮಲಿ	ಮಹಾಬೆಳಗು
11.	ಡಾ ಜಿ.ಎನ್. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಪ್ಪ	ಮಹಾಕ್ರಾಂತಿ, ಜನರೆಡೆಗೆ ಜಂಗಮ
12.	ಕೋಲಶಾಂತಪ್ಪ	ಸ್ತ್ರೀ, ಬಿ.ಎ.ಎಲ್.ಎಲ್.ಬಿ. ಚಿಲ್ದಿದುನಿಯಾ, ಅಸ್ಯಶ್ಯೋತೋದ್ಧಾರ, ಬಾಪೂರೇ ಕರ್ಣ.
13.	ಶ್ರೀ ಕುಮಾರ. ಡಿ	ಚಿತ್ತದುರ್ಗ ಚಿನ್ನೂಲಾದ್ರಿ, ಸಿರಿ, ಯಮನಿಗೆಪಾಶ, ಮಕ್ಕಳ ನಾಟಕಗಳು.
-

ಶಾಲಾ ಕಾಲೇಜು

ಬಾಪೂ ಕಲಾ ಲೋಕ :

ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ನಗರದ ಬಾಪೂಜಿ ವಿದ್ಯಾ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿರುವ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ರಂಗ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ N.S.D. ಪದವೀಧರರಾದ ಅತೋಕ ಬಾದರದಿನ್ನಿ ಯವರ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನದಂತೆ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಕಾಲೇಜು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ನಾಟಕಗಳನ್ನು ನಿರ್ದೇಶಿಸಿ ತರಬೇತಿಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ರಂಗಕಲೆಯ ವಿಷಯವನ್ನು ಉಪನ್ಯಾಸ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಬಾಪೂ ಕಲಾಲೋಕದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿಗೆ ರಂಗಸಕ್ತರಾದ ಬಾಪೂಜಿ ವಿದ್ಯಾ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಕೆ.ಎಂ.ವೀರೇಶ್ ರವರ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಮುಖ್ಯವಾಗಿದೆ. ಹಿರಿಯ ಸಂಗೀತ ಕಲಾವಿದರಾದ ಸತೀಶ್‌ಕುಮಾರ್ ಜಟ್ಟಿ ಯವರು ಸಹ ಈ ಕಲಾ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಸೇವೆಗೈಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಸರ್ಕಾರಿ ಕಲಾ ಕಾಲೇಜು :

ಸರ್ಕಾರಿ ಕಲಾ ಕಾಲೇಜಿನ ಪ್ರಾಚಾರ್ಯರಾದ ಸಿ.ಕೆ. ಮಹೇಶ್‌ರವರ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹದಿಂದ ಕಾಲೇಜು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ರಂಗೋತ್ಸವದಲ್ಲಿ ತರಬೇತಿ ನೀಡಲು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಲಾಗಿತ್ತು. ಕನ್ನಡ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರಾದ ಅಜ್ಜಪ್ಪ ನವರು ಕಾಲೇಜಿನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದ ಕಾಲೇಜು ರಂಗೋತ್ಸವದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವಂತೆ ಪ್ರೇರಿಸಿ ನಾಟಕ ಕಲೆಯಲ್ಲಿ ಕ್ರಿಯಾಶೀಲರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಕಾಲೇಜು ರಂಗೋತ್ಸವ ದಲ್ಲಿ ಬಹುಮಾನವನ್ನು ಕಾಲೇಜಿನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ.

ವಾಣಿ ಸಕ್ಕರೆ ಕಾಲೇಜು :

ಹಿರಿಯೂರು ನಗರದ ವಾಣಿ ಸಕ್ಕರೆ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ರಂಗ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಅವಕಾಶ ನೀಡಲಾಗಿರುತ್ತದೆ. ರಂಗ ನಿರ್ದೇಶಕರನ್ನು ಆಹ್ವಾನಿಸಿ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಒಂದೊಂದು ನಾಟಕವನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶನ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ರಂಗ ನಿರ್ದೇಶಕ ಮಲ್ಲಪ್ಪನಹಳ್ಳಿ ಮಹಲಿಂಗಯ್ಯ ಎಂ.ಎಸ್. ಇವರು ಹಾಗೂ ಕೆ.ಪಿ.ಎಂ. ಗಣೇಶಯ್ಯ ರಂಗ ನಿರ್ದೇಶಕರು ಇವರುಗಳು ಸಹ ತರಬೇತಿಯನ್ನು ನೀಡಿ, ಅನೇಕ ನಾಟಕಗಳನ್ನು ನಿರ್ದೇಶನ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ.

ಕಾಲೇಜಿನ ಪ್ರಾಂಶುಪಾಲರಾದ ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪರವರ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹದಿಂದ ರಂಗ ಚಟುವಟಿಕೆ ನಿರಂತರವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ.

ಮದಕರಿ ರಂಗ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೇಂದ್ರ :

ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ನಗರ ಮದಕರಿ ವಿದ್ಯಾ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಮದಕರಿ ರಂಗ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೇಂದ್ರವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ, ಕಾಲೇಜು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗಾಗಿ ನಾಟಕಗಳ ನಿರ್ದೇಶನ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ರಂಗ ನಿರ್ದೇಶಕ ಎಲ್. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪರವರು ಏಕಲವ್ಯ ನಾಟಕವನ್ನು ನಿರ್ದೇಶಿಸಿ ಉತ್ತಮ ಪ್ರದರ್ಶನವನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿತ್ತು, ಸಂಸ್ಥೆಯ ಸಂಸ್ಥಾಪಕ ಡಿ. ಬೋರಪ್ಪ ರವರ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಹಾಗೂ ರಂಗ ವಿಮರ್ಶಕ ವಿ. ಬಸವರಾಜರವರ ನಿರ್ದೇಶನದಿಂದ ರಂಗ ಚಟುವಟಿಕೆ ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ.

ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕಲಾವಿದರು ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞರು

ಓಬಳೇಶ್ವರ

ತಿಪ್ಪನಾಯ್ಕ

ಬಿ. ಕುಮಾರಸ್ವಾಮಿ

ಅಶೋಕ ಬಾದರದಿನ್ನಿ

ತಿಪ್ಪೇಸ್ವಾಮಿ ಪಿ.

ಸಿ.ಜಿ. ಕೃಷ್ಣಸ್ವಾಮಿ

ಡಾ. ರಾಮಚಂದ್ರನಾಯಕ

ಪಂಡಿತಾರಾಧ್ಯ
ಸ್ವಾಮೀಜಿ

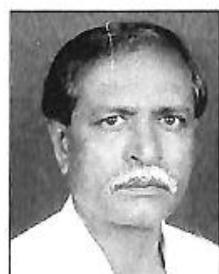
ಶಿವಮೂರ್ತಿ ಶರಣರು

ವೆಂಕಟರಮಣಪ್ಪ

ಮೌನೇಶ್ವರಚಾರ್

ಸೂರಯ್ಯ ಎಸ್.ಕೆ.

ಬಿದರಕೆರೆ ಸುಬಾನ್
ಸಾಬ್

ನಾಗರಾಜ ಕೆ.

ಹೊನ್ನೂರಪ್ಪ

ತಿಪ್ಪೇಸ್ವಾಮಿ ರಚನಾ

ಎಂ.ಸಿ. ಮಂಜುನಾಥ

ಎಸ್.ಪಿ. ಮಂಜುನಾಥ

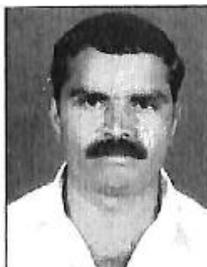
ಎಂ.ಕೆ. ಹರೀಶ್

ಬಿ. ಶ್ರೀನಿವಾಸಮೂರ್ತಿ

ಡಿ. ಶ್ರೀಕುಮಾರ

ಯಲ್ಲಪ್ಪ ಐಹೋಳೆ

ಮಲ್ಲಪ್ಪನಹಳ್ಳಿ ಮಹಾಲಿಂಗಪ್ಪ

ಎಸ್. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ

ಮುರಾರ್ಜಿ ಡಿ.ಬಿ.

ಉಮೇಶ್ ಪತ್ತಾರ್

ಕೆ.ಪಿ.ಎಂ. ಗಣೇಶಯ್ಯ

ಗುರುಶಾಂತಯ್ಯ ಸಿರಿಗೆರೆ

ತಿಪ್ಪೇರುದ್ರಯ್ಯ

ಜಯಪ್ಪ

ಪರಮಶಿವಯ್ಯ ಎ.ಜಿ.

ನಾರಾಯಣಿ

ರಾಮಂಜನೇಯ

ವೈ.ಡಿ. ಬಾದಾಮಿ
ಸಾಣೇಹಳ್ಳಿ

ಶೇಷಣ್ಣ ಕುಮಾರ್

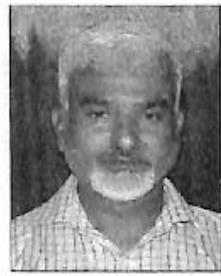
ನೇ.ಹ. ಮಲ್ಲೇಶ್

ಕೆ. ಅಂಜನಪ್ಪ

ವೀರಭದ್ರಯ್ಯ

ರಂಗನಾಥ್ ಎಸ್.

ಯಲ್ಲಪ್ಪ

ವಿನಯ್

ಧೀಮಂತ್ ಆರ್.

ದಾಸೇಗೌಡ

ಬಿ.ಡಿ. ತಿಮ್ಮಯ್ಯ

ಬಿ. ವಾಜಿದ್

ಶ್ರೀನಿವಾಸ

ಸುರೇಶ್ ಕೇಶಾಪುರ

ಕೆ. ಮಧು

ಮಹಾರುದ್ರಯ್ಯ ಎಸ್.

ಚಿದಾನಂದಪ್ಪ

ವಿಮಲಾಕ್ಷಿ

ಪುಷ್ಪಲತಾ

ಶಾಂತಕುಮಾರಿ

ಮಂಜುತ್ರೀ

ಉಷಾರಾಣಿ

ಚಂದ್ರಮ್ಮ

ಶೋಭ

ರಮ್ಯತ್ರೀ

ಪೂಜಾ

ಕು|| ಅಮೃತ

ಗಾಯತ್ರಿ

ಕು|| ಪವಿತ್ರ

ಭಾವನಾ

ರಾಧಾ

ಸುಮ

ಮಂಜುಳಾ ಬಾದಾಮಿ

ಬಿದರಕೆರೆ ಸುಬಾನ್‌ರವರು ಅಭಿನಯಿಸಿದ ಸಾಮಾಜಿಕ ನಾಟಕದ ದೃಶ್ಯ

ಬಿದರಕೆರೆ ಸುಬಾನ್‌ರವರು ಅಭಿನಯಿಸಿದ ಮತ್ತೊಂದು ಸಾಮಾಜಿಕ ನಾಟಕದ ದೃಶ್ಯ

'ರಾಜ ವೀರ ಮದಕರಿ ನಾಯಕ' ನಾಟಕದ ದೃಶ್ಯ

'ರಾಜ ವೀರ ಮದಕರಿ ನಾಯಕ' ನಾಟಕದ ಮತ್ತೊಂದು ದೃಶ್ಯ

'ರಕ್ತದಾತ್ರಿ' ಪೌರಾಣಿಕ ನಾಟಕ
ಮೊಳಕಾಲ್ಮೂರು ತಾಸಕ ತಿಪ್ಪೇಸ್ವಾಮಿ ದುರ್ಯೋಧನನ ಪಾತ್ರದಲ್ಲಿ

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಪೌರಾಣಿಕ ನಾಟಕದ ದೃಶ್ಯ

ರಂಗ ಸಮೂಹ ತಂಡದ 'ಅಲ್ಲೇ ಇದ್ದವರು' ನಾಟಕದ ದೃಶ್ಯ

ರಚನಾ ತಂಡದ 'ಯಾರಿಗೂ ಹೇಳೋಣ ಬ್ಯಾಡ್' ನಾಟಕದ ದೃಶ್ಯ

ಬಹುಮುಖ ಕಲಾ ಸಂಘದ 'ಕೊತ್ವಾಲನ ಪ್ರೇಮ ಪ್ರಸಂಗ' ನಾಟಕದ ದೃಶ್ಯ

ಹಿರಿಯೂರು ಭಾರತಿ ಕಲಾವಿದರು ತಂಡದ 'ದಲಿತೋದ್ಧಾರ' ನಾಟಕದ ದೃಶ್ಯ

ಹಿರಿಯೂರು ಗ್ರಾಮೀಣ ಭಾಗದ ನಾಟಕ 'ದೇವಿ ಮಹಾತ್ಮೆ'

ಹಿರಿಯೂರು ಮಹಾಲಿಂಗಪ್ಪ ತಂಡದ 'ಕುರುಕ್ಷೇತ್ರ' ನಾಟಕದ ದೃಶ್ಯ

ವಿಮಲಾಕ್ಷಿ ತಂಡದಿಂದ ಸಾಮಾಜಿಕ ನಾಟಕ

ವಿಮಲಾಕ್ಷಿ ತಂಡದ 'ದೇವಿ ಮಹಾತ್ಮೆ' ನಾಟಕ

ಚಿನ್ನೂಲಾದ್ರಿ ಯೋಗ ಮತ್ತು
ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಯ
'ಬಸವೇಶ್ವರ' ನಾಟಕದ ದೃಶ್ಯ

ಹಿರಿಯೂರು ಭಾರತಿ ಕಲಾವಿದರು ತಂಡದ 'ಇದು ಕಾರಣ' ನಾಟಕದ ದೃಶ್ಯ

ರಚನಾ ತಂಡದ 'ಬೆಕುವ' ನಾಟಕದ ದೃಶ್ಯ

ಸಮಸ್ತರು ತಂಡದ 'ತಿರುಕರಾಜ' ನಾಟಕದ ದೃಶ್ಯ

ಜಮುರಾ ಸುತ್ತಾಟ ತಂಡ

ಶ್ರಮಜೀವಿ ತಂಡ

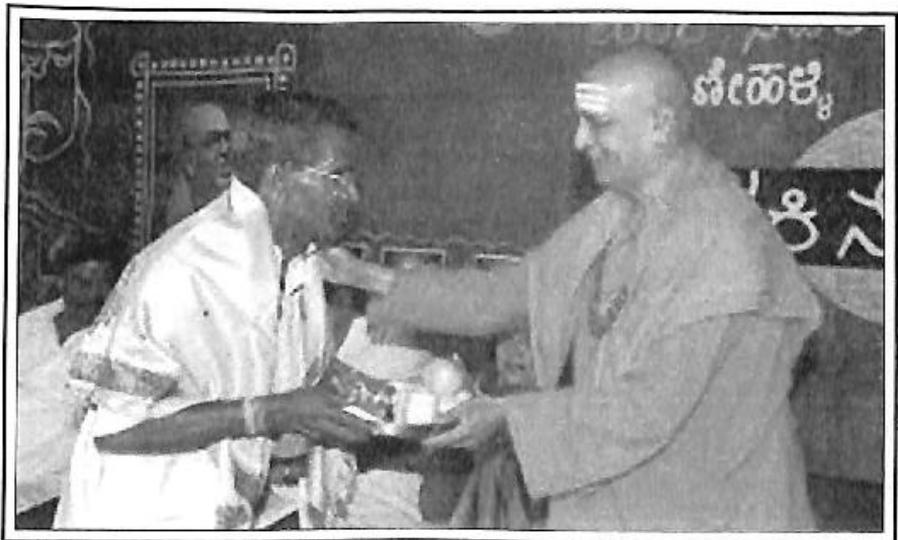
ಮೊಳಕಾಲ್ಮುರಿನಲ್ಲಿ ಆಯೋಜಿಸಿದ್ದ ನಾಟಕ ಅಕಾಡೆಮಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ
ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಶೇಖ ಮಾಸ್ತರು ಸಭೆಯನ್ನು ದ್ದೇಶಿಸಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರುವುದು

ರಂಗಸೌರಭ ಕಲಾ ಸಂಘದ ವತಿಯಿಂದ ರಂಗೋತ್ಸವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ

ಕಾಲೇಜು ರಂಗೋತ್ಸವದಲ್ಲಿ ನಾಟಕ ಅಕಾಡೆಮಿ ಸದಸ್ಯ ಪಿ. ತಿಪ್ಪೇಸ್ವಾಮಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ

ಪಂಡಿತಾರಾಧ್ಯ ಸ್ವಾಮೀಜಿಗಳಿಂದ ಅಶೋಕ ಬಾದರದಿನ್ನಿಯವರಿಗೆ ಸನ್ಮಾನ

ಸಿರಿಸಂಪಿಗೆ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸಾಮಾಜಿಕ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಯ ವತಿಯಿಂದ
ರಂಗ ತರಬೇತಿ ಶಿಬಿರ

ಅನಾಥ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ, ಹಳ್ಳಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸಿರಿಸಂಪಿಗೆ ತಂಡದಿಂದ ರಂಗ ತರಬೇತಿ ಶಿಬಿರ

ರಂಗಸೌರಭ ತರಬೇತಿ ತಿವಿರ

ಶ್ರೀ ಶಿವಕುಮಾರ ರಂಗ ಮಂದಿರ, ಸಾಣೇಹಳ್ಳಿ

ಚಿತ್ರದುರ್ಗದ ತರಾಸು ರಂಗ ಮಂದಿರ

ಬನ್ನೂರು ರಂಗಮಂದಿರ